

ANTE VIAM STRATAM

A MAGYAR NEMZETI MÚZEUM MEGELŐZŐ FELTÁRÁSAI
KÁNTORJÁNOSI ÉS PÓCSPETRI HATÁRÁBAN
AZ M3 AUTÓPÁLYA NYÍRSÉGI NYOMVONALÁN

MAGYAR NEMZETI MÚZEUM

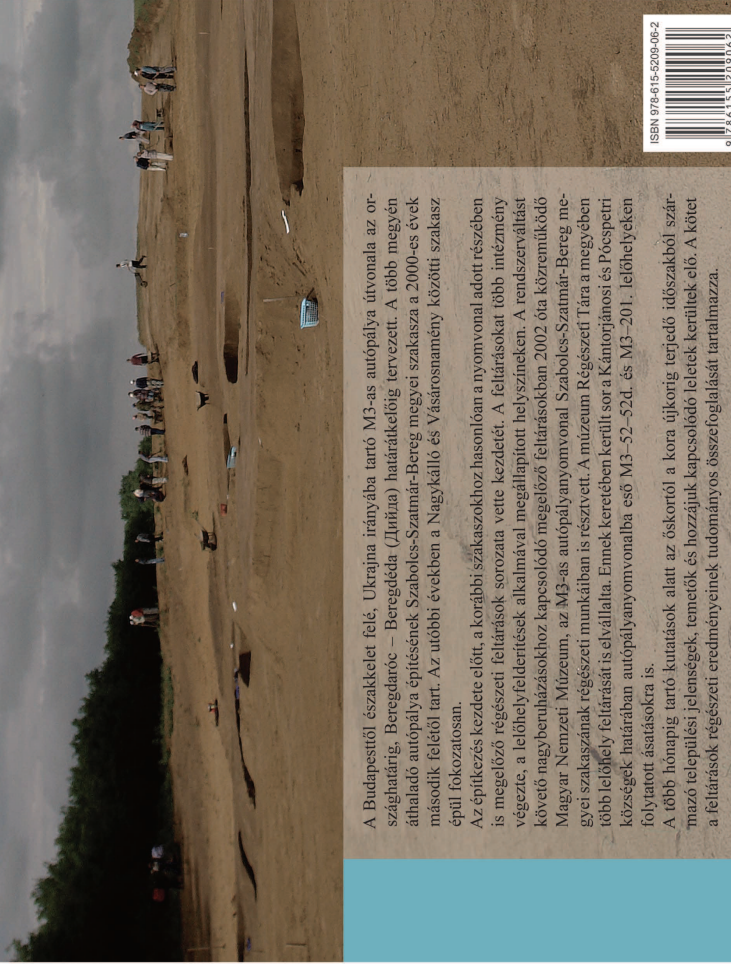
ANTE VIAM STRATAM

A MAGYAR NEMZETI MÚZEUM MEGELŐZŐ FELTÁRÁSAI KÁNTORJÁNOSI ÉS PÓCSPETRI HATÁRÁBAN
AZ M3 AUTÓPÁLYA NYÍRSÉGI NYOMVONALÁN

A Budapestről északkelet felé, Ukrajna irányába tartó M3-as autópálya útvonala az országhatárig, Beregdaróc – Beregdéda (Дніза) határátelölőig tervezett. A több megyén átívelő autópálya építésének Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei szakasza a 2000-es évek második felétől tart. Az utóbbi években a Nagykovácsi és Vásárosnamény közötti szakasz épül fokozatosan.

Az építkezés kezdete előtt, a korábbi szakaszokhoz hasonlóan a nyomvonal adott részében is megelőző régészeti feltárások sorozata vette kezdetét. A feltárásokat több intézmény végezte, a lelőhelyfelderítések alkalmával megállapított helyszíneknek. A rendszerváltást követő nagyberuházásokhoz kapcsolódó megelőző feltárásokban 2002 óta közreműködő Magyar Nemzeti Múzeum, az M3-as autópályanyomvonal Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei szakaszának régészeti munkáiban is résztvevő. A múzeum Régészeti Tára a megyében több lelőhely feltárását is elvállalta. Emek keretében került sor a Kántorjánosi és Pócspetri községek határában autópályanyomvonalba eső M3-52-52d. és M3-201. lelőhelyeken folytatott ásatásokra is.

A több hónapig tartó kutatások alatt az őskortól a kora újkorig terjedő időszakból származó települési jelenségek, temetők és hozzájuk kapcsolódó leletek kerültek elő. A kötet a feltárások régészeti eredmények tudományos összefoglalását tartalmazza.

TARTALOMJEGYZÉK

RACZKY PÁL: Előszó I.	7
Foreword 1.	
TOMKA GÁBOR: Előszó II.	9
Foreword 2.	
RÖVIDÍTÉSJEGYZÉK	11
Abbreviations	
BEVEZETŐ	15
Introduction	
FÜZESI ANDRÁS – ORAVECZ HARGITA: Középső neolitikus kori településrészletek Kántorjánosi határában	27
The Middle Neolithic Settlements in the Vicinity of Kántorjánosi	
FÜZESI ANDRÁS: I. A homoki-dűlői neolitikus kori településrészletek szerkezete és a temetkezések	27
The Structure of Neolithic Settlements and the Burials from Homoki-dűlő	
ORAVECZ HARGITA: II. A homoki-dűlői újkőkori településrészletek leletanyagának elemzése	45
Analysis of the Findmaterial of Neolithic Settlements from Homoki-dűlő	
GYÖRGY LÁSZLÓ: A rézkori megtelepedés emlékei Kántorjánosi határában	81
The Relics from the Copper Age Settlement in the Vicinity of Kántorjánosi	
<i>Függelék</i>	
MAY ZOLTÁN: A homoki-dűlői két rézkori tőr anyagösszetétel-vizsgálata	155
Material Composition Analysis of the Two Copper Age Daggers from Homoki-dűlő	
KALLI ANDRÁS: Késő bronzkori településrészlet Pócspetri határában	159
The Late Bronze Age Settlement in the Vicinity of Pócspetri	
MASEK ZSÓFIA: Római császárkori települések Kántorjánosi és Pócspetri határában	179
Kaiserzeitliche Siedlungen in den Gemarkungen von Kántorjánosi und Pócspetri	

Függelék

SÁNDOR ILDIKÓ: Terra sigillaták Kántorjánosi és Pócspetri határából	343
Terra Sigillaten aus den Gemarkungen von Kántorjánosi und Pócspetri	
HULLÁM DÉNES: Római császárkori temetkezések Kántorjánosi és Pócspetri határában	351
Burials from the Roman Imperial Age in the Vicinity of Kántorjánosi and Pócspetri	
HAJDU TAMÁS – BALASSA TÍMEA – PAP ILDIKÓ: A Pócspetri határában feltárt római császárkori szarmata sírok embertani leletei	395
The Anthropological Material of the Sarmatian Graves from the Roman Imperial Age Discovered in the Vicinity of Pócspetri	
BAJKAI ROZÁLIA: Avar kori településrészletek Kántorjánosi és Pócspetri határában	407
Awarenzeitliche Siedlungsreste in den Gemarkungen von Kántorjánosi und Pócspetri	
KOLLÁTH ÁGNES: (Kora) újkori jelenségek és leletek Kántorjánosi–Homoki-dűlőből	481
(Early) New Age Findings at the Site Kántorjánosi–Homoki-dűlő	
VÖRÖS ISTVÁN: Kántorjánosi–Homoki-dűlő állatsontmaradványai	487
The Animal Bone Relics at the Site Kántorjánosi–Homoki-dűlő	
BÁRÁNY ANNAMÁRIA: Szarmata kori kutyaletetek Pócspetri lelőhely állatsontanyagából	519
Dog Remains from the Sarmatian Age in the Animal Bone Material of the Site Pócspetri	
ÉLETKÉPEK	545
Images of Everyday Life	
MUNKATÁRSAK	550
Collaborators	
TÉRKÉPMELLÉKLET	552
Maps	

RÖVIDÍTÉSJEGYZÉK

<i>AB</i>	Analele Banatului. Timișoara
<i>Acta Biol Szeged</i>	Acta Biologica Szegediensis. Szeged
<i>Acta Univ. Carol. Med. Mon.</i>	Acta Universitatis Carolinae. Medica. Monographia. Praha
<i>ActaArchHung</i>	Acta Archaeologica Academiae Scientiarum Hungaricae. Budapest
<i>AFSB</i>	Arbeits- und Forschungsberichte zur sächsischen Bodendenkmalpflege. Dresden
<i>Agria</i>	Agria. Az Egri Múzeum Évkönyve – Annales Musei Agriensis. Eger
<i>Am J Phys Anthropol</i>	American Journal of Physical Anthropology. Baltimore
<i>AK</i>	Archäologisches Korrespondenzblatt. Mainz
<i>Alba Regia</i>	A (Szent) István Király Múzeum Évkönyve. Székesfehérvár
<i>Altum Castrum</i>	Altum Castrum. A visegrádi Mátyás Király Múzeum Füzetei. Visegrád
<i>AMP</i>	Acta Musei Porolissensis. Zalău
<i>Antaeus</i>	Antaeus. Communicationes ex Instituto Archaeologico Academiae Scientiarum Hungaricae (ex: Mitteilungen des Archäologischen Instituts der Ungarischen Akademie der Wissenschaften). Budapest
<i>Ante viam stratam</i>	Szabó Á. – Masek Zs. szerk.: <i>Ante viam stratam. A Magyar Nemzeti Múzeum megelőző feltárásai Kántorjánosi és Pócspetri határában az M3 autópálya nyírségi nyomvonalán.</i> Budapest, 2012.
<i>Anthrop Közl</i>	Anthropológiai Közlemények. Budapest
<i>ArchCum</i>	Archaeologia Cumanica. Kecskemét
<i>ArchÉrt</i>	Archaeológiai Értesítő. Budapest
<i>ArchHung</i>	Archaeologia Hungarica. Budapest
<i>Arrabona</i>	A Győri Xántus János Múzeum Évkönyve. Győr
<i>ASMC</i>	Archaeologica Slovaca Monographiae. Communicationes. Nitra
<i>ASMS</i>	Archaeologica Slovaca Monographiae Studia. Nitra
<i>ATh</i>	Acta Theriologica. Białowieża
<i>BAR Int. Ser.</i>	British Archaeological Reports. International Series. Oxford
<i>BAR Suppl. Ser.</i>	British Archaeological Reports. Supplementary Series. Oxford
<i>BBÁMÉ</i>	A Béri Balogh Ádám Múzeum Évkönyve. Szekszárd
<i>BBVFA</i>	Bonner Beiträge zur Vor- und Frühgeschichtliche Archäologie. Bonn
<i>BiMÉ</i>	A Bihari Múzeum Évkönyve. Berettyóújfalu

<i>BK</i>	Balácai Közlemények. Veszprém
<i>BMP</i>	Bibliotheca Musei Porolissensis. Zaláu – Cluj-Napoca
<i>BRGK</i>	Bericht der Römisch-Germanischen Kommission des Deutschen Archäologischen Instituts. Frankfurt am Main
<i>BudRég</i>	Budapest Régiségei. Budapest
<i>CAR</i>	Collectio Archaeologica Resoviensis. Rzeszów
<i>ComArchHung</i>	Communicationes Archaeologicae Hungariae. Budapest
<i>Cumania</i>	A Bács–Kiskun Megyei Önkormányzat Múzeumi Szervezetének Évkönyve. Kecskemét
<i>DAW – MNC</i>	Denkschriften der Kaiserlichen Akademie der Wissenschaften Mathematisch-Naturwissenschaftlichen Klasse. Wien
<i>DissPann</i>	Dissertationes Pannonicae ex Instituto Numismatico et Archaeologico Universitatis de Petro Pázmány nominatae Budapestinensis provenientes. Ser. I. Budapest
<i>DMÉ</i>	A Debreceni Déri Múzeum Évkönyve. Debrecen
<i>Dolg</i>	Dolgozatok a Szegedi Tudományegyetem Régészeti Tanszékéről. Szeged
<i>EphNap</i>	Ephemeris Napocensis. Cluj–Napoca
<i>Folia Anthropol</i>	Folia Anthropologica. Budapest
<i>FolArch</i>	Folia Archaeologica. Budapest
<i>FontArchHung</i>	Fontes Archaeologici Hungariae. Budapest
<i>Germania</i>	Germania. Anzeiger der Römisch-Germanisches Kommission des Deutschen Archäologischen Instituts. Mainz
<i>GS</i>	Godišnjak Sarajevo. Sarajevo
<i>HMRK</i>	Heves Megyei Régészeti Közlemények. Eger,
<i>HOMÉ</i>	A Herman Ottó Múzeum Évkönyve. Miskolc
<i>Int. Arch.</i>	Internationale Archäologie. Rahden – Westfalen
<i>IPH</i>	Inventaria Praehistorica Hungariae. Budapest
<i>J For Sci</i>	Journal of Forensic Sciences. Colorado
<i>JAMÉ</i>	A Nyíregyházi Jósa András Múzeum Évkönyve. Nyíregyháza
<i>JAMK</i>	Jósa András Múzeum Kiadványai. Nyíregyháza
<i>J Hum Evol</i>	Journal of Human Evolution. Elsevier. The Netherlands
<i>JKA</i>	Julius-Kühn-Archiv. Mitteilungen aus der Biologischen Bundesanstalt für Land- und Forstwirtschaft. Julius Kühn-Institut. Berlin
<i>JPMÉ</i>	A Janus Pannonius Múzeum Évkönyve. Pécs
<i>KZA</i>	Klasyfikacje Zabytków Arheologicznych. Kraków

<i>Kölner Studien</i>	Kölner Studien zur Archäologie der Römischen Provinzen. Rahden/ Westfalen
<i>MAB</i>	Monumenta Archaeologica Barbarica. Warszawa
<i>MAS</i>	Materiala Archaeologica Slovaca. Nitra
<i>MFME</i>	A Móra Ferenc Múzeum Évkönyve. Szeged
<i>MFME – MonArch</i>	A Móra Ferenc Múzeum Évkönyve. Monumenta Archaeologica. Szeged
<i>MFME – StudArch</i>	A Móra Ferenc Múzeum Évkönyve. Studia Archaeologica. Szeged
<i>MGAH</i>	Monumenta Germanorum Archaeologica Hungariae. Budapest
<i>MHB</i>	Monumenta Historica Budapestinensia. Budapest
<i>MKBKM</i>	Múzeumi Kutatások Bács–Kiskun megyében. Kecskemét
<i>MKCsm</i>	Múzeumi Kutatások Csongrád Megyében. Szeged
<i>MRGZ</i>	Monographien des Römisch-Germanischen Zentralmuseums. Mainz
<i>MRT</i>	Magyarország Régészeti Topográfiája. Budapest
<i>MSzTRT</i>	Monográfiák a Szegedi Tudományegyetem Régészeti Tanszékéről. Szeged
<i>NK</i>	Numizmatikai Közlöny. Budapest
<i>OpuscArch</i>	Opuscula Archeologica. Zagreb
<i>OpuscHung</i>	Opuscula Hungarica. Budapest
<i>ŐL</i>	Ősrégészeti Levelek. Budapest
<i>PBF</i>	Prähistorische Bronzefunde. München
<i>PMÉ</i>	Pápai Múzeumi Értesítő – Acta Musei Papensis. Pápa
<i>PMMF</i>	Pest Megyei Múzeumi Füzetek. Szentendre
<i>PZ</i>	Praehistorische Zeitschrift. Berlin – New York
<i>RégFüz</i>	Régészeti Füzetek. Budapest
<i>RKM</i>	Régészeti Kutatások Magyarországon. Archaeological Investigations in Hungary. Budapest
<i>RWSzRP</i>	Roczniki Wyzszej Szkoly Rolniczej w Poznani. Poznan
<i>SAL</i>	Schriften des Archäologischen Landesmuseums. Neumünster
<i>SDSS</i>	Studia Danubiana Series Symposia. București
<i>SlovArch</i>	Slovenská Archeológia. Bratislava
<i>SMK</i>	A Somogyi Múzeumok Közleményei. Kaposvár
<i>SovArch</i>	Sovjetskaja Arheologija. Советская Археология. Moskva. Москва – Ленинград
<i>Specimina Nova</i>	Specimina Nova. Dissertationum ex Institutis Historicis Universitatis Quinqueecclesiensis. Pécs

<i>StudArch</i>	Studia Archaeologica. Budapest
<i>StudCom</i>	Studia Comitatus. Tanulmányok Pest Megye Múzeumaiból. Budapest
<i>Stud Hist Anthropol</i>	Annales Historico-Naturales Musei Nationalis Hungarici – Studia Historico-Anthropologica Hungarica
<i>SzIKMK</i>	A Szent István Király Múzeum Közleményei. Székesfehérvár
<i>SzKMÉ</i>	A Szántó Kovács János Múzeum Évkönyve. Orosháza
<i>Tisicum</i>	Tisicum – A Jász–Nagykun–Szolnok Megyei Múzeum Évkönyve. Szolnok
<i>TSUFA</i>	Tübingen Schriften zur Ur- und Frühgeschichtlichen Archäologie. Münster – New York
<i>VAH</i>	Varia Archaeologica Hungarica. Budapest
<i>VMMK</i>	A Veszprém Megyei Múzeumok Közleményei. Veszprém
<i>VNVB</i>	Verhandlungen des naturforschenden Vereines in Brünn. Brünn
<i>WMMÉ</i>	A Wosinszky Mór Múzeum Évkönyve. Szekszárd
<i>ZGy</i>	Zalai Gyűjtemény. Zalaegerszeg
<i>ZM</i>	Zalai Múzeum. Zalaegerszeg
<i>ZTZ</i>	Zeitschrift für Tierzüchtung und Züchtungsbiologie. Journal of Animal Breeding and Genetics. Berlin – Hamburg
<i>ZSlovNMA</i>	Zborník Slovenského Národného Múzea Archeologia. Bratislava

BEVEZETŐ

A KÁNTORJÁNOSI ÉS PÓCSPETRI LELŐHELYEK*

*A Bevezető szövege Füzesi András (természetföldrajz, ábrák), Masek Zsófia – Szabó Ádám (Kántorjánosi, M3–52. lh., ásatási jelentés), Szenthe Gergely – Varga Zsuzsanna (Kántorjánosi, M3–52d. lh., ásatási jelentés), György László (Pócspetri, M3–201. lh., ásatási jelentés), kéziratait és az ásatási dokumentációk felhasználásával, továbbá Masek Zsófia kiegészítéseivel készült.

Sz. Á.

A FELTÁRÁSOK HÁTTERE

A Budapesttől északra, Ukrajna irányába tartó M3-as autópálya útvonala az országhatárig, Beregdaróc – Beregdéda (Дийда) határátkelőig¹ tervezett.² A több megyén áthaladó autópálya építésének Szabolcs–Szatmár–Bereg megyei szakasza a 2000-es évek második felétől tart. Az utóbbi években a Nagykálló és Vásárosnamény közötti rész készül fokozatosan,³ jelenleg a 49-es útig, a Vajáig tartó szakasz forgalomnak való átadásával.⁴ (Vö. *1. kép* és *Térképmelléklet I.*)

1. kép

Az M3 autópálya megépített és tervezett útvonala; Szabolcs–Szatmár–Bereg megye; az M3–201. és az M3–52–52d. lelőhelyek Pócspetri és Kántorjánosi községektől északra. Ld. *Térképmelléklet I.*

¹ Beregdaróc, Szabolcs–Szatmár–Bereg megye – Beregdéda/Дийда, Beregszászi járás, Kárpátalja, Ukrajna.

² Forrás: http://motorways-exitlists.com/europe/h/m3.htm#m3_m30 (2013. január 15.).

³ Forrás: http://www.nif.hu/hu/fejlesztések/gyorsforgalmi_utak/m3_nyiregyhaza-vasarosnameny_kozotti_szakasz. (2013. január 15.).

⁴ Forrás: http://www.autopalya.hu/AAK_Cikk/20131/SK20130115.

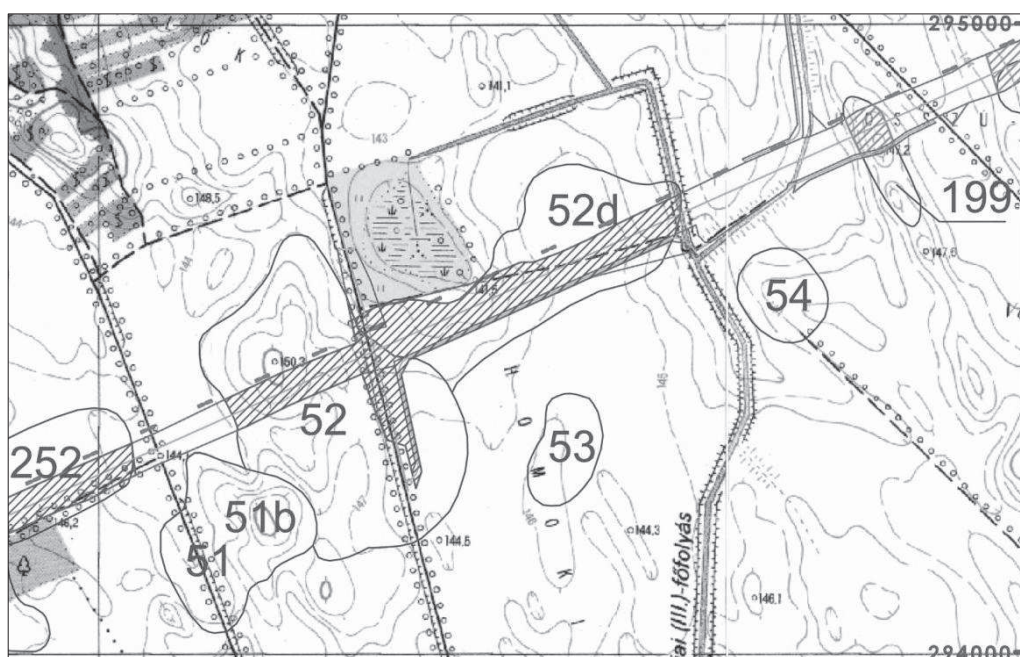
Az építkezés kezdete előtt, az akkor hatályos törvény⁵ által általánosan előírt és biztosított módon, az egyéb nagyberuházásokhoz és az M3 korábbi szakaszaihoz hasonlóan⁶ a nyomvonal adott részében is megelőző régészeti feltárások sorozata vette kezdetét. A feltárásokat több intézmény végezte, a nyíregyházi Jósa András Múzeum munkatársai által végzett lelőhelyfelderítések alkalmával megállapított helyszíneken.

A rendszerváltást követő nagyberuházásokhoz kapcsolódó megelőző feltárásokban 2002 óta közreműködő Magyar Nemzeti Múzeum az M3-as autópálya Szabolcs–Szatmár–Bereg megyei szakaszának régészeti munkáinak elvégzésében is részt vett. A múzeum Régészeti Tára a megyében több lelőhely feltárását is elvállalta. Ennek keretében került sor a Kántorjánosi és Pócspetri községek közigazgatási területére eső M3–52–52d. és 201. lelőhelyeken folytatott ásatásokra is (2., 6. képek és *Térképmelléklet I-VI.*).

KÁNTORJÁNOSI

A község Magyarország Észak-alföldi régiójában, Szabolcs–Szatmár–Bereg megye keleti részén, az Északkelet-Nyírségben, a mátészalkai kistérségben, illetve járás területén helyezkedik el, a megyeszékhely Nyíregyházától 32 kilométerre keletre.⁷

Homoki-dűlő nyugati pereme, M3–52–52d. lelőhely

2. kép

A lelőhely elhelyezkedése és kiterjedése Kántorjánosi és Vaja között, a környező lelőhelyekkel.
Ld. *Térképmelléklet II.*

A településtől északra fekvő területen a nyíregyházi Jósa András Múzeum munkatársai az 1993. és 2005. évi felderítések – terepbejárások – során több, egymástól részben elkülönülő, részben egymással összefüggő

⁵ 2001. évi LXIV. törvény a kulturális örökség védelméről, ld. Magyar Közlöny 78. (2001) 5646-5678 [vö. még Kulturális Közlöny 16. (2001)] – módosítását ld. Magyar Közlöny 132. (2012) 32450-32455: a 2011. évi CXLIX. törvény.

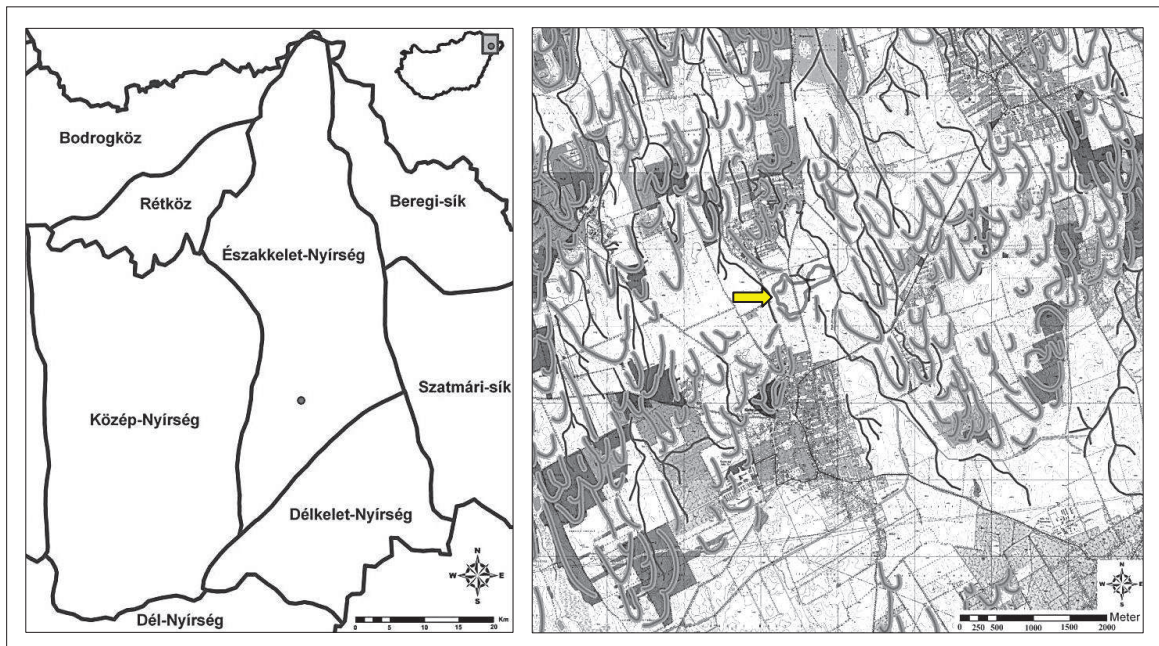
⁶ Vö. RACZKY – KOVÁCS – ANDERS 1997; RACZKY – ANDERS 2001; ANDERS 2007, 9–13. – a nagyberuházáshoz kötődő feltárásokhoz általában is.

⁷ A községre ma vonatkozó adatokhoz vö. MKH 2012, Kántorjánosi.

lelőhelyet azonosítottak. Közülük a legnagyobb kiterjedésű az M3–52. volt, amelyet a terepbejárások adatai alapján négy részre osztottak. Az egyes részek az M3–52a–d. jelzeteket kapták. A lelőhelyeket összesen 21 ha-os területen határolták körül.⁸ Az M3 autópálya-építkezés földmunkái a helyszínen tervezett felüljáró miatti, észak–déli irányú kiszélesítéseknek köszönhetően mind a négy lelőhelyrészt érintették. A lelőhely-együttes nyugati felét végül az M3–52. (KÖH-szám: 34833), míg keleti felét M3–52d. megnevezés alatt (KÖH-szám: 34834) vezették be a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal nyilvántartásába és eszerint szerepelnek az ásatási dokumentációkban is. (2. kép; Térképmelléklet II.)

A lelőhely természetföldrajzi adottságai

A mikrorégió, amelyben a lelőhely található, az Északkelet-Nyírség kistájba tartozik. A felszíni formák között jellemzően a homokbuckák különböző típusai a leggyakoribbak. A futóhomokkal borított területeken a felső pleisztocén időszakban képződtek a típusos és aszimmetrikus (fejletlen nyugati szárú) parabolabuckák, szegélybuckák és szélbarázdák, valamint ezek ötvöződéséből létrejött átmeneti formák. A homokformák láncolatai között ún. nyírvizek, az északkelet–délnyugati irányú, mára részleteiben megmaradt vízhálózat elemei állnak. Eredetileg, ez a vízhálózat dél–északi lefolyással a Tisza irányába vezette el a területre eső csapadékot. A medreket a pliocén korú ősvizek hordalékai alakították, majd a Nyírség korszakvégi vetődése – emelkedése – következtében megváltozott a lejtésük. A felső pleisztocén kori homokmozgások következtében a medrek egyes részei levágódtak, feltöltődtek, irányuk megváltozott, jelenleg lefolyástalan medencékbe, ún. nyírvízlaposokba torkollanak (3. kép).⁹

3. kép

A nyírségi kistájak határai és felszíni formái; középen az M3–52–52d. lelőhelyek területe.

A kettős lelőhely környezetében három nyírvíz áll, amelyek közül kettő nyugat, illetve kelet felől határolja a területet, egy pedig annak közepén található. Az M3–52. lelőhely nyugati fele a környék

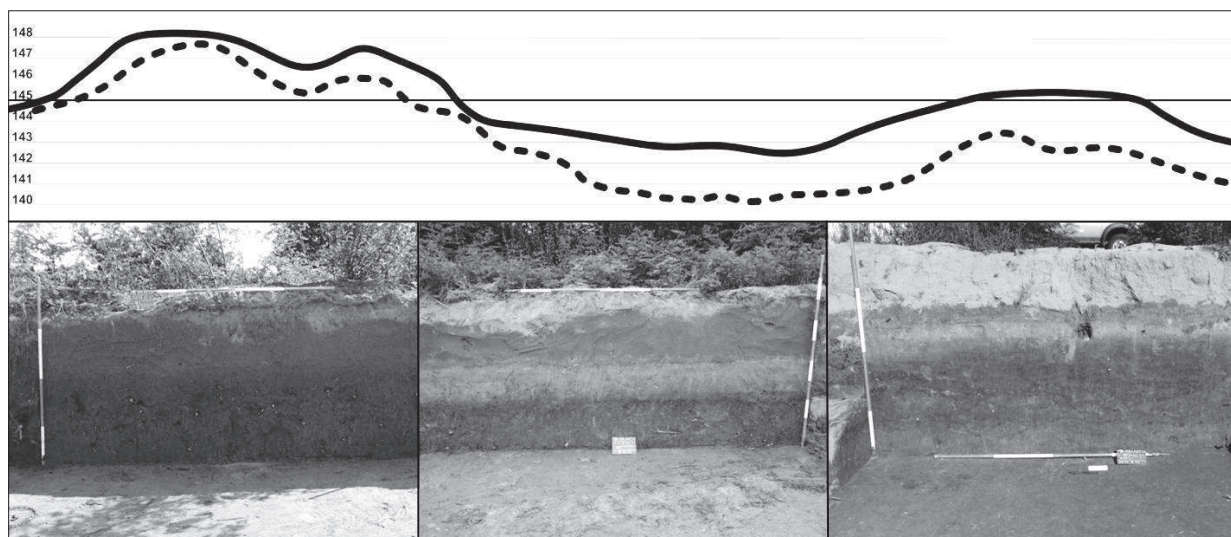
⁸ A területen MOL vezetékfeltetés miatt az utóbbi években keskeny nyomvonalas, szondázó jellegű ásatások is történtek. Ennek kapcsán az M3–52. lelőhely a MOL–38. számot kapta, ld. ISTVÁNOVITS 2008, 207., no. 105.; vö. még JAKAB 2008, 206., no. 184.

⁹ LÓKI 2002, 323.; MIKE 1991, 392–409., 454., 231. ábra.

legmagasabban fekvő részén, egy 150,3 m magas, ovális alakú homokdombon kerül el, amelyhez keletről egy észak–déli irányú, ívelt homokhát kapcsolódik. Az M3–52d. jelű rész szélesebb, észak–déli irányú, 145 m magas hát északi részén helyezkedik el.

A két részt egy mélyebben fekvő, ÉÉK–DDNy irányú, részlegesen feltöltődött, mára mocsaras területben – természetvédelmi területként nyilvántartott ún. fűzlápban – végződő mélyedés választja el. A humuszosítás során szerzett adatok alapján, ez a holocén kései időszakában töltődött fel annyira, hogy magasabban fekvő részein lehetővé vált a megtelepedés. A nyírvizek medreiben lerakódott holocén kori üledékek mellett¹⁰ ezt mutatják a lelőhelyen feltárt objektumok is. Ezek alapján az őskorban még vagy aktív vízfolyásként, vagy az év egy részében vízzel borított területként rekonstruálható. A római császárkorra azaz a szarmata idősakra a felső rész már megtelepedésre alkalmas volt. A helyszínt egy szintén ÉÉK–DDNy tájolású vízmosás határolja keleti irányban.

A terület eróziós folyamatainak emlékei a lelőhely humuszosítása során is megfigyelhetők voltak. A Vaja–Kántorjánosi műúttól nyugatra húzódó – a feltárás kezdetén még részben akácerdővel, részben mezővel takart – dombtetőn már a legfelső réteget is sárga, finom homok alkotta, amelybe helyenként sötétebb, tömör homoklencsék illeszkedtek. Ezeket már az őskori objektumok is vágják. A lepusztult humusztakaró, a mély szántásnyomok és a kivágott akácgyökerei miatt az egyrétegű, sekély mélységű őskori szint jelenségeinek megfigyelhetősége is rosszabb volt a dombon, mint a mélyebben fekvő területeken. A rétegtani viszonyokat a domb keleti aljában vont É–D irányú szondában lehetett megfigyelni és rögzíteni (4. kép, alul): itt, a nyomvonalától északra, egy homokrétegekkel takart, a mocsaras terület felé vastagodó második humuszréteg húzódott. Másodlagos helyzetét mutatja, hogy viszonylag nagy mennyiségű neolitikus szórványanyagot tartalmazott. A felső humusztakaró a keleti lapály felé egyre vastagodott, itt a szubhumuszban a régészeti jelenségeknek csak kisebb része jelentkezett. Az M3–52. lelőhely keleti szélén és az M3–52d. lelőhely nyugati részén az általajt kemény, vízzáró agyag alkotta. Az 52d. lelőhely keleti, alacsonyabb, kisebb esésű homokhátán az erózió is kisebb mértékű lehetett, mint a nyugati dombtetőn (vö. 4. kép, felül).

4. kép

Fent: az ásatási szelvény vázlatos metszete nyugat–keleti irányban, bal oldalt a tengerszint feletti magasság jelölésével (m); lent: a Vaja–Kántorjánosi műúttal párhuzamos északnyugati nyúlvány és a keleti szelvényfal szondáinak metszetei.

¹⁰ MFGI TÉRKÉP 1–2.

A feltárás körülményei

A két ásatási felszínen 2010. május 12-étől szeptember 24-éig végzett megelőző feltárást a Magyar Nemzeti Múzeum Régészeti Tára, az M3–52. lelőhelyen Szabó Ádám és Masek Zsófia, az M3–52d. lelőhelyen Szenthe Gergely és Varga Zsuzsanna vezetésével.¹¹ Az ásatás kezdetén a feltárandó terület legmélyebb részén észak–déli irányú határvonal megállapítására került sor (5. kép). A feltárás folyamán azonban egy összefüggő lelőhely tárult fel, amelynek elválasztása az adott ponton mesterséges volt.

A humuszolás összességében 49126 m² nagyságú területet érintett, amelyből a régészetileg fedett és feltárt rész 44822 m² volt.¹² A kettős lelőhelyen összesen 636 régészeti jelenség került elő, ebből 314 darab az 52., 322 darab az 52d. felületen.¹³

A feltárás önmagában jelentős nagyságú területe a lelőhely mintegy negyedét fedte. A nyugat–keleti irányban húzódó nyomvonal sávját a lelőhely nyugati oldalán a Vaja–Kántorjánosi településeket összekötő, észak–déli irányú, jelzet nélküli, aszfaltozott út választotta ketté, amelynek vonalát az 5–5 méteres védősávval együtt nem lehetett feltárni. Az így kutatatlan terület szélessége 21–24 m. A tervezett felüljáró miatt a feltárási területet az út mentén, a lóp felé eső északkeleti oldal kivételével három irányban keskeny, hosszú nyúlványok formájában ki kellett szélesíteni. Ezáltal a lelőhelyről nem csak kelet–nyugati irányban bontakozott ki teljes hosszában keresztmetszerű kép, hanem a lelőhely nyugati harmadában, észak–déli irányban is. A kelet–nyugati szelvény 786 m hosszú volt, szélessége 51 és 93 m között váltakozott; az észak–déli szelvény 384 m hosszán, 5 és 22 m közötti szélességben kutatott. (5. kép; Térképmelléklet IV–V.)

A feltárás menete

A két felszínen a lelőhely humuszolása a műúttól keletre kezdődött. A kijelölt földdepó helyszíne az 52d. lelőhelytől keletre esett, az 52. lelőhely területén áthaladó műút munkagépek számára átjárhatatlan volt, ezért az úttól keletre a nyomvonal északi és déli peremén közlekedőutakat kellett hagyni. Ezek elhumuszolása után az 52d. lelőhely feltárása zavartalanul folyhatott. Az 52. lelőhely humuszolása viszont közel három hónapig, augusztusig tartott. A műúttól nyugatra fekvő részre, a homokdombra a nyár közepétől élt területre lépési engedély. Ezt követően a feltárást az akácok kivágása és a gyökerek eltávolítása után lehetett oda is kiterjeszteni. A közlekedő út alá eső, valamint az út menti objektumok feltárása érdekében az 52. lelőhely keleti területrészét szakaszosan adtuk át, az átadott részek pedig depóként szolgáltak tovább. Erre a délkeleti, őskori objektumokkal igen sűrűn fedett, és az út menti akácoknak köszönhetően szintén két részletben humuszolt keskeny terület feltárásának érdekében is szükség volt. Így nyílt lehetőség továbbá, a terület legmélyebben fekvő vizes részének feltárására is. Ezt csak a fűzláp partjára való vissza-visszatéréssel lehetett elvégezni az esős nyár szárazabb időszakában. A bőséges csapadéktól is táplált magas talajvízszint a szomszédos fűzlápból is folyamatos utánpótlást nyert. Mindennek ellenére két–három kisebb gödör kivételével ezt a területrészt is sikerült teljesen feltárni.

A feltárt jelenségek és időrendjük

Nyolc régészeti korszak jelenségei kerültek feltárára, közülük az 52. lelőhelyen mindegyik előfordult. A közel azonos objektumszám ellenére az 52d. felületrészen viszont csak két korszak jelentkezett. (Térképmelléklet VII.)

Neolitikum

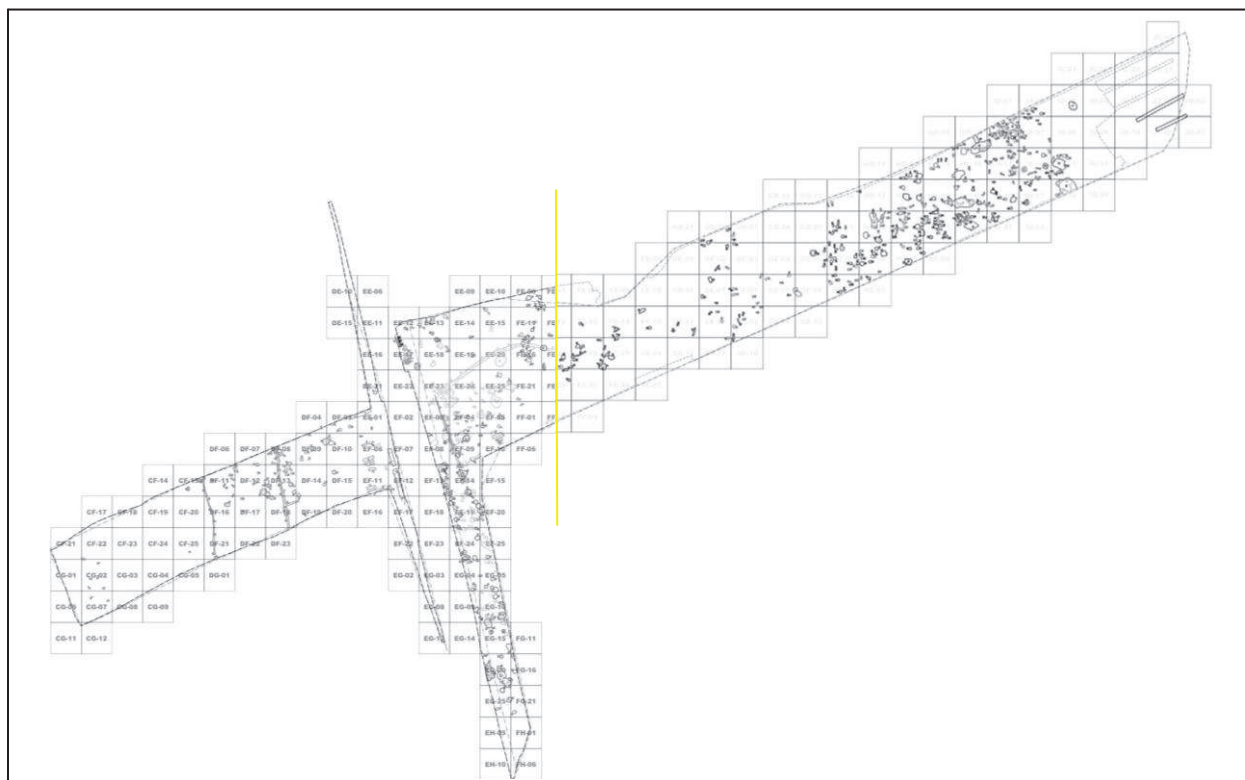
A feltárt jelenségek közül összesen 140 keltezhető a középső neolitikum időszakára. A területhez és objektumszámhoz mérten közepes mennyiségű leletanyag az Esztári-kultúrába sorolható. Az objektumok az

¹¹ Vö. még SZABÓ – SZENTHE 2011, 251–252., no. 226., amelyből a hibásnak bizonyult adatokat itt helyesbítjük.

¹² 3907 m² 20 m-es polygonon kívüli területre esett, további 397 m² negatív szonda volt.

¹³ A feltárás határainak koordinátái (EOV): 881 382.99, 294 626,88 (É); 881 500.28, 294 260,91 (D); 881 200.09, 294 405.72 (Ny); 881 925.22, 294 679,71 (K).

52. lelőhelyrészén a nyugati dombhát keleti lejtőjén sűrűsödtek. A keleti dombhátan, az 52d. lelőhelyen fekvő neolitikus településrészlet nagyobb felületen került feltárára. A telep területén, elszórtan elhelyezkedve hat temetkezés is előkerült. Az 52d. településrészletének megfigyelhetőségét, a településszerkezet értékelhetőségét javította, hogy a neolitikus korszak egy szarmata kori település rétegezte felül.¹⁴

5. kép

Kántorjánosi, M3–52–52d. lh. Az ásások összesítő térképe.

Ld. *Térképmelléklet IV–V.*

Rézkor

Az 50 rézkori objektumból egy gödör és egy kút anyaga a kora rézkori Tiszapolgár-kultúra, míg egy további gödör a középső rézkori Bodrogeresztúri-kultúra időszakára keltezhető. A rézkori leletanyag döntő többsége, 47 objektum által a késő rézkori Baden-kultúra kezdeti időszakába, a Boleráz-fázisba tartozik. A településrészlet a nyugati dombhát alján, megközelítőleg a nyomvonal közepén indult és a műút mellett létesített délkeleti nyúlványban mutatta a legnagyobb intenzitást; itt nyugati és keleti irányban is biztosan folytatódik.¹⁵

Bronzkor¹⁶

A nyugati dombtetőn csak kora bronzkori megtelepedés mutatható ki. A korszakhoz 51 objektum köthető. A Makó–Nyírség-kultúra/Szaniszló-csoport jelenségei szórányosan lehúzódtak a domb keleti

¹⁴ Ld. FÜZESI 2012 és ORAVECZ 2012, jelen kötetben.

¹⁵ Ld. GYÖRGY 2012, jelen kötetben. Ld. még MAY 2012, u.i.

¹⁶ A bronzkori objektumok és leletanyaguk közlésére a későbbiekben kerül sor, előreláthatólag az M3 autópálya régészeti feltárásaival foglalkozó következő tervezett múzeumi kiadványban. Az archaozoológiai leletekhez ld. VÖRÖS 2012, 510–511.

lejtőjére is. A korszakba biztosan sorolható, bőséges kerámiaanyagot tartalmazó gödrök mellett egy cölöp-szerkezetes épület is ide tartozik feltételesen.¹⁷

Római császárkor – szarmata kor

A szarmata kori telepjelenségek, összesen 143 stratigráfiai egység, a nyugati dombtető kivételével a kettős lelőhely csaknem egész területén megtalálhatók elszórtan. Az objektumok négy települési egységbe rendezhetők, leletanyaguk közepes mennyiségű. A két lelőhely anyaga a szarmata korszakon belül egymástól nem választható el. A fűzláp mellett az 52. és 52d. lelőhelyek szarmata kori objektumai összeérő településrészként jelentkeztek.¹⁸ A nyugati dombtetőn, a nyomvonal szélén két sekély mélységű, közel teljesen kiraboltszarmata sír került elő.¹⁹

Avar kor

Négy félig földbe mélyített, kőkemencés ház képviselte a 6–7. századot, a korai avar korszakot. Mind a négy közvetlenül a műút mellett, a nyugati dombhát keleti lejtőjén helyezkedett el.²⁰

Közép és (kora) újkor

Az 52. lelőhelyrészben a nyugati dombháton a teljes nyomvonal szélességén áthaladt két keskeny árok vonala, amelyek feltételesen a középkorra keltezhetők. Két további kora újkori–újkori kisebb árok közvetlen a Vaja–Kántorjánosi műút keleti szélé mellett, azzal párhuzamosan húzódott. A korszakhoz az egész területről csak néhány szórványlelet köthető.²¹

A települések lakóinak jobb megismeréséhez, életmódjuk részleges rekonstruálásához a lelőhely objektumaiból előkerült anthropológiai és archaeozoológiai anyag is szervesen hozzájárul.²²

PÓCSPETRI

A község Magyarország Észak-alföldi régiójában, Szabolcs–Szatmár–Bereg megye délnyugati részén, a Nyírségben, a nyírbátori kistérség illetve járás területén helyezkedik el, a megyeszékhely Nyíregyházától 27 kilométerre délkeletre.²³

Pócspetri-Nyírjes-felső-Erdősziel, M3-201. lelőhely

A Nyírjes-felső elnevezésű határrész Pócspetri községtől északra fekszik. Ezen belül az M3–201. lelőhely (a továbbiakban 201. lelőhely) egy észak–déli irányú, Pócspetri és Magy községek között vezető földút keleti oldalán húzódik, az Erdőszielnek nevezett területen (*6. kép; Térképmelléklet III.*).

A lelőhely természetföldrajzi adottságai

A Nyírség szívében fekvő terület a Közép-Nyírség kistájához tartozik. A 201. lelőhely területének nagy része szántóföldként szolgált. Nyugati oldalán egy észak–déli irányban húzódó, erdősített homokdomb emelkedik. Ennek megfelelően a humuszréteg és az altalaj jellege területenként változó. A lelőhely keleti részén fekete, tömör, gazdag szántóföld alkotta a humuszt, míg a nyugati oldalon húzódó

¹⁷ A feltárt objektumok közül 10 jellegtelen leletanyaga által az őskoron belül pontosabban nem keltezhető.

¹⁸ Ld. MASEK 2012, jelen kötetben. Ld. még SÁNDOR 2012, u.i.

¹⁹ Ld. HULLÁM 2012, jelen kötetben.

²⁰ Ld. BAJKAI 2012, jelen kötetben.

²¹ Ld. KOLLÁTH 2012, jelen kötetben.

²² Az embertani maradványok meghatározásai a vonatkozó korszakos tanulmányokban szerepelnek. Részletes elemzésük közzétételét ld. BALASSA – PAP 2013. Az állatcsontokhoz ld. VÖRÖS 2012, jelen kötetben.

²³ A községre ma vonatkozó adatokhoz vö. MKH 2012, Pócspetri.

homokdombot homokos, barna erdőtalaj borította. A lelőhely egyes részein az altalaj különböző összetételű és állagú – a délin sárga homok, az északon barna erdőtalajjal kevert homok, míg a keleten agyagos – volt. Ma a vízelvezetést a Máriakerti-vízfolyás mesterséges csatornája segíti, amely a 201. lelőhelytől keletre húzódik, észak–déli irányban. A helyszín ennek ellenére ma is erősen vízjárta terület, akárcsak évszázadokkal korábban, az I. és II. katonai felmérések térképei alapján.

6. kép

A lelőhely elhelyezkedése a Pócspetri és Magy között vezető földút mellett. Ld. *Térképmelléklet III.*

A feltárás körülményei

A lelőhelyen 2010. április 14. és november 26. illetve 2011. április 11. és június 7. között folytatott feltárást a Magyar Nemzeti Múzeum Régészeti Tára, György László ásátásvezető és Tóth András ásátásvezető-helyettes irányításával összesen 36951 m²-en. A területen 697 régészeti jelenség került elő.²⁴

A lelőhelyből az M3 autópálya tervezett nyomvonalába megközelítőleg 1 hektáros terület esett. A kijelölt felület 2010. július havának végére feltárássra került. A feltárás folyamán azonban kiderült, hogy a lelőhely jóval nagyobb az előzetesen megállapítottnál, ezért szükséges volt az ásátási felület kibővítése keleti, déli és nyugati irányokban, ezért az ásátás befejezésére csak 2011. tavaszán került sor.

A feltárás menete

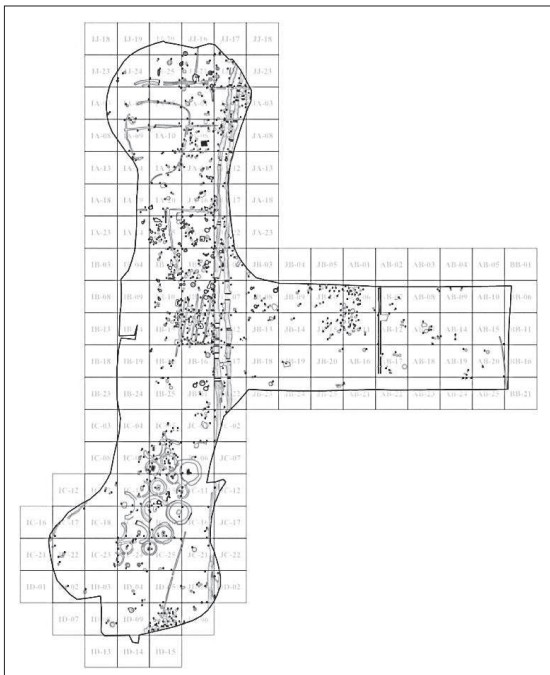
A két idényben folyó ásátás olykor embert próbáló feladatokat állított a résztvevők elé, amely elsősorban a felülről és alulról egyaránt bőven érkező víznek volt köszönhető. Az ásátás a lelőhely északi részének humuszolásával kezdődött. A lelőhely nagyobb kiterjedése miatti bővítés munkáit csak egy hónap szünet után lehetett elkezdni a keleti rész nyésésével. Ott az agyagos altalaj miatt gyakran megállt az esővíz, emellett a talajvíz is hátráltatta a munkát. Az objektumok itt már csak szórványosan jelentkeztek. Hasonló volt a helyzet a lelőhely déli részén is, ahol a feltárást a magas talajvíz mellett már a fagy is nehezítette. A szarmata sírok anyagát csak a szivattyúzásnak és a technikusok kitaró munkájának

²⁴ A feltárás határainak koordinátái (EOV): 869 888.73, 289 028.49 (É); 869 872.98, 288 654.92 (D); 869 817.45, 288 718.26 (Ny); 870 104.21, 288 876.63 (K).

köszönhetően lehetett megmenteni. 2010. december elején a tartós fagyok miatt a feltárást fel kellett függeszteni. 2011-ben, az előző idényhez képest jóval kisebb területen, kevesebb objektum került feltáráásra.

A feltárt jelenségek és időrendjük

A lelőhelyen három régészeti korszak jelenségei kerültek elő (*Térképmelléklet VIII.*).

7. kép
Az ásás összesítő térképe
Térképmelléklet VI.

Bronzkor

Az emberi megtelepedés legkorábbi nyomát a késő bronzkori Gáva-kultúra teleprészlete jelenti, 89 feltárt objektummal. Az őskori objektumok a lelőhely középső és É-i részén helyezkedtek el. Számos gödör mellett egy kutat lehet még ebbe az időszakba sorolni. A korszakba tartozó legfontosabb leletek a humuszolás során előkerült kiemelkedő értékű bronztárgyak voltak.²⁵

Római császárkor – szarmata kor

A lelőhelyen a legnagyobb számot a szarmata kor emlékei képviselték összesen 207 régészeti jelenség által. A település csaknem az egész lelőhelyre kiterjedt. Az objektumok a lelőhely középső és keleti részén helyezkedtek el a legsűrűbben. A szarmata kori épületek közül megkülönböztetett jelentőségű az a ház, amely megszenesedett gerendáinak maradványai már a nyesett felszínen látszóttak. A teljes feltárási területet átszelte, és a települést vágta két észak–déli tájolású, a korszakba tartozó árok.²⁶ A lelőhely déli részén talált szarmata temetőrészlet közel kizárólag körárkos temetkezéseket rejtett.²⁷ A körárkos temetőrészlet több sírjából kiemelt famaradványok – koporsók, halotti ágyak – a korszak helyi legfontosabb leletei közé tartoznak.²⁸

Avar kor

A lelőhelyen megjelenő legfiatalabb régészeti korszak a késő avar időszak volt. Objektumai a lelőhely középső részén húzódtak. A korszakba 16 objektum, több földbe mélyített épület, kemence, ill. néhány árokrészlet tartozik.²⁹

A lelőhely 369 jelenségét kerámiaanyag hiányában nem lehetett keltezni. (Vö. *Térképmelléklet VI. és VIII.*) A kutak teljes feltárása gépi segítséggel történt, azonban egyik kút alján sem lehetett leletanyagot vagy faszervezetet megfigyelni.

A lelőhely embertani leletei a szarmata temetőrészletre korlátozódtak.³⁰ Archaeozoológiai leletek mindegyik korszakból viszonylag nagy számban kerültek elő.³¹

²⁵ Ld. KALLI 2012, jelen kötetben.

²⁶ Ld. MASEK 2012, jelen kötetben. Ld. még SANDOR 2012, u.i.

²⁷ Ld. HULLÁM 2012, jelen kötetben..

²⁸ A faleletek konzerválása folyamatban van, vizsgálati eredményeik ebben a kötetben még nem szerepelhetnek.

²⁹ Ld. BAJKAI 2012, jelen kötetben.

³⁰ Ld. HAJDÚ – BALASSA – PAP 2012, jelen kötetben.

³¹ Ld. BÁRÁNY 2012, jelen kötetben.

A feltárásokon közreműködő személyek, intézmények

A feltáró intézmény mindhárom lelőhely esetében a Magyar Nemzeti Múzeum, Régészeti Tár volt.

Az M3–52. lelőhelyen Kolláth Ágnes régész, Bajkai Rozália, Csiki József Attila, Hullám Dénes, Mácsai Viktor, Mészáros Krisztina technikusok valamint Masek Zsófia ásatásvezető helyettes és Dr. Szabó Ádám ásatásvezető dolgoztak. A feltárás konzulense prof. Raczky Pál volt.

Az M3–52d. lelőhelyen Eleki Ferenc, Szabó Lőrinc Márk, Szenthe Pál, Zolcsák Attila, Tóth Balázs technikusok valamint Varga Zsuzsanna ásatásvezető helyettes és Szenthe Gergely ásatásvezető dolgoztak. A feltárás konzulense Dr. Kurucz Katalin volt.

Az M3–201. lelőhelyen Beck Attila, Bilicz Enikő, Bittner Bettina, Bori Brigitta, Boruzs Katalin, Fodor Péter, Tóth András ásatásvezető helyettes és György László ásatásvezető dolgoztak.

Fémkereső műszeres vizsgálatot a lelőhelyeken Bacskai István és Sarnek Tamás végeztek.

A Kulturális Örökségvédelmi Szakszolgálat – Magyar Nemzeti Múzeum Nemzeti Örökségvédelmi Központ részéről Kurucz Katalin és Lukács József koordinálta a feltárásokat.

A Magyar Nemzeti Múzeum, Régészeti Tár részéről Mráv Zsolt volt a koordinátor.

Az előkerült tárgyakat a helyszínen Nagy Melinda és Kiss Mária konzerválták és restaurálták.

A térinformatikai munkákat és a feltárási dokumentáció digitális feldolgozását az M3–52–52d. lelőhelyek esetében a Geoservice Kft., az M3–201. lelőhely esetében az Archeodata 1998 Bt. végezték.

Fővállalkozó a Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt. volt. A kivitelezés gépi és kézi munkaerejét a Leveller Kft. biztosította. Külön köszönet illeti Csepregi Lászlót az M3–52–52d. lelőhelyeken nyújtott segítségéért.

A Magyar Nemzeti Múzeumban a leletek elsődleges feldolgozásában közreműködtek:

A tárgyakat Kiss Mária és Nagy Melinda mellett Dombóvári Judit, Hunyadi Ágnes és Tóth Ferenc restaurálta.

Az M3–52 lh. anyagát leltározta Csiki József Attila, Mácsai Viktor. Az előfeldolgozásban közreműködött Soós Eszter. Az M3–52d. lh. anyagát leltározta Eleki Ferenc, Szabó Lőrinc Márk, Varga Zsuzsanna, valamint Hetesi Szilvia. A 201. lelőhely anyagának elsődleges feldolgozása a csapat közös munkája volt.

Az M3–52–52d. lelőhely neolitikus leletanyagát Andics Bernadett rajzolta.

A római érméket Vida István határozta meg.

Külön köszönet jár a vajai Vay Ádám Múzeum vezetőségének és munkatársainak, elsősorban Molnár Sándor igazgatónak, hogy az M3–52–52d. lelőhely feltárását végző csapatok munkáját segítették. Köszönjük Vaja város önkormányzatának pártfogó támogatását is. Végül, de nem utolsósorban az ásatásokon dolgozó, elsősorban a környező településeken élő segéd munkások népes csapatát is köszönet illeti.

IRODALOM

- ANDERS 2007 Anders A.: Megelőző régészeti feltárások az M3-as és M35-ös autópályák nyomvonalán (2003–2006), *Magyar Múzeumok* 2007.1. 9–13
- BAJKAI 2012 Bajkai R.: Avar kori településrészletek Kántorjánosi és Pócspetri határában. In: *Ante viam stratam*. Budapest, 2012. 407–480.
- BALASSA – PAP 2013 T. Balassa – I. Pap: Investigation of the Neolithic, Copper Age and Roman Period Human Remains Unearthed at Kántorjánosi – Homoki-dűlő (M3-52 and 52d sites). *Stud. Hist. Anthropol.* 105. (2013) s.a.
- BÁRÁNY 2012 Bárány A.: Szarmata kori kutyalettek Pócspetri lelőhely állatsontanyagából. In: *Ante viam stratam*. Budapest, 2012. 519–544.
- FÜZESI 2012 Füzesi A.: I. A homoki-dűlői neolitikus kori településrészletek szerkezete és a temetkezések. In: *Ante viam stratam*. Budapest, 2012. 27–44.
- GYÖRGY 2012 György L.: A rézkori megtelepedés emlékei Kántorjánosi határában. In: *Ante viam stratam*. Budapest, 2012. 81–154.
- HAJDÚ – BALASSA – PAP 2012 Hajdu T. – Balassa T. – Pap I.: A pócspetri határában feltárt római császárkori szarmata sírok embertani leletei. In: *Ante viam stratam*. Budapest, 2012. 395–406.
- HULLÁM 2012 Hullám D.: Római császárkori temetkezések Kántorjánosi és Pócspetri határában. In: *Ante viam stratam*. Budapest, 2012. 351–394.
- ISTVÁNOVITS 2008 Istvánovits E.: Kántorjánosi határa. *RKM 2008* (2009). 207.
- JAKAB 2008 Jakab A.: Kántorjánosi, Homoki II. forduló. *RKM 2008* (2009). 206.
- KALLI 2012 Kalli A.: Késő bronzkori településrészlet Pócspetri határában. In: *Ante viam stratam*. Budapest, 2012. 159–178.
- KOLLÁTH 2012 Kolláth Á.: (Kora) újkori jelenségek és leletek Kántorjánosi–Homoki-dűlőből. In: *Ante viam stratam*. Budapest, 2012. 481–486.
- LÓKI 2002 Lóki J.: A tiszai Alföld. In: Dr. Karátson D. szerk.: *Magyarország földje. Kitekintéssel a Kárpát-medence egészére*. Budapest 2002. 481–486.
- MASEK 2012 Masek Zs.: Római császárkori települések Kántorjánosi és Pócspetri határában. In: *Ante viam stratam*. Budapest, 2012. 179–342.
- MAY 2012 May Z.: A homoki-dűlői két rézkori tör anyagösszetétel-vizsgálata. In: *Ante viam stratam*. Budapest, 2012. 155–158.
- MFGI térkép 1 Magyarország Földtani Térképe, M=1:200.000, Magyar Földtani és Geofizikai Intézet, <http://loczy.mfgi.hu/flexviewer/atlasz200/>.
- MFGI térkép 2 Magyarország Földtani Alapszelvényei, M=1:50.000, Magyar Földtani és Geofizikai Intézet, http://loczy.mfgi.hu/ftd_alapszelvények/.

- MIKE 1991 Mike K.: *Magyarország ősvízrajza és felszíni vizeinek története*. Budapest, 1991.
- MKH 2012 Magyarország közigazgatási helynévkönyve 2012. január 1. Gazetteer of Hungary 1st January, 2012, Központi Statisztikai Hivatal. Hungarian Central Statistical Office, Budapest, 2012. http://www.ksh.hu/docs/hun/hnk/hnk_2012.pdf
- ORAVECZ 2012 Oravecz H.: II. A homoki-dűlői újkőkori településrészek leletanyagának elemzése. In: *Ante viam stratam*. Budapest, 2012. 45–80.
- RACZKY – ANDERS 2001 Raczky P. – Anders A. szerk.: *Régészetünk jelentős feltárásai 1975–2000*, Budapest, 2001 (évszám nélkül).
- RACZKY – KOVÁCS – ANDERS 1997 Raczky P. – Kovács T. – Anders A. szerk.: *Utak a múltba – Paths into the Past. Az M3-as autópálya régészeti leletmentése – Rescue excavations on the M3 motorway*. Budapest, 1997. 124–126.
- SÁNDOR 2012 Sándor I.: Terra sigillaták Kántorjánosi és Pócspetri határából. In: *Ante viam stratam*. Budapest, 2012. 343–350.
- SZABÓ – SZENTHE 2011 Szabó Á. – Szenthe G.: Kántorjánosi–Homoki-dűlő–nyugati pereme. *RKM 2010* (2011). 251–252.
- VÖRÖS 2012 Vörös I.: Kántorjánosi–Homoki-dűlő állatsontmaradványai. In: *Ante viam stratam*. Budapest, 2012. 487–518.

BAJKAI ROZÁLIA:

AVAR KORI TELEPÜLÉSRÉSZLETEK KÁNTORJÁNOSI ÉS PÓCSPETRI HATÁRÁBAN

ÖSSZEFOGLALÓ

2010–2011-ben az M3 autópálya Nyíregyházától keletre épülő szakaszának megelőző feltárásai során egymástól mintegy 13 km-re két avar kori településrészletet tártak fel. Kántorjánosi–Homoki-dűlő nyugati pereme lelőhelyen összesen négy félig földbe mélyített, agyagfalba épített kőkemencés ház került elő, amelyek a kerámiaanyag alapján a 7. század elejére jól keltezhetőek. A bekarcolt zeg–zug-minta mellett kerek beszurkálások díszítették a kerámiák egy részét. Pócspetri–Nyírjes-felső–Erdőszél lelőhelyen ezzel szemben 16, késő avar korra keltezhető objektum (6 épület, 6 bizonytalan rendeltetésű gödör – talán tárolóverem –, 3 árok és 1 szabadban álló kemence) látott napvilágot. A túlnyomórészt kézikorongolt, bekarcolt vonal- és hullámvonalkötegekkel díszített kerámiák a 8–9. századra, de inkább a 9. századra keltezhetőek.

BEVEZETÉS

Az M3 autópálya Nagykálló és Vásárosnamény között épülő szakaszának megelőző feltárásai során több avar kori lelőhelyet sikerült azonosítani. Összesen 6 avar kori településrészlet – ebből egy helyen a település temetővel együtt jelentkezett – került elő,¹ melyek közül kettőt fogok bemutatni. Az egyiket Kántorjánosi határában, Homoki-dűlő nyugati pereme lelőhelyen (M3–52. lh.) tártuk fel, míg a másik tőle mintegy 13 km-re helyezkedik el, a Pócspetri községtől északra található Nyírjes-felső–Erdőszél határrészen (M3–201. lh.).² (Vö. *Térképmelléklet IV., VI.*) A térbeli közelség ellenére a települések szerkezete és leletanyaga is igen eltérő, mely már az értelmezés legelején felvetette, hogy az avar kornak két különböző horizontjába tartoznak. A következőkben lelőhelyenként fogom tárgyalni mind a településobjektumokat, mind a leletanyagot – a hangsúlyt a kerámiaanyagra fektetve –; majd az elemzést összegezve rövid értékeléssel zárok.

I. KÁNTORJÁNOSI–HOMOKI-DÜLŐ NYUGATI PEREME, M3–52 LH.

1. Az avar kori objektumok értékelése

A kántorjánosi lelőhelyen a feltárt 314 régészeti jelenségből mindösszesen 4 tartozik az avar korba, amelyek a Vaja–Kántorjánosi településeket összekötő, észak–déli irányú műút keleti oldala mentén közvetlenül helyezkedtek el.³ Az avar kori településrészletet négy félig földbe mélyített, kőkemencés ház alkotta, melyek közül három egymáshoz közel, egy viszont tőlük távolabb helyezkedett el (*Térképmelléklet IV., VII.*). Egyéb telepobjektum az avar kori településből nem került elő. A házak lekerekített sarkú, négyszögletes alakú, függőleges falú, sekély mélységű, félig földbe mélyített, nagyméretű objektumok voltak: oldalszélességük a 3,5 métertől az 5 métert meghaladóig váltakozik. Az avar kori jelenségek foltja és kibontott alakja sokszor bizonytalan volt, köszönhetően annak, hogy sokkal magasabban volt a jelentkezési szintjük, mint a környező, eltérő korú objektumoknak.⁴ Egyedül az

¹ Az információért Lukács Józsefnek (MNM NÖK) tartozom köszönettel, aki a 2012. október 4–6. között Visegrádon megrendezett „Hadak útján” Népvándorlások Fiatal Kutatóinak XXII. Konferenciáján „Avar korszakos lelőhelyek az M3 újabb szakaszán” címmel adott elő a témában; továbbá bepillantást engedett ennek írott változatába. Ugyanezen fórumon jómagam „Avar kori településrészletek a Csörsz-árokától keletre. Avarok vagy szlávok” címmel tartottam előadást jelen dolgozat témájából. Egy harmadik kapcsolódó előadás a konferencián az M3 autópálya építését megelőző feltárásokról Gergely Katalin „Nagykálló–Harangod késő avar kori települése, a házak rekonstrukciós lehetőségei” című prezentációja volt. Az említett anyagok még feldolgozás alatt állnak.

² A lelőhelyek leírását ld. itt, Bevezető, 15–23.

³ A feltáráson magam is részt vettem, mint régésztechnikus. A leletanyag feldolgozásának lehetőségét ezúton is köszönöm.

⁴ Ehhez még az is hozzájárult, hogy akácgyökerekkel sűrűn borított volt a műút melletti terület, ahol az avar kori objektumok is jelentkeztek. Ez is nehezítette az objektumok lehatárolását.

épületekhez tartozó tűzhelyek rajzolódtak ki egyértelmű, átégett vörös foltokként. A kemencék egyébként jellemzően szétbontott állapotban kerültek elő (1. tábla 1., 2.). Legjobb állapotban a 132. ház kőkemencéje volt, ahol csak a délkeleti oldalon mozdította ki a gépi humuszolás a kemencét alkotó köveket. Éppen ezért sikerült több fázisban dokumentálnunk a rétegeket: a kb. 24 cm vastag köréteg alatt a tűztér jó állapotú alja körben nagyméretű, lapos kövekkel volt kirakva; a sütőfelület közepén pedig felső részével lefelé fordulva egy kisméretű, kézzel formált fazék alsó fele került elő (3. tábla 2–7.; 8. tábla 3.). A többi ház kemencéjének szerkezetére a kis részben megmaradt *in situ* maradványokból tudunk következtetni (pl. a 120. ház esetében): épített agyagfalú, boltozatos, kövekkel kirakott tűzhelyek lehettek, jó állapotú, egyrétegű a sütőfelülettel (1. tábla 1.). Az egyes házakban megfigyelt belső jelenségeket foglalja össze a következő táblázat:

Obj. / Str.	Tüzelőhely	Cölöpszerkezet	Egyéb megfigyelt jelenség
120/140.	ÉNy-i sarokban épített agyagfalú, kövel kirakott kemence, sütőfelülettel	–	kemence szétbontott állapotban
121/141.	1. ÉK-i sarkában egy alacsony padkán agyaggal tapasztott kövekből épült kemence, sütőfelülettel; 2. Ny-i falába ásott kemence sütőfelülettel és hamusgödörrel (későbbi periódus)	19 db karólyuk a ház középső részén (az omladékréteg alatt)	DK-i sarokban méhkasos gödör a ház falába mélyítve; ház közepén pusztuláshoz köthető vastag omladékréteg; szétbontott kemence
132/160.	1. DK-i sarkában kőkemence sütőfelülettel; 2. ÉK-i sarkában két kemence egymás mellett sütőfelülettel (későbbi periódus)	–	döngölt padló (?) 3–4 cm vastagon
149/178.	ÉK-i sarokban egy alacsony padkán épített agyagfalú, kövel kirakott kemence, sütőfelülettel	–	kemence szétbontott állapotban

1. ábra

A kántorjánosi avar kori település házainak belső szerkezeti jellemzői

A tetőszerkezetre utaló cölöpszerkezet nyomait egy esetben sem sikerült megfogni, sem a házak körül, sem pedig azon belül.⁵ A 121. házban 19 darab karólyuk bontakozott ki az objektum közepét betérítő vastag omladékréteg alatt: jobbra kerek vagy ovális alakúak, de néhány négyzetes formájú, sekélyebb is akadt. Egyesek a kemence környékén sűrűsödtek, így talán egy a kemencéhez kapcsolódó struktúrához tartoztak.⁶ De egyik sem tetőtartó cölöp nyoma volt. A többi karólyuk nagyjából két egymással párhuzamos ívben helyezkedett el (1. tábla 2.). Funkciójuk nem tisztázott, de biztosan a ház jelenségeivel egykorúak.⁷ A karólyukakat általában – ha nem a tűzhely környékén csoportosulnak – a ház

⁵ Hajdúnánás–Veres-tenger-járás 7. századi településén sem kerültek elő cölöpszerkezetre utaló nyomok, továbbá az egyik ház kemencéjét kötőanyag nélküli kövekkel boltozták be, ld. FODOR 2012, 712. Kisvárdá–TV torony 6. század végi település 3. és 4. számú háza is tetőtartó cölöpök nélküli volt, ld. ISTVÁNOVITS 2001, 167., 169. A tetőszerkezetet tartó oszlophelyek hiányoztak a balatonmagyaród–hídvégpusztai 40. számú kora avar házából is, amelyet kétféleképpen magyaráz Szőke Béla Miklós: vagy a ház kiásott gödrén kívül álltak a tartóoszlopok, vagy talpgerendáival a korabeli felszínre támaszkodva gerendaházat húztak fel, ld. SZŐKE 2008, 213.

⁶ Karólyukak a kemence környékén: ŠALKOVSKÝ 2001, 109.; CYGAN 2006, 87.

⁷ Bóna István már a dunaújvárosi avar kori település közelében megfigyelt a karólyukak jelenségére, amelyek ott a ledöngölt–lesárolt padló alatt, elsősorban a cölöpszerkezet nélküli házakban helyezkedtek el; és nem ritkán üveg, orsógomb, gyöngy és késtörődékek kerültek elő belőlük. De néhány cölöpszerkezetes ház padlóján is megtalálhatóak, ld. BÓNA 1973, 68. Bajč–Medzi kanálmi kora középkori település több házában is kisebb cölöplyukak/karólyukak kerültek elő főként a tűzhely környékén, de néha a ház egész padlóján. Funkciójuk bizonytalan, ld. RUTTKAY 2002, 255. Örménykút kora középkori település házainak padlóján is több karólyukat tártak fel, rendeltetésük nem tisztázott, ld. HEROLD 2004, 65., Taf. A. 4., Taf. B. 1., 2., 4., Taf. D. 1.

belső osztásával szokták összefüggésbe hozni.⁸ Eperjesen a 3. ház északkeleti falához egy 80×100 cm nagyságú bemélyítés (fülke) csatlakozott, amelynek szájánál karólyukak sorakoztak. A padló ledöngölése itt volt a legkeményebb, de közelebbi funkciója nem tisztázott.⁹ Karólyukak azonban előfordulhatnak az objektumon kívül is: Nagykanizsa–Práter-domb, Botanikus kert lelőhelyen egy 9–10. századra keltezhető szabálytalan, ovális alakú gödör keleti oldalát vette körbe sok karólyuk.¹⁰ Egy fonott sövénykerítést rekonstruál a szerző, amelynek szélvédő funkciója lehetett.¹¹

Döngölt padló nyoma talán egy esetben (132. ház) volt megfogható, 3–4 cm vastagon (2. tábla 2.). Bejáratnak nyomát azonban nem sikerült megfigyelni.

A házak mindegyike É–D tengelyű volt, egymáshoz igazodtak, tehát egy időben létezett településről beszélhetünk. Emellett azonban egy házon belül két periódust is el lehet különíteni: az egyik a ház használatához kötődik, egy viszont a pusztulásához. A 121. háznál az ÉK-i sarok kemencéje a DK-i sarokban található gödörrel és a ház közepén sűrűsödő karólyukakkal az épület első periódusához kapcsolódik, ellenben az objektum közepét betérítő omladék és a Ny-i falba ásott kemence a hamusgödörrel együtt egy következő periódushoz tartozik¹² (1. tábla 4–6.). A 132. ház DK-i sarkában található kőkemence az épület használati idejében működött, majd az ÉK-i sarkában két kemencét is létesítettek egymás mellett, amelyek az objektumnak egy későbbi fázisához kötődnek (2. tábla 1.; 3. tábla 1–3.).

2. Településszerkezeti következtetések

A 120., 121. és 149. számú épületek a lelőhely északi szélén, a műúttól közvetlenül keletre helyezkedtek el, egymástól csupán néhány méterre; míg a 132. ház tőlük jócskán délebbre, a lelőhely középső részén, de szintén a műút mellett közvetlenül került elő (*Térképmelléklet IV., VII.*). Utóbbi áll egyedül szuperpozícióban más korszak objektumával: metsz egy szarmata kori kemencebokrot. Az épületeken kívül, amint már fentebb szó volt róla, más telepobjektum nem került elő az avar korból.

A várakozásokkal ellentétben a műút nyugati oldalán a település nem folytatódott,¹³ elképzelhető azonban, hogy alatta még előfordulnak objektumok, hiszen a 121. ház Ny-i falába mélyülő kemence is aláfut az útnak. Észak felé egy erősen mocsaras rész található, de sem dél, sem pedig kelet felé nem került elő több avar kori objektum. Az avar kori település tehát – bár a feltárás nem mondható teljesnek – úgy tűnik igen kis területre korlátozódott, és csupán néhány objektum alkothatta.

3. A leletanyagról

A leletanyag nagy részét kerámiatöredékek teszik ki, emellett azonban állatsontok,¹⁴ patics- és tapasztásdarabok, kövek, faszénmaradványok, valamint használati eszközök is napvilágra kerültek. A házakból nagy mennyiségű kőanyag került elő, jórészt megégett terméskődarabok, amelyek a kemencét alkották, de őrlőkő-töredékeket is találtunk közöttük (4. tábla 4.).¹⁵ A 121. ház betöltéséből két agyag orsógomb, egy lapított gömb alakú díszítetlen és egy bikónikus, vízszintes vonalkötegekkel díszített is előkerült (4. tábla 6–7.). Az épületből további kisleletként egy csont tű, valamint 2db fenőkö töredéke, illetve vaskés töredékei is napvilágra kerültek, famaradványokkal (4. tábla 2–3., 5.).

⁸ ŠALKOVSKÝ 2001, 109. Eperjesen a 2. ház északi sarka és a középső tetőtartó cölöp között karólyukak sorakoztak, amelyeket a szerző a ház belső osztásával hoz összefüggésbe, ld. BÁLINT 1991, 14., Taf. IV.

⁹ BÁLINT 1991, 17., Taf. VII. 1.

¹⁰ SZÓKE 1992, 134–135.

¹¹ SZÓKE 1992, 20. kép.

¹² Elképzelhető, hogy a gödörházzal szuperpozícióban állt egy szabadban álló kemence (ez lenne a Ny-i falba mélyülő kemence), csak a magas jelentkezési szint és az akácgyökerek miatt nem sikerült a két objektumot különválasztani. Párhuzama Bajc–Medzi kanálmi kora középkori település 62. objektuma lehetne, ld. RUTTKAY 2002, Abb.11. 2.

¹³ Mivel az autópálya nyomvonala enyhe ÉK–DNy-i irányba fut, az avar kori településobjektumoktól közvetlenül nyugatra, ill. északnyugatra nem tudtuk a területet megkutatni. Nagyon is elképzelhető, hogy a település ebbe az irányba még folytatódik.

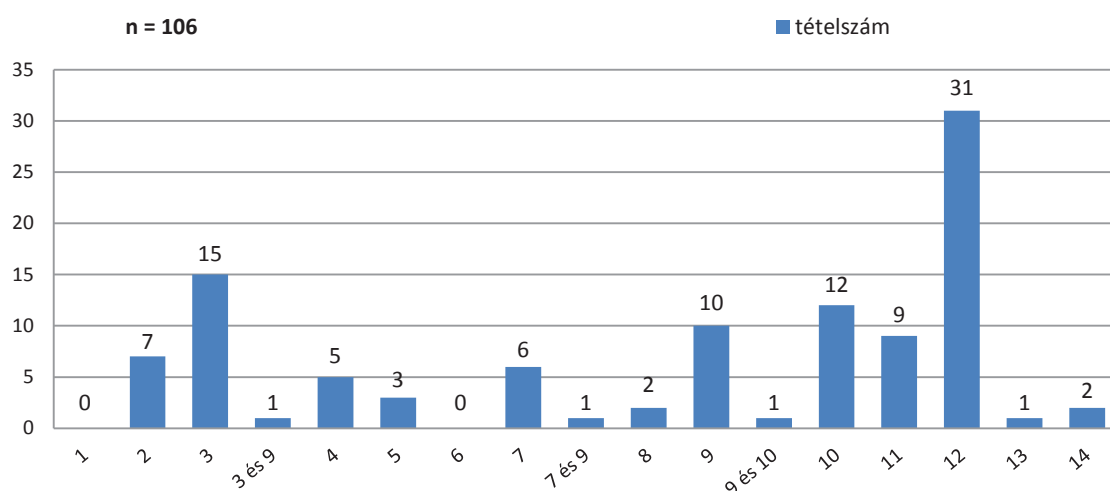
¹⁴ Ld. VÖRÖS 2012.

¹⁵ A 132. házból pattintott obszidián szilánktöredéke került elő, minden bizonnyal egy közeli őskori gödörből keveredhetett oda.

3.1. A kerámiaanyag

Összesen 301 darab töredék került bejelentésre a korszakból, amelyek legalább 104 edényhez tartoztak. A kerámiaanyag nagy részét kézzel formált, tört kerámiával soványított, durva falú, legtöbbször díszítetlen edénytöredékek teszik ki, amelyek meglehetősen homogén képet mutatnak; sokszor egy edényhez való tartozásuk sem állapítható meg egyértelműen.

A kerámiaanyag töredékes képet mutat, de sok esetben harmad–negyednyi edényprofilokat is sikerült kiserkeszteni. Teljes edényprofil (1) nem, de az edény felső harmadának (3), felső két-harmadának (2), valamint alsó háromnegyedének profilja (14) is több ízben rekonstruálható volt (6. tábla 1., 3.; 8. tábla 4.). Meglepően nagy mennyiségben kerültek elő az edény alsó részéhez tartozó darabok (10, 11, 12, 13), ellenben viszonylag kevés töredék származik az edény középső harmadából.¹⁶ A következő grafikon szemlélteti, hogy az edények mely részéhez tartozó kerámiadarabok kerültek elő és milyen mennyiségben.¹⁷

2. ábra

A kántorjánosi avar kori település kerámiatöredékeinek edényrészhez való tartozásának eloszlása (leltári tételek szerint)

Formailag két edénytípust lehetett meghatározni, a fazekak és a bögrék (kiszazekak) csoportját. A bögrék 15 cm-t nem meghaladó peremátmérőjükkel és legnagyobb átmérőjükkel viszonylag jól elkülönültek (6. tábla 3.), ellenben a szűk fenékátmérőjű darabokat nem sorolhatjuk automatikusan a bögrék csoportjához, ugyanis a fazekak egy része az alja felé erősen karcsúsodó formát mutat (5. tábla 4.; 6. tábla 1.). Gyengén vagy közepesen kihajló, lekerekített peremformák a jellemzőek, amelyek ívelt nyakban, majd kerek, széles vállban folytatódnak (6. tábla 2–3.; 7. tábla 1.). Ötvenhat darab töredékből összesen 25 bögrét sikerült rekonstruálni, a többi 79 edényhez tartozó töredék pedig fazék lehetett.

Technológiai szempontból két, esetleg három csoportot sikerült elkülöníteni a település kerámiaanyagában. A legnagyobb százalékot a homokkal és kerámiazúzával soványított, rosszul iszapolt, kézzel formált, vegyes égetésű, egyenetlen felületű töredékek (6. tábla 2–3.) teszik ki (K1), nagyon kis számban hasonló technológiai jellemzőkkel bíró, de valamivel jobban iszapolt és elsimított,

¹⁶ A teljes képhez az is hozzátartozik, hogy pl. a 3. és 9. kódszám alatt 46 darab oldaltöredék szerepel, de mivel jellegtelen, egymáshoz igen hasonló töredékekkel van dolgunk, nem lehet biztosan megmondani, hogy hány edényhez tartoztak. Minden bizonnyal több, mint egyhez, de nem is 46-hoz.

¹⁷ Azért választottam a leltári tétel szerinti elemzést, mivel egy tétel alatt biztosan egy edény töredéke(i) szerepel(nek) és restaurált edényprofilok is vannak köztük, amely lehetővé teszi a töredék edényrészhez való tartozásának pontosabb besorolását.

esetenként kenődő felületű töredékek (K2) is megtalálhatóak (7. tábla 1.). Egy edény (L4?) esetében merül fel a korongolás lehetősége (8. tábla 4.). Legalább 93 edény 269 töredéke tartozik a K1 technológiai csoportba, ezzel szemben mindössze 10 edény 25 darab töredéke tartozik a K2 technológiai csoportba; 1 edény 7 darab töredéke pedig a feltételesen lassúkorongoltnak tartható (L4?) technológiai csoportba.

A település objektumaiban talált kerámiatöredékek nagyrészt díszítetlenek voltak, két töredéken figyelhető meg a perem ujjbenyomkodással illetve körömmel való tagolása (6. tábla 1.; 7. tábla 5.); különben az edény felületét díszítették. A díszítés egy kivétellel¹⁸ a K2 technológiai csoporthoz tartozó kerámiákon jelent meg. A kis százalékban előforduló díszítés egyszerű bekarcolt vonal- és hullámvonalkötegből (8. tábla 1.), vagy szabálytalan zeg–zug mintából állt (5. tábla 1., 3.; 7. tábla 1.), illetve egy különlegesnek mondható, mégis egyszerű díszítésmód is felbukkan: kerek, esetenként kissé négyzetes alakú beszurkálás (5. tábla 2–6.; 7. tábla 2.). A bekarcolt zeg–zug vonal mind a kora, mind a késő avar korban felbukkanó díszítésforma, a keltezéshez nem visz közelebb minket.¹⁹ Hasonló kör alakú pecsételést Bajč–Medzi kanálmi kora középkori településen az 1. horizont²⁰ kézzel formált kerámiái között egy kisméretű fazéktöredéken találunk.²¹ A település 1. horizontját a szerző a 6. század végére – 7. század első felére tette.²² A későbbi horizontokban ez a díszítés már nem fordul elő. A budakalászdunaparti temető 63. sírjának prágai típusú edényén a vállon körbefutó, kör alakban pecsételést díszítés látható; itt azonban sokkal nagyobb átmérőjű körökről van szó, mint a kántorjánosinál.²³ A 7. századi kézzel formált szláv kerámiákon gyakori a pecsételést díszítés.²⁴ Mutěnica–Zbrod településén a 80. házból egy fazékperemen egyszeresen bekarcolt hullámvonal között kör alakú beszurkálások láthatóak, az objektum a 7. századra keltezhető.²⁵ A fazékforma és díszítéstípus legjobb párhuzama azonban a Rákóczi-falva B sírból előkerült kézzel formált, nyúlánk, tölcséres szájú edény.²⁶ Jól meg lehet figyelni, hogy hasonló a kerek pecsételést elrendezése, mint a kántorjánosi töredékeken: az edényt vízszintesen és szakaszonként rá merőlegesen sorban benyomkodott kör alakú minták díszítik.²⁷

A tölcséres szájú edények egyébként az avar kori sírokból származó kerámiaanyagban a 7. század elejétől jelen vannak, de még a 7. század 2. felében – 8. század elején is szórványosan megtalálhatóak.²⁸ A Hajdúnánás–Mácsi-dűlői késő avar kori település korai horizontjában is megtalálható a tölcséres szájú fazék egy típusa, ujjbenyomkodással vagy ferde bemetszésekkel tagolt peremű fazéktöredékek, valamint feltehetően rácsmintás pecsételéstű oldaltöredékek, továbbá sütőharang-töredékek társaságában.²⁹ Ez a kerámiaegyüttes a 8. század második felére–végére datálható, vagyis elég késői megjelenése az edénytípusnak.³⁰

¹⁸ A 132. házban feltárt, zeg–zug-mintában bekarcolt vonalköteggel díszített fazék töredékeiről van szó (8. tábla 1.).

¹⁹ A budakalászdunaparti 276. sír prágai típusú edényén a bekarcolt zeg–zug-minta két vonalköteg között található (VIDA 1999, Tafel 164. 3.).

²⁰ A kora középkori lelőhelyen 3,5 ha területen 500 objektumból álló 6–11. századi települést tártak fel, 9–10. századi temetőrészlettel. Ez eddig Szlovákia területén a legnagyobb kutatott középkori település, ld. RUTTKAY 2002, 245., 304.

²¹ RUTTKAY 2002, Abb. 22. 6., 8.

²² RUTTKAY 2002, 269.

²³ VIDA 1999, Tafel 164. 2.

²⁴ VIDA 1999, 154.

²⁵ KLANICA 2008, Obr. 56., Obr. 125.

²⁶ VIDA 1999, Tafel 138. 3., Kat. 433.

²⁷ Ilyen díszítésminta jelenik meg több különböző formájú edényen Santok IV. települési horizontjában, amely a 9. század 2. felére keltezhető, ld. HILCZER – KURNATOWSKA – KARA 1994, Abb. 3. 7., 8., 10.

²⁸ VIDA 1999, 119–120.

²⁹ BAJKAI 2012, 9–44.

³⁰ BAJKAI 2012, 9–44.

3.2. A kerámiaanyag értékelése

A kézzel formált kerámia szinte kizárólagos jelenléte, valamint a perem ujjbenyomkodással vagy ferde bemetszésekkel tagolt díszítése, illetve a karcolt és beszürkált díszítésmód csekély aránya a települést a 7. századra helyezik. Hajdúnánás–Veres-tenger-járás lelőhely avar kori településrészletének kerámiaanyaga nagymértékű hasonlóságot mutat a kántorjánosiéval: gyenge minőségű, tört kővel soványított, kézzel formált edénytöredékekről van szó, ahol a perem enyhén kihajlik,³¹ de ujjbenyomkodással tagolt peremre is van példa.³² A kerámiaanyagot, és így a településrészletet is jól keltezi a 7. század elejére egy bizánci típusú bronz övcsat.³³ Szabad kézzel formált kerámia dominál a 7. századra keltezhető dunai városi avar kori telepen is,³⁴ ahol szintén előfordul a kihajló perem ujjbenyomkodással történő tagolása.³⁵

Óhatatlanul érintenünk kell, nem csak a leletanyag jellege, de a lelőhely földrajzi elhelyezkedése miatt is a korai szláv telepek kérdéskörét.³⁶ Kisvárda–TV torony 6. század végi korai szláv települése ugyanis részben hasonlóságot mutat a kántorjánosi településsel, a következőkben: szabálytalan négyszög alakú házak, kövekkel kirakott agyagkemencékkel az É/ÉNy-i sarokban; égett kövekkel, kerámiatöredékekkel és állatsont-töredékekkel borított padló; valamint tetőtartó cölöphelyek hiánya.³⁷ A leletanyagot itt is kézzel formált kerámia teszi ki, de a formai típusok részben különbözőek; továbbá sem ún. „agyagkoloncokat”, sem agyagtepsiket nem találtunk a kántorjánosi telepen.³⁸ Klasszikus ún. prágai típusú kerámia sem jelenik meg a telepünkön.³⁹ Egyébként ez a típusú edénykör nem tekinthető magától értetődő módon kizárólagosan szlávnak, valószínűleg csak egy részük utal szlávokra.⁴⁰

Összefoglalóan azt lehet elmondani, hogy bár a korai szláv leletanyagban is feltűnő edény- és díszítésforma jelenik meg a kántorjánosi edényeken, nem jelenthetünk ki semmit sem egyértelműen a település lakóinak etnikai hovatartozásáról, mivel ezek a kerámiafajták az avar kor elején általánosan jellemzőnek tarthatóak a Kárpát-medencében.

II. PÓCSPETRI–NYÍRJES-FELSŐ–ERDŐSZÉL, M3–201. LH.

1. Az avar kori objektumok értékelése

A Pócspetri határában (M3–201. lh.) feltárt 697 régészeti jelenség közül az avar kori településrészletet 16 objektum alkotta: 6 épület, 6 bizonytalan rendeltetésű gödör (talán tárolóverem), 3 árok és 1 szabadban álló kemence. Feltételeken még 2 gödröt, illetve 3 árkot is a korszakra keltezhetünk, ezzel 21 objektumra emelkedne a létszám. Az árok keltezése problémás, mindenképpen a népvándorlás

³¹ FODOR 2012, 713.

³² FODOR 2012, 7. kép 2.

³³ FODOR 2012, 712., 10. kép.

³⁴ BÓNA 1973, 76–78.

³⁵ BÓNA 1973, 3. tábla 5., 6.

³⁶ A korai szláv megtelepedéssel és leletanyaggal újabban Samu Levente foglalkozott behatóan, aki szakdolgozatában a hatalmas irodalmi áttekintés mellett módszeres elemzésnek vetette alá a kerámiákat, és értékelte újra a 6–7. századi leletanyagot. A már ismert Kisvárda–TV torony lelőhely mellett két újabb településsel bővítette a 6–7. századi települések listáját: Kisvárda–Aldi és Sajószentpéter–Vasúti őrháztól északra, ld. SAMU 2012.

³⁷ ISTVÁNOVITS 2001, 167., 169., 177.

³⁸ Az ún. „agyagkoloncok” vagy „agyagkenyerek” homokkal soványított, nem túl jól kiégetett, barnás téglaszínű; tojásdad vagy lapított gömb alakú agyagtárgyak, amelyek részben építőelemként, részben rituális tárgyként funkcionálhattak, ld. ISTVÁNOVITS 2001, 177–178.; STANCIU 1998.

³⁹ A „prágai típusú” kerámiák körével Vida Tivadar foglalkozott összefoglalóan, ld. VIDA 1999, 147–155. A jellegzetes forma mellett ki kell emelni, hogy nem jellemző a tört kerámiás soványítás, ami a kántorjánosi telepen általános, ld. VIDA 1999, 149–150.

⁴⁰ VIDA 1999, 149. A balatonmagyaród–hídvégpusztai kora avar kori veremház edénykészlete prágai típusúhoz tartozik, de helyi késő antik–langobard házi kerámia hatása is megmutatkozik rajta. Mint Szőke Béla Miklós írja: „mivel a veremház és a kerámialeletek, továbbá az edények stílusjegyei között sokkal inkább gazdasági, kulturális jellegű, mint etnikai a kapcsolat, a 'kik laktak itt' kérdést nem érdemes felvetnünk, mert nem tudjuk, s... nem is lehet azt megválaszolni.”; ld. SZŐKE 2008, 214–215.

korára tehető, azt azonban nehéz eldönteni, hogy a szarmata korban vagy már az avar korban létesültek. Ezt a későbbiekben még részletesebben fogom tárgyalni. (Vö. *Térképmelléklet III., VI., VIII.*)

Az avar kori objektumok – egy-két, még későbbi kivételtől eltekintve – a legfiatalabb jelenségek a lelőhelyen, ezért nem mindig jelentkeztek egyértelmű folttal, illetve a szuperpozíciók miatt a formájukat és kiterjedésüket nehezen lehetett meghatározni.

A *tárolóvermek* kerek vagy ovális alakúak, ferde falúak és egyenes aljúak voltak; nagyrészt közepes méretűek (átlagosan 120–180 cm átmérővel), de előfordult kifejezetten nagyméretű gödör is (370×230 cm). Mélységük egy elég széles skálán 16 és 82 cm között mozog.

Az egyetlen *szabadban álló kemence* kerek, rossz állapotban megmaradt sütőfelületéhez egy kisméretű, kerek hamusgödör csatlakozott (10. tábla 1–4.). A sütőfelület alatt állatsontokból álló hőtartó réteg volt, ezt egyébként a házak kemencéje esetében is meg lehetett figyelni. A 96/98. számon dokumentált, kétrétegű sütőfelülettel jelentkező kemence a 95/97. avar kori ház kemencéje lehetett (9. tábla 4., vö. 3. ábra).

A házak közül csupán egy esetben sikerült tetőtartó cölöpszerkezetet megfigyelni (361/451.) és így a ház tájolására is adatot kapni: É–D-i tengelyű. Bejárat nyomát azonban egy esetben sem sikerült megfogni. A 361. számú ház esetében összesen 8 oszlophely került elő: kettő–kettő az északi és déli fal középtengelyében, szorosan egymás mellett helyezkedett el, egy további a DK-i sarokban, illetve egy másik a K-i fal mellett, valamint egy a DNy-i és egy az ÉK-i sarokban (12. tábla 4–5.). Két ház esetében valamiféle padka nyomát sikerült megfogni: a 361. háznál ebbe a padkába mélyült két oszlophely, míg a 95. háznál a kemence helyezkedett el a magasabban fekvő részen (9. tábla 2.). Padló nyomát talán egy esetben lehetett érzékelni (11. tábla 3.). A házak belső jelenségeit a 3. ábra foglalja össze:

Obj./Str.	Tüzelőhely	Cölöpszerkezet	Egyéb megfigyelt jelenség
95/97.	a ház Ny-i oldalánál a 96/98. számon dokumentált kemence, kétrétegű sütőfelülettel, állatsontokból álló hőtartó réteggel	–	ház Ny-i oldalán padka
115/119.	DNy-i sarokban kemence, sütőfelülettel és állatsontokból álló hőtartó réteggel	–	–
281/326.	DK-i sarokban omladékos rész	–	–
298/376.	DK-i sarokban kissé szögletes kemence, 20 cm magasságban megmaradva	–	DK-i negyedben átégett szürke folt, talán padló maradványa (?)
325/404.	ÉNy-i sarokban omladék, talán tűzhely maradványa	–	–
361/451.	ÉNy-i negyedben omladékréteg, talán tűzhely maradványa	8 oszlophely: kettő a D-i oldalon, kettő az É-i oldalon, egy a DK-i sarokban, egy a K-i oldalánál, egy a DNy-i és egy az ÉK-i sarokban	ház K-i oldalán padka

3. ábra

A pócspetri avar kori település házainak belső szerkezeti jellemzői

A lelőhelyen egy É–D-i irányú *árokrendszer* (4/4. és 5/5.) vonul végig, amely nagy százalékban tartalmazott késő avar kori kerámiát is. Az árok ugyan metszésben áll hat késő avar kori objektummal, de ez nem feltétlenül igazolja a kerámiák nagy arányú előfordulását. Például a 38/40. számú gödörből egyetlen lassúkorongolt, bekarcolt vonaldíszes kerámiatöredék látott napvilágot (ez keltezné az egész objektumot), ami akár a 4/4. számú árokkal is belekerülhetett. A stratigráfiai helyzet alapján az árok metszi el a gödröt, ami lehetetlen, ha az árok szarmata, a gödör pedig avar kori. A 110/112. gödörnél

hasonló a helyzet, azzal a kitételrel, hogy a gödör a metszettel újabb szemrevételezése alapján nem áll metszésben az árokkal, egykorúak is lehetnek. Két ház is szuperpozícióban áll a 4. számú árokkal: a 95. és 115. számú házak metszeni látszanak az árkot (9. tábla 4.).

A lelőhely északi harmadában az árokrendszerre merőlegesen jelentkezett az 57/59. számú árok: indulásakor párhuzamos egy rövid szakaszon a 4/4. árokkal, majd nyugat felé fordul. Az árok metsz egy szarmata kori gödröt is. A lelőhely déli harmadában még egy, a nagy árokrendszerre merőleges árok található (98/100.), amely metszi a 77/79. késő avar korra meghatározott árkot, illetve még két árkot (252/291. és 260/299.; vö. *Térképmelléklet V., VIII.*). Úgy tűnik, mintha funkciója ezen árok összekötése lett volna, talán vízvezetés céljából. A 77. számú árokkal párhuzamosan, É/ÉK–D/DNy-i irányban fut a 252. és 260. számú árok mellett a 283/328., illetve egy negyedik, amely inkább É–D-i irányítottaságú (279/324). Utóbbit metszi a 298/376. késő avar kori ház, de a 281/326. késő avar kori házat már nem éri el az árok.⁴¹

Itt tehát úgy tűnik, hogy a 279. számú árok idősebb az avar kori objektumoknál. Ellenben az ÉK–DNy-i irányú árok fiatalabbak a szarmata kornál, éppen a stratigráfia miatt. Két lehetőség képzelhető el: 1. a több periódusú szarmata település időben fiatalabb települési horizontjába tartoznak; 2. avar koriak. Egy ezeknél fiatalabb rendszerhez tartozónak tűnik a 98., valamint az 57. számú árok is. Ezek már mindenképpen az avar korra tehetőek. Feltűnő az is, hogy a 4. és 5. számú ároktól keletre nincs avar kori jelenség, egyedül a 110/112. számú gödör található a kettő között (egyetlen jellegtelen kerámia-töredékekkel), amely inkább egykorúnak tűnik az árokkal, mint szuperpozícióban lévőknek.

Az árok esetében azt kell szem előtt tartani, hogy a belőle előkerült kerámia sosem az objektum létesítésének idejét adja meg, hanem annak feltöltődési időpontját. Így a késő avar kori kerámia a 4. és 5. számú árok akkor történt feltöltődését jelzi.

2. Településszerkezeti következtetések

Az árok a település rendezőelvének meghatározó elemei. A házak mind a két Ny–K irányú árok között helyezkednek el, mint ahogy az egyetlen szabadban álló kemence és három kivételével az összes gödör.⁴² Végeredményben tehát a nagy É–D irányú árokrendszert még az avar kor előtt létesítették, de feltöltődése az avar korban (is) folyt. Talán lehetett valamiféle szerepe a település életében, hiszen az avar korra tehető Ny–K irányú árok feltűnően hozzá illeszkednek. Vízvezető vagy elhatároló funkció már nem tételezhető fel az esetében.

A csekély számú objektum túl sok településszerkezeti következtetésre nem nyújt lehetőséget, ún. háztartási egységeket nem tudunk meghatározni.⁴³ A 95. és 115. számú házak közvetlen közelében helyezkedett el egy–egy tárolóverem, azonban a szuperpozíciók miatt ennél többet nem tudunk esetleges egységükről megállapítani. Az avar korra keltezett árok funkciója sem egyértelmű, hogy lakó- ill.

⁴¹ A húzott metszettel nem világítják meg egyértelműen az árok és ház kapcsolatát, de az a tény, hogy mindkét esetben a tűzhelyek eredeti helyükön maradtak meg (sem a 298. ház tűzhelyét, sem a 281. ház kemencéjét nem vitte el a 279. árok), arra utal, hogy az árok az idősebb.

⁴² Ezek a gödrök is a 4/4. árokkal állnak metszésben.

⁴³ Az ún. lakó- vagy gazdasági egységek (háztartási egységek) képezheték egy–egy település alapegységét, amelyet különböző (egy gödör és ház, vagy szabadban álló kemence és ház egysége), de azonos típusú objektumok is alkothattak (házak csoportosulása). Az egyes területeket nem feltétlenül határolta árok. Tomka Péter már a Győr–Bokányi Dezső utcai avar kori település kapcsán felhívta a figyelmet lakóház, gazdasági épület és árok egységére, ld. TOMKA 1988, 52. Ház és gödör együttesét emelte ki Tiszafüred–Morotvaparton Madaras László is, ld. MADARAS 1991, 279. Árokkal körülvett településjegyek egységeit említik Debrecen–Bordástanyáról, ld. KOLOZSI – SZABÓ 2005, 175–176. Berettyóújfalú–Nagy–Bócs-dűlő késő avar kori településen 4–4 illetve 5–5 épületből álló gazdasági egységeket határoztak meg, az épületek mellett azonban egy esetben sem került elő egykorú tároló- ill. hulladék-gödör, ld. DANI ET AL. 2005, 17–18.; DANI – SZILÁGYI 2006, 22. Hajdúnánás–Mácsi-dűlő késő avar kori településen hat esetben figyelhető meg ház és gödör egysége – kerítőárok nélkül –, egyébként pedig feltűnő az egyes objektumtípusok (házak, gödrök) területi elkülönülése a lelőhelyen, ld. BAJKAI 2012, 9–44. Lakó- és gazdasági egységet egyébként más korszak síktelepein is megfigyelhetünk: pl. a Tisza-vidéki gepida telepeken a házak közelében gyakran gödrök találhatók, illetve nagyobb felületű ásításokon sok esetben egymástól 10–80 m-re fekvő objektumcsoportosulásokat (házak és gödrök), „tanyákat” dokumentáltak, ld. B. TÓTH 2006, 49.

gazdasági egységeket határolták-e le. Egyetlen gödör különül el a többi avar kori objektumtól (335/414.), amely a feltárt lelőhely déli csücskében található. (Ld. *Térképmelléklet V., VIII.*)

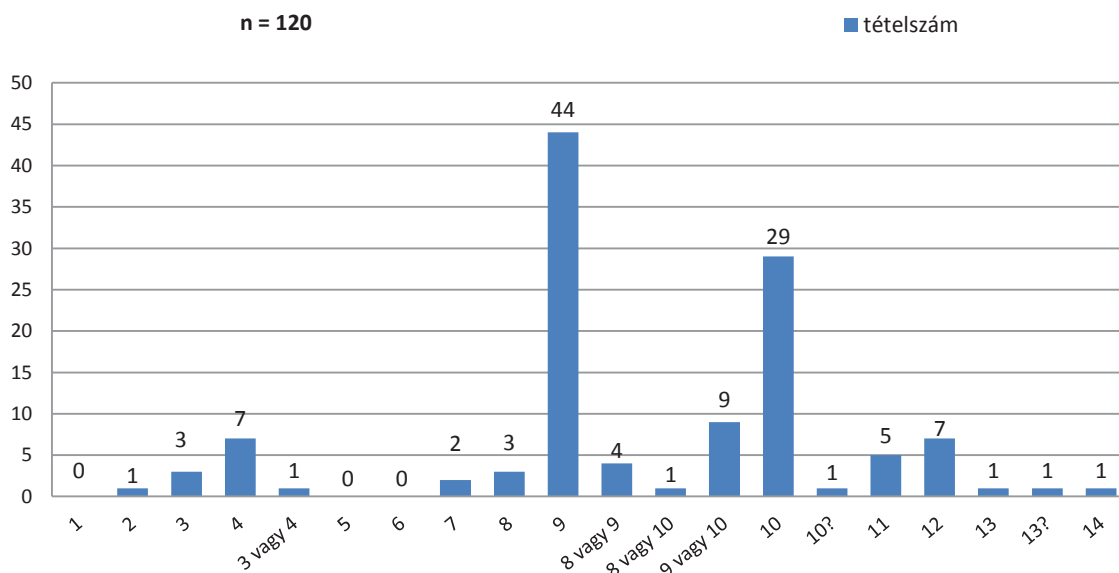
3. A leletanyagról

A leletanyag nagy részét kerámiatöredékek teszik ki, emellett azonban állatsontok,⁴⁴ tapasztásdarabok, kövek, salakmaradványok, valamint használati eszközök is napvilágra kerültek. Így egy díszítetlen bikónikus agyag orsógomb és két csont ár a 361. házból, valamint több őrlőkő- ill. fenőkőtöredék (18. tábla 2., 4., 5.).

3.1. A kerámiaanyag

Összesen 145 darab kerámiatöredéket leltároztunk be a korszakból, amelyek legalább 104 edényhez tartoztak. Túlnyomó részben fazekak tették ki az edénykészletet, kisebb arányban kislefakak (bögrék), ill. sütőharangok. Összesen 7 darab töredékből sikerült 3 sütőharangot rekonstruálni (17. tábla 6–7.). Kisméretű fazékhoz 12 darab töredék tartozott, amelyek valószínűleg 5 edény összetört darabjai lehettek (13. tábla 7.; 18. tábla 3.). Legnagyobb mennyiségben (126 darab) fazékhoz tartozó töredékeket azonosítottunk, melyek mintegy 96 edényhez tartozhattak. Ide vettem azon töredékeket is, amelyek bizonyosan fazék vagy kislefák töredékei voltak, csupán kis méretük nem engedi meg a pontosabb besorolást.

A kerámiaanyag nagy százalékában igen töredékesnek bizonyult. A 4. ábra grafikonja szemlélteti, hogy az edények mely részéhez tartozó kerámiadarabok kerültek elő és milyen mennyiségben.⁴⁵ Teljes profillal rendelkező kerámiaedényt (1) nem lehetett a töredékekből összeállítani, csupán egy esetben (18. tábla 1.) lehetett a perem kivételével az edény teljes oldalprofilját (14); illetve egy esetben (14. tábla 1.) az edény felső kétharmadát (2) rekonstruálni. Peremtöredék 11 esetben került elő (3, 4), kevés volt azonban a nyak- illetve válltöredéknek beazonosítható kerámia (6–8). Legmagasabb arányban az edény középső–alsó feléből származó oldaltöredékek képviseltették magukat (9, 10), és kevés fenéktöredék is napvilágot látott (11–13).

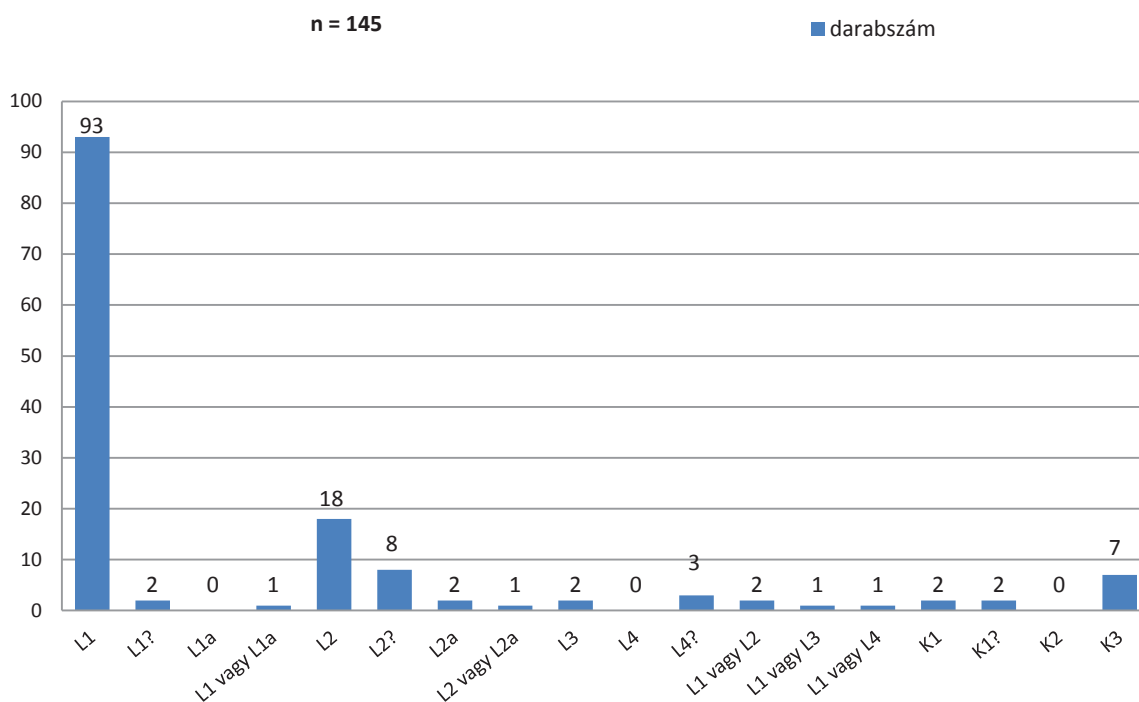
3. ábra

A pócspetri avar kori település kerámiatöredékeinek edényrészhez való tartozásának eloszlása (leltári tételek szerint)

⁴⁴ Ld. BÁRÁNY 2012.

⁴⁵ Azért választottam a leltári tétel szerinti elemzést, mivel egy tétel alatt biztosan egy edény töredéke(i) szerepel(nek) és restaurált edényprofilok is vannak köztük, amely lehetővé teszi a töredék edényrészhez való tartozásának pontosabb besorolását.

A kézzel formálttal szemben egyértelműen dominál a lassúkorongolt technológia (8:92 %). Összesen 134 darab lassúkorongolt töredék áll szemben 11 darab kézzel formált edénytöredékekkel, míg előbbiek 97 edényhez tartozhattak, addig utóbbiak 6 edény részei lehetettek. A leggyakoribb a homokos és apróra tört kavicsos soványítású, vegyes égetésű, szemcsés felületű, érdes tapintású (L1) kerámia (18. tábla 3.). Néhány esetben hasonló soványítással, de redukált (L2, L2a) vagy oxidált hatású (L3)⁴⁶ égetéssel készült töredékek (13. tábla 8.) is kerültek elő. Kézzel formált fazéktöredék (K1) csupán 4 darab volt: a 102. gödörből, valamint a 115. és 298. számú házából. Utóbbi objektumból került elő a település összes, 7 darab sütőharang-töredéke (K3). A nagyfokú töredékesség miatt sokszor nehéz volt eldönteni, hogy melyik technológiai csoportba sorolhatóak az egyes töredékek, de annyi bizonyos, hogy a lassúkorongolt kerámia dominál, azon belül is a vegyes égetésű darabok; ezeket követik a redukált, majd az oxidált (hatású) töredékek (ld. 5. ábra).

4. ábra

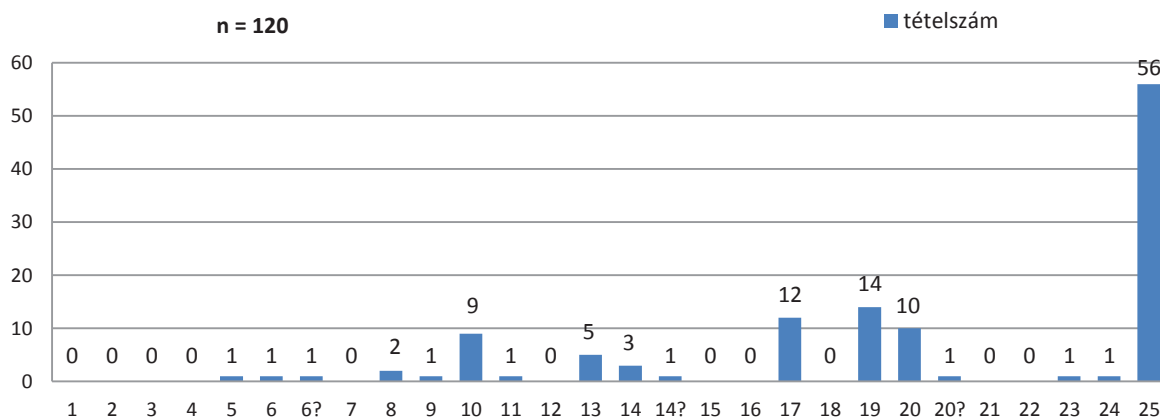
A pócspetri avar kori település kerámiáinak technológiai csoportok szerinti megoszlása (edénytöredékek száma szerint)

A peremek jellemzően közepesen vagy erősen kihajlóak, ferdén levágott vagy lekerekített szélűek (13. tábla 5–7.; 14. tábla 1.; 18. tábla 3.). A 133/140. számú szabadban álló kemencéből egy nyakban megtörő, gömbölyű vállú, lassúkorongolt fazék erősen kihajló, lekerekített szélű, duzzadt peremtöredékei kerültek elő. A fazék vállán széles közzel bekarcolt egyszeres hullámvonalakkal díszített (16. tábla 1.). A 37/39. késő bronzkori gödörből egy nyakban élesen megtörő, széles vállú fazék majdnem vízszintesen kihajló, ferdén levágott, rövid peremtöredéke származik. A vállon vízszintesen bekarcolt vonalköteggel díszített (13. tábla 6.). Mivel a gödör szuperpozícióban áll a 77/79. árokkal és a 115/119. számú házzal, amelyek leletanyaguk alapján a késő avar korra keltezhetőek, minden bizonnyal innen keveredett bele az őskori gödörbe az említett kerámia is.

⁴⁶ Oxidált hatású kerámiatöredékeknek neveztem el azokat, amelyek a vegyes égetésűektől elkülönülnek homogénebb vörös színükkel, de az oxidációs égetési eljárás nem bizonyított.

Jellegzetes edényformára utal a fent leírt két kerámiatöredék. A lassúkorongolt, tört kavicsal soványított, szemcsés, kissé érdes felületű, és bekarcolt vízszintes vonalköteggel vagy hullámvonalköteggel díszített fazekak rövid, visszanyomott, erősen, szinte vízszintesen kihajló peremmel rendelkeznek, amely alatt a nyak élesen megtörik, majd egyből indul a váll. A legnagyobb kiszélesedés a vállban, vagy a has középvonalában van.⁴⁷ A megye területén Nyíregyháza környékéről ismertek jó párhuzamai, pl. Nyíregyháza–Polyákbokor-Bogártanya és Nyíregyháza–Mandabokor lelőhelyekről.⁴⁸ Hajdú–Bihar megye területén több feltárt késő avar kori település kerámiaanyagával is rokonságot mutat (pl. Hajdúnánás–Mácsi-dűlő,⁴⁹ Hajdúnánás–Fűrj-halom-dűlő,⁵⁰ Debrecen–Bordástanya⁵¹), de Mesterházy Károly Hajdú–Bihar megyei terepbejárási anyagában is találunk párhuzamot.⁵² Ennél a fazékformánál nagyon gyakori a perembelső díszítése, ez azonban a pócspetri kerámiákon elmaradt. A keltezés szempontjából fontos megemlíteni Ártánd–Kapitány-dűlő temetőanyagát, ahol a síredények között is jelen van ez a forma; így a késő avar kor végére, a 9. századra jellemzőnek tarthatjuk régióinkban.⁵³

Általános a lassúkorongolt edények bekarcolt vízszintes vonal-, ill. hullámvonalköteggel történő díszítése (ld. 6. ábra). A leggyakoribb a két sorban bekarcolt vízszintes vonalköteg (10. díszítéstípus), a széles közzel bekarcolt egyszeres hullámvonal (17. díszítéstípus), a bekarcolt vízszintes vonalköteg (19. díszítéstípus) és a széles közzel bekarcolt vízszintes vonal (20. díszítéstípus). A kis töredékek miatt konkrét díszítésminta, a díszítések kombinációja ritkábban dokumentálható: például bekarcolt hullámvonalköteg alatt legalább két sorban bekarcolt vízszintes vonalköteg (13. tábla 2.); továbbá bekarcolt hullámvonalköteg és vízszintes vonalkötegek váltakozása (14. tábla 1.); vagy éppen több sorban bekarcolt egyszeres hullámvonal (16. tábla 1.). A kerámiatöredékek legnagyobb része díszítetlen volt.

5. ábra

A pócspetri kerámiákon található díszítésminták eloszlása a teljes kerámiaanyagon belül (leltári tételek szerint)

⁴⁷ Erre a formai jellegzetességre már Szőke Béla Miklós felhívta a figyelmet a hunyai telep kapcsán. Ld. SZŐKE 1980, Abb. 9. 3., 7.

⁴⁸ Nyíregyháza–Rozsrétszőlő–Szelkő-dűlő 148/B. lelőhely 113. objektumából (ház) rövid, vízszintesen kihajló peremű, belső peremdíszes; nyakban megtört, gömbös testű, girlandmotívummal díszített fazekakhoz hasonló peremtöredék és kiegészített edény került elő, ld. TAKÁCS 2011. Nyíregyháza–Polyákbokor-Bogártanya M3–11. lh. késő avar kori településrészletén szintén hasonló formai-technológiai-díszítésbeli jellegzetességekkel bíró kerámia került elő. Nyíregyháza–Mandabokor M3–23. lh. késő avar kori objektumaiban lassúkorongolt, esetenként belső peremdíszes, bekarcolt vízszintes vonal- és hullámvonalköteggel díszített kerámiaanyag került elő. Utóbbi két lelőhely anyagának megtekintéséért Istvánovits Eszternek tartozom hálás köszönettel.

⁴⁹ BAJKAI 2012, 9–44.

⁵⁰ Közöletlen, feldolgozás alatt álló leletanyag.

⁵¹ KOLOZSI – SZABÓ 2005, 177–178., Plate 1.

⁵² MESTERHÁZY 1973 (1975), 6. kép 2., 3.; 10. kép 3., 12. kép 6., 14. kép 5., 15. kép 1–4., 19. kép 1., 5. Sírkerámián ld. MESTERHÁZY 1974 (1975), 212.

⁵³ KRÁLOVÁNSZKY 1996, 27. kép 94., 27. kép 102., 107., 28. kép 131., 113., 29. kép 153., 37. kép X–9. A legújabb elemzések alapján az ártándi sírkerámia keltezése a 8. század utolsó harmadától a 9. század utolsó harmadáig tartó időszakra pontosítható. Az információért Szilágyi Krisztián Antalnak tartozom köszönettel.

3.2. A kerámiaanyag értékelése

A település kerámiaanyaga jól beleilleszthető az észak-tiszántúli késő avar kori leletanyagba. Szinte kizárólag lassúkorongolt, tört kavicsal soványított, szemcsés–érdes felületű, bekarcolt vonal- vagy hullámvonalköteg, ill. egyes vonal- vagy hullámvonaldíszes kerámiatöredékek kerültek elő. Kézzel formált edénytöredékek igen csekély számban fordultak elő, sütőharang töredékei is csupán egy objektumból láttak napvilágot. A késő avar kori telephorizontot meghatározó másik edénytípus, a kézzel formált cserépbogrács hiányzik a településről. Párhuzamok alapján a településrészletet a 8–9. századra, talán inkább a 9. századra lehet keltezni.

ÖSSZEFOGLALÁS

A két avar kori település – annak ellenére, hogy egymástól csupán 13 km-re fekszik – időben igen távol áll egymástól. A kántorjánosi házak a 7. századra, annak is inkább az elejére keltezhetők, míg a pócspetri településrészlet a 8–9. századra, inkább a 9. századra tehető. A település képe is mást mutat, bár teljes feltárásról egyik lelőhely esetében sem beszélhetünk. Kántorjánosiban csupán házak, Pócspetrin az épületek mellett gödrök, árkok és szabadban álló kemence is alkották a település objektumait. A leletanyag összetétele egy falusias település általános jellegét tükrözi: agyagedények töredékei, agyag orsógomb, állatsont (konyhai hulladék), csontból faragott eszközök (ár, tű), kőeszközök (örlőkő, fenőkő) valamint ház ill. kemence felépítményét alkotó „építési törmelék” (tapasztás-, patics-, természő-töredékek).⁵⁴

---

⁵⁴ A hasznos szakmai tanácsokért, valamint tanulmányom lektorálásáért dr. Szőke Béla Miklósnak tartozom köszönettel. A pócspetri kerámiaanyagok elkészítését György Lászlónak és Bori Brigittának köszönöm.

KATALÓGUS
I. RÉGÉSZETI JELENSÉGEK

Mutató

A.	Objektum jellege	D.	Megjegyzés, stratigráfia
B.	Keltezés	E.	Méreték
C.	Objektum leírása	F.	Tájolás ⁵⁶
a.	Tüzelőhely(ek)	G.	Leletanyag jellege
b.	Cölöpszerkezet ⁵⁵	H.	Beleltározott leletanyag leltári száma

Kántorjánosi–Homoki-dűlő nyugati pereme, M3–52. lh.

120/140. obj. (1. tábla 1.)

- A. Épület.
B. Avar kor, 6–7. század.
C. Lekerekített sarkú, kissé szabálytalanul négyszögletes alakú, félig földbe mélyített épület. Falai függőlegesek, sarka ívelt, alja egyenes. Bejáratnak nincs nyoma. Betöltése tömör fekete humusz, paticcsal és faszénpettyekkel erősen keverve.
  a. ÉNy-i sarkában, a fal mellé szorosan építve helyezkedik el egy *kővel kirakott, agyaggal tapasztott kemence* (141. str.). A kemence oldalait erősen átégett terméskőből, örlőkő-töredékekből, valamint nagyméretű edénytöredékekből építették fel, és agyaggal tapasztották. A tapasztás a ház falában 78 és 40 cm hosszúságban in situ megmaradt, a ház belseje felé eső oldalai és a teteje beomlott és az égéstérbe zuhant. Nyugati oldalán egy 38×36 cm-es területen elterülő, összefüggő tömb a kemence kidőlt fala. A kemence mérete: 110×96 cm, relatív mélység: 21 cm. Az omladék mérete: 56×112 cm, relatív mélység: –2, +26 cm. Az égéstér téglalap alakú, mérete: 102×48 cm.
  b. –
D. Foltjának körvonalai bizonytalanok. A kibontottnál szabályosabb alaprajzzal rendelkezhetett.
E. 400×350 cm; relatív m.: 28 cm.
F. É–D.
G. Kerámia, állatsont, patics, kő.
H. MNM N 2011.4.1.⁵⁷

121/142. obj. (1. tábla 2–6.)

- A. Épület.
B. Avar kor, 6–7. század.
C. Lekerekített sarkú, négyszögletes alakú, félig földbe mélyített épület. Falai függőlegesek, alja egyenes. Bejáratnak nyoma nincsen. Betöltése tömör homok, sárgásbarna homokszemcsékkel enyhén, paticszemcsékkel erősen keverve. ÉK-i oldalán széles padkával rendelkezett. A ház közepén, ill. DK-i sarkában helyezkedett el a 144. str. omladék, amely nagy mennyiségű paticsból, állatsontból és kerámiából áll. Mérete: 154×290 cm, relatív m.: 38 cm. Az omladék ráhúzódtott a 215. str. számú, ovális alakú, enyhén négyszögletes *gödörre*, amely a ház délkeleti sarkában helyezkedett el. Északi és déli fala erősen méhkasos, a ház oldalába vájták bele; nyugati fala függőleges, egy sekély lépcsőfokkal rendelkezik. (Mérete: 138×150 cm; relatív m.: 67 cm.)
  a. ÉK-i sarkában, egy 12–15 cm magas padkán helyezkedik el a 151. str. számú kemence: ovális, enyhén négyszögletes alakú, rossz megtartású. Fala agyaggal tapasztott kövekből épült, csak a nyugati oldalon maradt meg 8–15 cm magasságban. Vastagsága max. 13 cm, a kövek erősen átégtek. Szája D felé nyílt, mérete: 103×69 cm, relatív m.: 54 cm; az égéstér mérete 58×39 cm, vastagsága: 2–3,5 cm. A nyugati falába ásták a 192. str. számú kemencét, amelynek hamusgödre (191. str.) a ház betöltésébe mélyül. A nagyméretű, erősen rongált kemencéből a tüztér sütőfelülete, felette pedig vastag omladék réteg maradt meg. Nyugati vonala a műút védősávjának rábontásán is túl nyúlik, közvetlen az út alá, így csak részben feltárt. Mérete: 72×36 cm.
  b. 19 darab kisméretű *karólyuk* került elő a ház aljába mélyítve, amelyeket 214. str. számon dokumentáltunk (átlagos méret: 18×14 cm; relatív m.: 22 cm). A 151. str. számú kemence szájától közvetlenül délre és dél-nyugatra, a ház délnyugati sarkáig tartó vonalban nagyjából két, egymással párhuzamos ívben futnak a többnyire kör és ovális alakú karólyukak. A 215. str. számú gödörtől közvetlenül nyugatra körülbelül É–D irányban 5

⁵⁵ Az a. és b. pont értelemszerűen a házakra vonatkozik.⁵⁶ A tájolási adat értelemszerűen a házakra vonatkozik.⁵⁷ MNM N = Magyar Nemzeti Múzeum, Régészeti Tár, Népvándorlás kori Gyűjtemény.

karólyuk található, egy pedig közvetlenül az északnyugati sarka mellett. A kemencéhez és a gödörhöz való irányítottság miatt a ház többi jelenségével egykorú lehetett, egyazon periódusú szerkezet nyomai.

- D. Foltja nehezen volt követhető. A karólyukak (214. str.) és a gödör (215. str.) a ház közepén található omladék (144. str.) alatt helyezkedtek el, a ház használati idejébe tartoznak, nem pedig pusztulásához kapcsolódnak. Metszi a 152/181. és 160/209. sz. ismeretlen korú gödröket.
- E. Á.: 444×407 cm; relatív m.: 48 cm.
- F. É–D.
- G. Kerámia, orsógomb, vaskés töredéke, állatcsont, patics, kő, örlőkő, fenőkő, kavics, faszén, anyagminta.
- H. MNM N 2011.4.2.

132/160. obj. (2. tábla 1–2.; 3. tábla 1–7.)

- A. Épület.
- B. Avar kor, 6–7. század.
- C. Lekerékített sarkú, négyszögletes alakú, félig földbe mélyített épület. Falai függőlegesek, alja egyenes. Bejáratnak nincs nyoma. Betöltése tömör homok, kevés patics- illetve faszénzemcsével kevert humusz. A ház alsó rétegét képező vékony réteg feltehetően döngölt padlószintet jelez, amelynek vastagsága 3–4 cm.
  - a. Délkeleti sarkában, az altalajba vájva helyezkedik el a 161. str. számú téglalap alakú *kőkemence*, mely a gépi nyesés szintjénél 25–30 cm-rel magasabban jelentkezett, ezért délkeleti oldalában a max. 24 cm vastag kőomladék jelentős részben kimozdult. Az északi és keleti fala nagyméretű, lapos kövekkel burkolt, déli és délkeleti oldalán csak a sütőfelület maradt meg, amelynek közepén, szájával lefelé feküdt egy kisméretű fazék alsó fele. Északi oldalán fala 28 cm magasán állt, falát egy 25 cm széles szürke agyagdöngölés veszi körbe teljes hosszában. Szája nyugat felé nyílt. Mérete: 98×74 cm; relatív m.: 36 cm. A ház északkeleti sarkában helyezkednek el a 134. és 135. str. számú kemencék, amelyekhez délről kapcsolódik a 189. str. számú közös munkagödörük: fala ívelt, alja a kemencék felé mélyül. Mérete: 147×159 cm; relatív m.: 28 cm. A kemencék felső rétegét a gépi nyesés rongálta, mivel a foltjuk 60 cm-rel magasabban jelentkezett, mint a tőlük keletre eső területek objektumai. A 134. str. kemence sütőfelülete épen megmaradt, nyugati felén 5–10 cm magasán áll a fala. Mérete: 128×121 cm; relatív m.: 10 cm. Összeépült a 135. str. kemencével, amely tőle északra esik. Itt is megmaradt épen a kemence sütőfelülete, fala a nyugati felén 5 cm magasán állt.
  - b. –
- D. Északi oldalán vágja a 118. számú nagyméretű szarmata kori kemencebokrot. A két objektum kb. 70 cm-rel a humuszoslási szint felett jelentkezett, ezért keleti oldaluk mélyebben került nyesésre. A 134. és 135. str. számú kemencékhez tartozik a 189. str. számú munkagödör, amelynek betöltése vágja a ház betöltését, tehát a ház részleges feltöltődése után alakították ki ezeket. A jelenség hasonlít a 121. ház esetében megfigyeltekhez.
- E. Á.: 510×392 cm; relatív m.: 47 cm.
- F. Kb. É–D.
- G. Kerámia, állatcsont, patics, kő (terméskő, részben égett), pattintott kő (obszidián).
- H. MNM N 2011.4.3.

149/178. obj. (4. tábla 1.)

- A. Épület.
- B. Avar kor, 6–7. század.
- C. Lekerékített sarkú, négyszögletes alakú, félig földbe mélyített épület. Falai ívelték, alja egyenes, sekély mélységben maradt meg. Betöltése patics- és faszénzemcsés humusz, amely keleten világosbarna homokkal, szürke agyaggal, nagyméretű löszdarabokkal és vörösesbarna homokkal kevert altalajba mélyül; északi és nyugati oldalán azonban egy sötétszürke, tömör agyagos szubhumuszrétegbe. Bejáratnak nincs nyoma.
  - a. Az északkeleti sarokban, egy alacsony padkán helyezkedett el a 152. str. számú *kőkemence*, amely a ház szélétől 28–33 cm-re kezdődött. Szája DDNy-ra nyílt. Átégett alja ovális alakú, mérete: 46×50 cm. Épített agyagfala 6–20 cm magasán maradt meg, fala enyhén boltozatos. A kemence környékén, egy 123×66 cm-nyi területen szétszóródott égett terméskövek is a tüzhely alkotóelemei voltak. Mérete: 86×56 cm, relatív m.: 20 cm.
  - b. –
- D. A sűrű akácgyökerek miatt foltját nem tudtuk elkülöníteni a 121. házétól, valószínűleg közvetlenül egymás mellett helyezkedtek el. A 153. str. számú omladék a 152. str. számú kemence része.
- E. Á.: 410×355 cm; relatív m.: 22 cm.
- F. É–D.
- G. Kerámia, állatcsont, patics, kő.
- H. MNM N 2011.4.4.

Pócspetri–Nyírjes-felső–Erdőszél, M3–201. lh.

38/40. obj.

- A. Bizonytalan rendeltetésű gödör.
- B. 8–9. század.
- C. Ovális, ferde oldalú, egyenes aljú gödör. Betöltése sötétszürke homokos humusz.
- D. Metszi a 4/4. számú szarmata kori árok.
- E. Á.: 170×160 cm, relatív m.: 82 cm.
- F. –
- G. Kerámia, kő, állatsont.
- H. MNM N 2011.2.4.

57/59. obj.

- A. Árok.
- B. 8–9. század.
- C. Keskeny, sekély, ívelten futó, függőleges oldalú, egyenes aljú árok. É–D-i szakasza 8,6 m, Ny–K-i szakasza 4,5 m hosszúságú. Betöltése világosbarna, sárga homokkal kevert, laza humusz.
- D. É–D-i irányú része a 4/4. számú szarmata kori árok Ny-i szélét vágja. Az árok metszi még az 56/58. számú ismeretlen korú épületet, ill. a 49/51. számú szarmata gödröt.
- E. H.: 13,6 m; sz.: 54 cm; relatív m.: 32 cm.
- F. –
- G. Kerámia.
- H. MNM N 2011.2.5.

77/79. obj.

- A. Árok.
- B. 8–9. század.
- C. Az árok egy 32,5×4,6 m-es területet fog közre. É–D-i tengelyű, nyújtott U-alakú, sekély, ferde oldalú, egyenes aljú, keskeny árok, D-i végén két ága ívelten találkozik, É-i végén nyitott.
- D. Metszi a 83/85. sz. késő bronzkori, 85/87. sz. szarmata kori, 93/95. sz. késő bronzkori, 113/117. sz. ismeretlen korú, 37/39. sz. késő bronzkori, 78/80. sz. szarmata kori, 112/114. sz. szarmata kori, 92/94. sz. szarmata kori és 81/83. sz. ismeretlen korú gödröt; viszont az árkot metszi a 98/100. sz. ismeretlen korú árok.
- E. Teljes h.: kb. 65 m; egyenes ágának h.: 19,7 m; sz. (átlag): 75 cm; relatív m.: 40 cm.
- F. –
- G. Kerámia, állatsont.
- H. MNM N 2011.2.6.

88/90. obj.

- A. Bizonytalan rendeltetésű gödör.
- B. 8–9. század.
- C. Ferde oldalú, egyenes aljú, kerek gödör. Betöltése világosbarna, laza, homokos humusz.
- D. Kapcsolata a 89/91. számú nem meghatározható korú gödörrel nem tisztázott.
- E. Á.: 120 cm; relatív m.: 40 cm.
- F. –
- G. Kerámia, kő, állatsont.
- H. MNM N 2011.2.7.

89/91. obj.

- A. Bizonytalan rendeltetésű gödör.
- B. Feltételeesen 8–9. század.
- C. Szabálytalan alakú, enyhén ívelten ferde oldalú, egyenes aljú gödör. Betöltése sötétbarna laza, sárga homokkal kevert humusz.
- D. Kapcsolata a 89/90. számú késő avar kori korú gödörrel nem tisztázott.
- E. Á.: 120 cm; relatív m.: 40 cm.
- F. –
- G. Állatsont. Keltező értékű kerámia nem került elő belőle.
- H. –

95/97. obj. (9. tábla 1., 3., 4.)

- A. Épület.
- B. 8–9. század.
- C. Négyszögletes alakú, függőleges oldalú, egyenes aljú, félíg földbe mélyített épület. Az épület Ny-i részén egy 55 cm széles, 15 cm magas padka helyezkedik el. Betöltése sötétbarna, paticcsal és sárga homokkal kevert humusz.
  - a. –
  - b. –
- D. A gödör alján a bontás során jelentkezett a 119/126. sz. ismeretlen korú gödör feltja (az épület egy lemélyülése?). Vágja a 4/4. sz. szarmata kori árkot. A 96/98. sz. késő avar kori kemence vágja az épületet (épülethez tartozó kemence?).
- E. Á.: 240×240 cm; relatív m.: 49 cm.
- F. ?
- G. Kerámia, patics, állatsont.
- H. MNM N 2011.2.8.

96/98. obj. (9. tábla 2., 3., 4.)

- A. Kemence.
- B. 8–9. század.
- C. Kerek, függőleges oldalú, egyenes aljú beásás a 95/97. sz. késő avar kori ház Ny-i oldalánál, ahol a tüztér jó állapotú, átégett alja kétszer is meg lett újítva. A 115. str. számú sütőfelület a nyesett felszín alatt 2 cm mélyen jelentkezett, vörösre átégett tapasztása elég rossz állapotban maradt meg. Mérete: 90×72 cm; vastagsága: 4–5 cm. A sütőfelület alatt alatt sok apró állatsont-töredék helyezkedett el. A 116. str. számú sütőfelület az első alatt 8–10 cm-rel jelentkezett: feketére átégett, jó megtartású. Mérete: 110×94 cm. Alatta szintén állatsontokból álló hőtartó réteg volt.
- D. Elképzelhető, hogy a 95/97. számú késő avar kori házhoz tartozó kemence.
- E. Á.: 98 cm; relatív m.: 22 cm.
- F. –
- G. Kerámia, patics, állatsont, csiga.
- H. MNM N 2011.2.9.

98/100. obj.

- A. Árok.
- B. 8–9. század.
- C. Kb. K–NY irányú, ferde oldalú, egyenes aljú árok. Betöltése világosbarna, laza, homokos humusz.
- D. K-i vége befut a 4/4. sz. árokba, viszonyuk nem meghatározható. Ny-i vége pedig vágja a 260/299. sz. árkot. Metszi még a 97/99. és 109/111. sz. ismeretlen korú gödröket, valamint a 77/79. sz. avar kori árkot.
- E. H.: 13,8 m; sz.: 80 cm; relatív m.: 38 cm.
- F. –
- G. Kerámia, állatsont.
- H. MNM N 2011.2.6.

99/101. obj.

- A. Bizonytalan rendeltetésű gödör.
- B. 8–9. század.
- C. Kerek, felső részén ferde, alul függőleges oldalú, egyenes aljú gödör. Betöltése sötétbarna, homokkal kevert humusz.
- D. –
- E. Á.: 180 cm; relatív m.: 80 cm.
- F. –
- G. Kerámia, állatsont.
- H. MNM N 2011.2.10.

102/104. obj.

- A. Bizonytalan rendeltetésű gödör.
- B. 8–9. század.
- C. Nagyméretű, szabálytalan alakú, ferde oldalú, egyenes aljú gödör. Betöltése sötétbarna, laza sárga homokkal kevert humusz.
- D. A gödör vágja a 103/105. számú késő avar kori gödröt. A 4/4. számú szarmata kori árok elmetszi a gödör keleti végét.
- E. H.: 370 cm; sz.: 230 cm; relatív m.: 46 cm.
- F. –
- G. Kerámia, patics, állatsont.
- H. MNM N 2011.2.11.

103/105. obj.

- A. Bizonytalan rendeltetésű gödör.
- B. 8–9. század.
- C. Kisméretű, kerek, ferde oldalú, egyenes aljú gödör. Betöltése sárga homokkal kevert világosbarna, tömör humusz.
- D. A gödröt vágja a 102/104. számú késő avar kori gödör.
- E. Á: 115 cm; relatív m.: 28 cm.
- F. –
- G. Kerámia, patics, állatsont.
- H. MNM N 2011.2.12.

110/112. obj.

- A. Bizonytalan rendeltetésű gödör.
- B. Feltételesen 8–9. század.
- C. Sekély, szabálytalan alakú, ferde oldalú, egyenes aljú gödör. Betöltése sötétbarna, tömör, sárga homokkal kevert humusz.
- D. A gödröt vágja a 4/4. számú szarmata kori árok.
- E. H.: 240 cm; sz.: 200 cm; relatív m.: 16 cm.
- F. –
- G. Kerámia, csiga, állatsont.
- H. MNM N 2011.2.13.

115/119. obj. (9. tábla 5–7.)

- A. Épület (?) kemencével.
- B. 8–9. század.
- C. Téglalap alakú, függőleges oldalú, egyenes aljú, félig földbe mélyített épület (?). Betöltése sötétbarna, laza, paticsal kevert humusz.
  - a. DNy-i sarkában egy kemence helyezkedik el (115/124.). Feketére égett, jó megtartású, sütőfelülete alatt állatsontreteg jelentkezett; eredeti formáját azonban nem lehet megállapítani, mert Ny-i részét a 77/79. számú késő avar kori árok vágja. Mérete: 118×70 cm; vastagsága: 5 cm.
  - b. –
- D. Vágja a 4/4. számú szarmata kori árkot és a 37/39. számú késő bronzkori gödröt.
- E. Á.: 180×140 cm; relatív m.: 24 cm.
- F. ?
- G. Kerámia, állatsont, tapasztás.
- H. MNM N 2011.2.16.

133/140. obj. és 133/141. obj. (10. tábla 1–4.)

- A. Szabadban álló kemence hamusgödörrel.
- B. 8–9. század.
- C. Kerek, rossz állapotú tüztér alja, amely alatt állatsontokból álló hőtartó réteg volt. K-i részén csatlakozik hozzá a 133/141. sz. hamusgödör: kisméretű, kerek, ferde oldalú, ívelt aljú. Betöltése sötétbarna, laza, homokkal kevert humusz.
- D. –
- E. Tüztér á.: 70 cm, relatív m.: 8–10 cm. Hamusgödör á.: 120 cm, relatív m.: 16 cm.
- F. –
- G. Kerámia, patics, állatsont, kő, őrlőkő.
- H. MNM N 2011.2.17–18.

281/326. obj. (10. tábla 5–8.)

- A. Épület.
- B. 8–9. század.
- C. Téglalap alakú, függőleges oldalú, egyenes aljú, félig földbe mélyített épület. Betöltése sötétbarna, laza, homokos humusz.
  - a. DK-i sarkában paticsot, tapasztást, állatsontot ill. kerámiát és követ tartalmazó omladékos rész jelentkezett (átégett kemencealj?). Kb. 40 cm-re nyúlik ki a padlótól. Mérete: 140×120 cm.
  - b. –
- D. Az épület É-i oldala vágja a 287/332. számú késő bronzkori gödröt.
- E. H.: 380 cm; sz.: 350 cm; relatív m.: 22 cm.
- F. ?
- G. Kerámia, állatsont, patics, kő.
- H. MNM N 2011.2.14.

298/376. obj. (11. tábla 1–5.)

- A. Épület.
- B. 8–9. század.
- C. Téglalap alakú, függőleges oldalú, egyenes aljú, félig földbe mélyített épület. Betöltése világosbarna, laza, homokos humusz.
  - a. DK-i sarkánál egy kisméretű kemence maradványa került elő (298/398.). A kemence fala kb. 5 cm magasságban maradt meg. A kemence nagyjából félkör alakú, kissé szögletes formájú, alja nem maradt meg. Mérete: 30×38 cm; teljes megmaradt magassága: 20 cm; kemence falának vastagsága: 5 cm.
  - b. –
- D. DK-i negyedében 25 cm mélységben egy kiterjedt (150×180 cm) téglalap alakú felületen átégett, szürke folt jelentkezett. Ebben sok paticsos salakdarab került elő. Talán a ház padlójának maradványa lehet. A kemence szájánál egy nagyméretű salakdarab került elő. Metszi a 329/408. számú szarmata korú gödröt.
- E. H.: 360 cm; sz.: 350 cm; relatív m.: 30 cm.
- F. ?
- G. Kerámia, állatsont, patics, tapasztás, fémsalak, faszén, földminta.
- H. MNM N 2011.2.19–20.

325/404. obj. (12. tábla 1–3.)

- A. Épület.
- B. 8–9. század.
- C. Téglalap alakú, függőleges oldalú, egyenes aljú, félig földbe mélyített épület. Betöltése felül barna, alul szürke, laza homokos humusz.
  - a. Az ÉNy-i sarkában, 30 cm mélyen egy 135×115 cm-es ovális foltban omladék jelentkezett, amelyben sok patics-és salaktöredék, ill. néhány kerámiadarab került elő (tűzhely maradványa?).
  - b. –
- D. Vágja a 327/406. számú szarmata kori gödröt.
- E. H.: 340 cm; sz.: 320 cm; relatív m.: 55 cm.
- F. ?
- G. Kerámia, állatsont, patics, örlőkő, fémsalak.
- H. MNM N 2011.2.21.

335/414. obj.

- A. Gödör.
- B. 8–9. század.
- C. Nagyméretű, ovális, ferde oldalú, egyenes aljú gödör, amelynek közepén egy ovális lemélyedés helyezkedik el. Betöltése sötétbarna, laza, homokos humusz.
- D. –
- E. H.: 320 cm; sz.: 280 cm; relatív m.: 16 cm; (lemélyedés: 150×126 cm; m: 25 cm).
- F. –
- G. Kerámia.
- H. MNM N 2011.2.25.

361/451. obj. (12. tábla 4–7.)

- A. Épület.
- B. 8–9. század.
- C. Téglalap alakú, függőleges oldalú, egyenes aljú földbe mélyített épület. Betöltése szürkésbarna, laza homokos humusz, alul szürke, majd barna réteggel. A K-i oldalon egy 15 cm széles és 10 cm magas padka helyezkedik el (két cölöplyuk részben ebbe van beleásva).
  - a. Az ÉNy-i negyedében, 20 cm mélységben kb. 156×115 cm méretű területen omladékréteg jelentkezett (tüzelőhely maradványa?).
  - b. 8 cölöplyuk került elő: kettő a D-i oldalon, kettő az É-i oldalon, egy a DK-i sarokban, egy a K-i oldalnál; továbbá egy-egy nagyobb cölöplyuk vagy gödör a DNy-i és az ÉK-i saroknál. Kerek, ferde oldalú, ívelt aljú cölöplyukak. Átmérő: 20–53 cm; relatív m.: 8–20 cm.
- D. Vágja a 362/452. számú nem meghatározható korú gödör.
- E. H.: 380 cm; sz.: 340 cm; relatív m.: 32 cm.
- F. Tájéolás: É–D (D–É?).
- G. Kerámia, orsógomb, állatsont, tapasztás, kő, fenőkő.
- H. MNM N 2011.2.22.

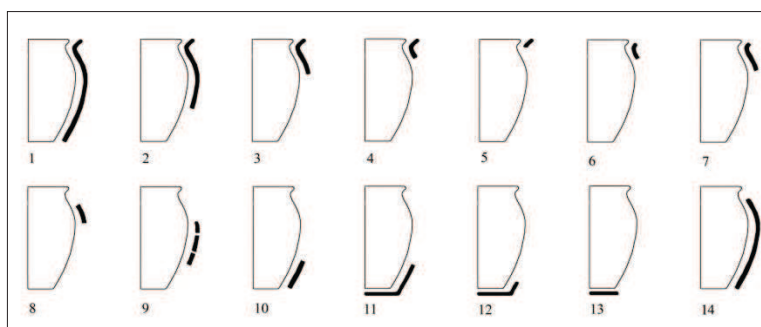
KATALÓGUS
II. LELETANYAG

Mutató

1. Edényrészhez való tartozás

(A rendszer mintája Urszula Maj monográfiájából származik, aki egy kora középkori lengyel földvár, Stradów kerámiaanyagának leírásakor alkotta meg.)*

1. edény teljes profilja
2. edény felső kétharmadának töredéke
3. edény felső harmadának töredéke
4. edény peremtöredéke
5. edény peremtöredéke
6. edény nyaktöredéke
7. edény nyak/válltöredéke
8. edény válltöredéke
9. edény oldaltöredéke
10. edény alsó részének töredéke
11. edény alsó részének töredéke
12. edény alsó részének töredéke
13. edény fenéktöredéke
14. edény alsó háromnegyedének profilja

*Ld. MAJ 1990, Abb.8. Hasonlóhoz még ld.: RZEŹNIK 1995, Abb. 15.; OKOŃSKI 1995, Abb. 1, 2.

2. Technológiai csoportok

L: lassúkorongolt

K: kézzel formált

L1: homokkal és apróra tört kavicsokkal/tört kövel soványított, lassúkorongolt, vegyes égetésű, érdes, szemcsés felületű kerámia

L1a: homokkal és apróra tört kavicsokkal/tört kövel soványított, lassúkorongolt, vegyes égetésű, szemcsés felületű, vékony falú, „tömörre” kiégetett kerámia

L2: homokkal és apróra tört kavicsokkal/tört kövel soványított, lassúkorongolt, redukált égetésű vagy redukált hatású, szemcsés felületű kerámia

L2a: homokkal és apróra tört kavicsokkal/tört kövel soványított, lassúkorongolt, redukált égetésű, sötétszürke-feketére égetett, szemcsés felületű kerámia

L3: homokkal és apróra tört kavicsokkal soványított, lassúkorongolt, oxidált égetésű, vagy oxidált hatású kerámia

L4: homokkal vagy homokkal és kevés kerámiaüzalékkal gyengén soványított, lassúkorongolt, vegyes égetésű, inkább egyenletes, sima felületű kerámia

K1: homokkal és kevés kerámiaüzalékkal soványított, rosszul iszapolt, kézzel formált, vegyes égetésű, egyenetlen felületű kerámia

K2: homokkal és kevés kerámiaüzalékkal soványított, közepesen iszapolt, kézzel formált, vegyes égetésű, elsimított, kenődő felületű kerámia

K2a: homokkal és kevés kerámiaüzalékkal soványított, kézzel formázott, majd utánkorongolt, vegyes égetésű, sima felületű kerámia

K3: homokkal és durva kerámiaüzalékkal, olykor pelyvával soványított, kézzel formált, rosszul kiégetett sütőharang

3. Díszítéstípusok és kombinációik

1. ujjbenyomkodással tagolt perem
2. ferde bemetszésekkel tagolt perem
3. bekarcolt hullámvonallal díszített perembelső
4. bekarcolt vonal/hullámvonalköteggel díszített perembelső
5. bekarcolt girlandmotívum – legalább két sorban bekarcolt vízszintes vonalköteg
6. bekarcolt hullámvonalköteg – legalább két sorban bekarcolt vízszintes vonalköteg

7. széles közzel bekarcolt egyszeres hullámvonal – legalább két sorban széles közzel bekarcolt egyszeres vízszintes vonal
8. bekarcolt hullámvonalköteg – bekarcolt vízszintes vonalköteg – bekarcolt hullámvonalköteg
9. bekarcolt vízszintes vonalköteg – bekarcolt hullámvonalkötegek több sorban – bekarcolt vízszintes vonalköteg

10.	legalább két sorban bekarcolt vízszintes vonalköteg	18.	bekarcolt girland motívum (külön)
11.	legalább két sorban bekarcolt hullámvonalköteg	19.	bekarcolt vízszintes vonalköteg
12.	bekarcolt vízszintes vonalköteg – bekarcolt hullámvonalköteg	20.	széles közzel bekarcolt vízszintes vonalak (csigavonal?)
13.	bekarcolt hullámvonalköteg – bekarcolt vízszintes vonalköteg	21.	beböködött díszítés
14.	bekarcolt hullámvonalköteg	22.	függőleges irányú bordázás
15.	egymást keresztező bekarcolt hullámvonalkötegek	23.	bekarcolt vízszintes vonalköteg – bekarcolt hullámvonalköteg többszöri váltakozása
16.	bekarcolt egyszeres hullámvonal	24.	több sorban bekarcolt egyszeres hullámvonal
17.	széles közzel bekarcolt egyszeres hullámvonal	25.	díszítetlen

4. Rövidítések

H.:	Hosszúság	Há.:	Hasátmérő
M.:	Magasság	Fá.:	Fenekátmérő
Sz.:	Szélesség	Á.:	Átmérő
Pá.:	Peremátmérő	Fv.:	Falvastagság
Vá.:	Vállátmérő	Fev.:	Fenekvastagság
Nyá.:	Nyakátmérő	relatív m.:	relatív mélység

Kántorjánosi–Homoki-dűlő nyugati pereme, M3–52. lh.

Leltári szám (MMN N)	Anyag	Edénytípus	Darabszám	Edény/tárgyszám	Megnevezés	Edény mely része	Technológiai csoport	Leírás		Méretek	STR.	OBJ.	Lelet/Obj. kora	Megjegyzés
								Technológia	Forma					
2011.4.1.1	agyag	fazék	1	1	fazék felső kétharmadának töredéke	2	K2	Homokkal és kevés kerámiázúalékkal soványított, kézzel formált; narancssárga-szürke foltos, törésében vörös vagy barna színű.	Enyhén kihajló, körömmel benyomkodott peremű; széles, kerek vállú fazék peremtöredéke. Diszítetlen. Belsején simításnyomok.	M: 12,5 cm; Sz: 8,5 cm; Fv.: 0,6–0,8 cm; Pá.: 15 cm	141	120	6–7. sz.	
2011.4.1.2	agyag	kisfazék (bögre)	3	1	kisfazék felső kétharmadának töredékei	2	K2	Homokkal és kevés kerámiázúalékkal soványított, kézzel formált; világosbarna-szürke foltos, törésében inkább barna színű.	Közepesen kihajló, lekerekített peremű; széles, kerek vállú, kisfazék perem- és oldaltöredékei. Vállán bekarcolt, szabálytalan zeg-zug mintával díszített. Peremén simításnyomok.	M: 9,7 cm; Sz: 7,1 cm; Fv.: 0,8–1 cm; Pá.: min. 9 cm	141	120	6–7. sz.	Vsz. egy edény töredékei.
2011.4.1.3	agyag	fazék	3	1	fazék alsó háromnegyedének profilja	14	K2	Homokkal és kevés kerámiázúalékkal soványított, kézzel formált; világosbarna-szürke foltos, törésében inkább barna színű.	Kihajló peremű, kerek vállú fazék oldaltöredékei. Vállán sorban, és rá merőlegesen kerek benyomkodásokkal díszített. Belsején függőleges irányú simításnyomok.	M: 10,2 cm; Sz: 7,9 cm; Fv.: 0,8–1 cm; Vá.: kb. 20 cm	141	120	6–7. sz.	Vsz. egy edény töredékei.
2011.4.1.4	agyag	fazék	1	1	fazék nyak/váll-töredéke	7	K2	Homokkal és kevés kerámiázúalékkal soványított, kézzel formált; világosbarna-szürke foltos, törésében inkább barna színű.	Kerek vállú, kicsit gömbös testű fazék oldaltöredéke. Vállán két sorban kerek benyomkodásokkal díszített. Elsimított felületű.	M: 10,4 cm; Sz: 8 cm; Fv.: 0,9–1,1 cm; Há.: 20 cm	141	120	6–7. sz.	
2011.4.1.5	agyag	fazék	3	1	fazék nyak- és oldal-töredékei	7 és 9	K2	Homokkal és kevés kerámiázúalékkal soványított, kézzel formált; világosbarna-szürke foltos, törésében vörös vagy barna színű.	Kerek, széles vállú fazék oldaltöredékei. Vállán sorban, és rá merőlegesen kerek benyomkodásokkal díszített. Elsimított felületű.	M: 5 cm; Sz: 8,4 cm; Fv.: 0,8–1 cm; Nyá.: 11 cm; Vá.: 20 cm	141	120	6–7. sz.	Vsz. egy edény töredékei.
2011.4.1.6	agyag	kisfazék (bögre)	1	1	kisfazék felső kétharmadának töredéke	2	K1	Homokkal és kevés kerámiázúalékkal soványított, kézzel formált; világosbarna-szürke foltos, törésében barna vagy szürke színű.	Közepesen kihajló, lekerekített peremű, inkább hengeres testű kisfazék peremtöredéke. Diszítetlen, egyenetlen felületű.	M: 10,6 cm; Sz: 14,6 cm; Fv.: 0,6–0,8 cm; Pá.: 14 cm	141	120	6–7. sz.	Kemence omladéka.

2011.4.1.7	agyag	fazék	2	1	fazék felső kétharmadának töredéke	2	K1	Homokkal és kevés kerámiázúzalékkal soványított, kézzel formált; világosbarnaszürke foltos, törésében barna színű.	Enyhén kihajló, lekerekített peremű; tojásdad fazék peremtöredékei. Díszítetlen, egyenetlen felületű.	M: 9,5 cm; Sz: 9,4 cm; Fv.: 0,9–1 cm; Pá.: 18 cm	141	120	6–7. sz.	Vsz. egy edény töredékei. Kemence omladéka.
2011.4.1.8	agyag	fazék	1	1	fazék felső harmadának töredéke	3	K1	Homokkal és kevés kerámiázúzalékkal soványított, kézzel formált; világosbarnaszürke foltos, törésében barna színű.	Közepesen kihajló, lekerekített peremű; tojásdad fazék peremtöredéke. Díszítetlen; kissé érdes, egyenetlen felületű.	M: 9,7 cm; Sz: 14 cm; Fv.: 0,6–1,1 cm; Pá.: kb. 22 cm	141	120	6–7. sz.	Kemence omladéka.
2011.4.1.9	agyag	kisfazék (bögre)	1	1	kisfazék peremtöredéke	4	K1	Homokkal és kevés kerámiázúzalékkal soványított, kézzel formált; világosbarnaszürke foltos, törésében barna színű.	Enyhén kihajló, kissé duzzadt, lekerekített peremű; kisfazék peremtöredéke. Díszítetlen, elsimított felületű.	M: 4,9 cm; Sz: 6,6 cm; Fv.: 0,6–0,7 cm; Pá.: 11 cm	141	120	6–7. sz.	Kemence omladéka.
2011.4.1.10	agyag	kisfazék (bögre)	1	1	kisfazék peremtöredéke	4	K1	Homokkal és kevés kerámiázúzalékkal soványított, kézzel formált; világosbarnaszürke foltos, törésében barna vagy szürke színű.	Enyhén kihajló, lekerekített peremű, kisfazék peremtöredéke. Díszítetlen, elsimított felületű.	M: 5,7 cm; Sz: 4,6 cm; Fv.: 0,6–0,7 cm; Pá.: 10 cm	141	120	6–7. sz.	Kemence omladéka.
2011.4.1.11	agyag	kisfazék (bögre)	1	1	kisfazék felső harmadának töredéke	3	K1	Homokkal és kevés kerámiázúzalékkal soványított, kézzel formált; világosbarnaszürke foltos, törésében barna vagy szürke színű.	Enyhén kihajló, lekerekített peremű; széles, kerek vállú kisfazék peremtöredéke. Díszítetlen, elsimított felületű.	M: 6,1 cm; Sz: 4,6 cm; Fv.: 0,8–1 cm; Pá.: 11 cm	141	120	6–7. sz.	Kemence omladéka.
2011.4.1.12	agyag	kisfazék (bögre)	1	1	kisfazék peremtöredéke	4	K1	Homokkal és kevés kerámiázúzalékkal soványított, kézzel formált; világosbarnaszürke foltos, törésében barna vagy szürke színű.	Közepesen kihajló, lekerekített peremű, kisfazék peremtöredéke. Díszítetlen, elsimított felületű.	M: 3,6 cm; Sz: 4,9 cm; Fv.: 0,8–1 cm; Pá.: 9 cm	141	120	6–7. sz.	Kemence omladéka.
2011.4.1.13	agyag	edény	1	1	edény válltöredéke	8	K2	Homokkal és kevés kerámiázúzalékkal soványított, kézzel formált; halvány narancssárga, törésében inkább vörös színű.	Edény ívelt válltöredéke. Díszítetlen, elsimított felületű.	5,5×5,1 cm; Fv.: 0,4–0,9 cm	141	120	6–7. sz.	
2011.4.1.14	agyag	fazék	1	1	fazék alsó részének töredéke	12	K1	Homokkal és kevés kerámiázúzalékkal soványított, kézzel formált; világosbarnaszürke foltos, törésében vörös vagy barna színű.	Fazék fenéktöredéke. Díszítetlen, egyenetlen felületű.	M: 5,8 cm; Sz: 3,4 cm; Fv.: 0,8–1 cm; Fá.: min. 7 cm	141	120	6–7. sz.	
2011.4.1.15	agyag	fazék	1	1	fazék alsó részének töredéke	12	K1	Homokkal és kevés kerámiázúzalékkal soványított, kézzel formált; halvány narancssárga-szürke foltos,	Vékonyfalú fazék enyhén profilált aljú fenéktöredéke. Díszítetlen, egyenetlen felületű.	M: 4 cm; Sz: 7,2 cm; Fv.: 0,5 cm; Fá.: kb. 8 cm	141	120	6–7. sz.	

								törésében vörös vagy barna színű.								
2011.4.1.16	agyag	fazék	1	1	fazék alsó részének töredéke	12	K1	Homokkal és kevés kerámiaüzalékkal soványított, kézzel formált; halvány világosbarna-szürke foltos, törésében barna színű.	Vastag falú fazék fenéktöredéke. Díszítetlen, egyenetlen felületű.	M: 4,7 cm; Sz: 10,3 cm; Fv.: 1,3 cm; Fá.: 8,5-9 cm	141	120	6-7.	sz.		
2011.4.1.17	agyag	fazék	1	1	fazék alsó részének töredéke	12	K1	Homokkal és kevés kerámiaüzalékkal soványított, kézzel formált; vörösbarna-szürke foltos, törésében vörös vagy barna színű.	Vastag falú fazék fenéktöredéke. Díszítetlen, egyenetlen felületű.	M: 4,7 cm; Sz: 10,3 cm; Fv.: 1,3 cm; Fá.: 10 cm	141	120	6-7.	sz.		
2011.4.1.18	agyag	fazék	1	1	fazék alsó részének töredéke	12	K1	Homokkal és kevés kerámiaüzalékkal soványított, kézzel formált; világosbarna-szürke foltos, törésében vörös vagy barna színű.	Fazék fenéktöredéke. Díszítetlen, egyenetlen felületű.	M: 3,8 cm; Sz: 8 cm; Fv.: 1,1-1,3 cm; Fá.: 8 cm	141	120	6-7.	sz.		
2011.4.1.19	agyag	fazék	1	1	fazék alsó részének töredéke	11	K1	Homokkal és kevés kerámiaüzalékkal soványított, kézzel formált; világosbarna-szürke foltos, törésében vörös vagy barna színű.	Fazék fenéktöredéke. Díszítetlen, egyenetlen felületű.	M: 6,4 cm; Sz: 9 cm; Fv.: 0,8 cm; Fá.: 8 cm	141	120	6-7.	sz.		
2011.4.1.20	agyag	fazék	1	1	fazék alsó részének töredéke	11	K1	Homokkal és kevés kerámiaüzalékkal soványított, kézzel formált; világosbarna-szürke foltos, törésében barna vagy szürke színű.	Fazék profilált aljú fenéktöredéke. Díszítetlen, egyenetlen felületű.	M: 7,2 cm; Sz: 12,5 cm; Fv.: 1,2 cm; Fá.: 11 cm	141	120	6-7.	sz.		
2011.4.1.21	agyag	fazék	1	1	fazék alsó részének töredéke	12	K1	Homokkal és kevés kerámiaüzalékkal soványított, kézzel formált; világosbarna-szürke foltos, törésében barna színű.	Fazék alsó részének töredéke. Díszítetlen, egyenetlen felületű.	M: 3 cm; Sz: 11,2 cm; Fv.: 1,3-1,4 cm; Fá.: 9,5 cm	141	120	6-7.	sz.		
2011.4.1.22	agyag	fazék	1	1	fazék alsó részének töredéke	10	K1	Homokkal és kevés kerámiaüzalékkal soványított, kézzel formált; világosbarna-szürke foltos, törésében barna színű.	Fazék alsó részének töredéke. Díszítetlen, egyenetlen felületű.	4,8×5 cm; Fv.: 0,9-1 cm; Fá. nem mérhető	141	120	6-7.	sz.		
2011.4.1.23	agyag	fazék	1	1	fazék alsó részének töredéke	12	K1	Homokkal és kevés kerámiaüzalékkal soványított, kézzel formált; világosbarna-szürke foltos, törésében szürke színű.	Fazék fenéktöredéke. Díszítetlen, egyenetlen felületű.	M: 2,8 cm; Sz: 5 cm; Fv. nem mérhető; Fá.: 10 cm	141	120	6-7.	sz.		
2011.4.1.24	agyag	fazék	1	1	fazék alsó részének	11	K1	Homokkal és kevés kerámiaüzalékkal soványított,	Fazék fenéktöredéke. Díszítetlen, egyenetlen felületű.	M: 4,3 cm; Sz: 5,5 cm;	141	120	6-7.			

					töredéke			kézzel formált; világosbarna-szürke foltos, törésében szürke színű.		Fv.: 0,7–0,8 cm; Fá.: 7 cm			sz.	
2011.4.1.25	agyag	fazék	1	1	fazék alsó részének töredéke	12	K1	Homokkal és kevés kerámiazúzalékkal soványított, kézzel formált; világosbarna-szürke foltos, törésében szürke színű.	Fazék fenéktöredéke. Díszítetlen, egyenetlen felületű.	M: 3 cm; Sz: 6 cm; Fv.: 0,9–1 cm; Fá.: 7 cm	141	120	6–7. sz.	
2011.4.1.26	agyag	fazék	1	1	fazék alsó részének töredéke	12	K1	Homokkal és kevés kerámiazúzalékkal soványított, kézzel formált; világosbarna-szürke foltos, törésében réteges.	Fazék fenéktöredéke. Díszítetlen, egyenetlen felületű.	M: 2,4 cm; Sz: 6 cm; Fv. nem mérhető; Fá.: 8 cm	141	120	6–7. sz.	
2011.4.1.27	agyag	fazék	1	1	fazék alsó részének töredéke	12	K1	Homokkal és kevés kerámiazúzalékkal soványított, kézzel formált; világosbarna-szürke foltos, törésében réteges.	Fazék fenéktöredéke. Díszítetlen, egyenetlen felületű.	M: 3 cm; Sz: 8 cm; Fv.: 1,1–1,3 cm; Fá.: 10 cm	141	120	6–7. sz.	
2011.4.1.28	agyag	fazék	1	1	fazék alsó részének töredéke	12	K1	Homokkal és kevés kerámiazúzalékkal soványított, kézzel formált; világosbarna-szürke foltos, törésében vörös vagy barna színű.	Fazék fenéktöredéke. Díszítetlen, egyenetlen felületű.	M: 3,7 cm; Sz: 10 cm; Fv.: 1 cm; Fá.: 10 cm	141	120	6–7. sz.	
2011.4.1.29	agyag	fazék	1	1	fazék alsó részének töredéke	12	K1	Homokkal és kevés kerámiazúzalékkal soványított, kézzel formált; világosbarna-szürke foltos, törésében barna színű.	Fazék enyhén profilált aljú fenéktöredéke. Díszítetlen, egyenetlen felületű.	M: 3,7 cm; Sz: 10 cm; Fv.: 1 cm; Fá.: 8,5–9 cm	141	120	6–7. sz.	
2011.4.1.30	agyag	fazék	1	1	fazék alsó részének töredéke	12	K1	Homokkal és kevés kerámiazúzalékkal soványított, kézzel formált; világosbarna-szürke foltos, törésében barna színű.	Fazék fenéktöredéke. Díszítetlen, egyenetlen felületű.	M: 3,5 cm; Sz: 9,6 cm; Fv.: 1 cm; Fá.: 12 cm	141	120	6–7. sz.	
2011.4.1.31	agyag	fazék	1	1	fazék alsó részének töredéke	11	K1	Homokkal és kevés kerámiazúzalékkal soványított, kézzel formált; vörösbarna-szürke foltos, törésében vörös vagy barna színű.	Szűkülő aljú fazék fenéktöredéke. Díszítetlen, egyenetlen felületű.	M: 8,2 cm; Sz: 7,6 cm; Fv.: 1 cm; Fá.: 8 cm	141	120	6–7. sz.	
2011.4.1.32	agyag	fazék	1	1	fazék alsó részének töredéke	12	K1	Homokkal és kevés kerámiazúzalékkal soványított, kézzel formált; világosbarna-szürke foltos, törésében szürke színű.	Fazék enyhén profilált aljú fenéktöredéke. Díszítetlen, egyenetlen felületű.	M: 2,4 cm; Sz: 5 cm; Fv.: nem mérhető; Fá.: 8 cm	141	120	6–7. sz.	
2011.4.1.33	agyag	fazék	1	1	fazék alsó részének töredéke	12	K1	Homokkal és kevés kerámiazúzalékkal soványított, kézzel formált; világosbarna-szürke foltos, törésében barna	Fazék enyhén profilált aljú fenéktöredéke. Díszítetlen, egyenetlen felületű.	M: 4 cm; Sz: 9,6 cm; Fv.: 0,6–1 cm; Fá.: 9 cm	141	120	6–7. sz.	

								és szürke színű.							
2011.4.1.34	agyag	fazék	6	1	fazék alsó részének töredékei	9 és 10	K2	Homokkal és kevés kerámiazúzávalékkal soványított, kézzel formált; vörösesbarna-szürke foltos, törésében vörös vagy barna színű.	Bikónikus testű fazék oldaltöredékei. Dísztetlen, elsimított felületű.	8,6×7,5 cm; Fv.: 0,5–0,7 cm; Há.: kb. 19 cm	141	120	6–7. sz.		
2011.4.1.35	agyag	fazék	10	1	fazék oldaltöredékei	9	K1	Homokkal és kevés kerámiazúzávalékkal soványított, kézzel formált; vörösesbarna/világosbarna-szürke foltos, törésében barna vagy szürke színű.	Fazék oldaltöredékei. Dísztetlen; kissé egyenetlen, elsimított felületű.	7,5×9,8 cm; Fv.: 0,8–1 cm; Há.: kb. 19 cm	141	120	6–7. sz.		
2011.4.1.36	agyag	fazék	1	1	fazék alsó részének töredéke	10	K1	Homokkal és kevés kerámiazúzávalékkal soványított, kézzel formált; világosbarna-szürke foltos, törésében szürke színű.	Fazék fenéktöredéke. Dísztetlen; kissé egyenetlen, elsimított felületű.	6,2×9,8 cm; Fv.: 0,8–1 cm	141	120	6–7. sz.		
2011.4.1.37	agyag	fazék	1	1	fazék alsó részének töredéke	10	K1	Homokkal és kevés kerámiazúzávalékkal soványított, kézzel formált; világosbarna-szürke foltos, törésében barna vagy szürke színű.	Fazék alsó részének töredéke. Dísztetlen, egyenetlen felületű.	8,8×10,6 cm; Fv.: 0,7–0,8 cm	141	120	6–7. sz.		
2011.4.1.38	agyag	fazék	1	1	fazék alsó részének töredéke	10	K1	Homokkal és kevés kerámiazúzávalékkal soványított, kézzel formált; világosbarna-szürke foltos, törésében barna színű.	Fazék alsó részének töredéke. Dísztetlen, egyenetlen felületű.	8,8×6,5 cm; Fv.: 0,7–1 cm	141	120	6–7. sz.		
2011.4.1.39	agyag	fazék	46	1?	fazekak felső harmadának töredékei	3 és 9	K1	Homokkal és kevés kerámiazúzávalékkal soványított, kézzel formált; vörös, világosbarna-szürke foltos, törésében barna vagy réteges.	Fazék oldaltöredékei. Dísztetlen, egyenetlen felületű.	M: 9 cm; Sz: 11,7 cm; Fv.: 0,8–0,9 cm	141	120	6–7. sz.	Kemence omladéka.	
2011.4.1.40	agyag	kisfazék (bögre)	3	1	kisfazék felső harmadának töredékei	3	K1	Homokkal és kevés kerámiazúzávalékkal soványított, kézzel formált; világosbarna-vörös foltos, törésében barna színű.	Közepesen kihajló, lekerekített peremű; ívelt nyakú, vékonyfalú, kisfazék perem- és oldaltöredékei. Dísztetlen; kissé egyenetlen, elsimított felületű.	M: 4,5 cm; Sz: 2,7 cm; Fv.: 0,5–0,6 cm; Pá.: 14 cm	141	120	6–7. sz.	Kemence omladéka.	
2011.4.2.1	agyag	fazék	1	1	fazék alsó részének töredéke	12	K1	Homokkal és kevés kerámiazúzávalékkal soványított, kézzel formált; világosbarna-szürke foltos, törésében szürke színű.	Fazék fenéktöredéke. Dísztetlen, elsimított felületű.	M: 4 cm; Sz: 1,5 cm; Fv.: 0,5–0,6 cm; Fá.: 13 cm	142	121	6–7. sz.		
2011.4.2.2	agyag	fazék	1	1	fazék alsó részének	12	K1	Homokkal és kevés kerámiazúzávalékkal soványított,	Fazék fenéktöredéke. Dísztetlen; kissé egyenetlen,	M: 3,5 cm; Sz: 6,4 cm;	142	121	6–7.		

					töredéke			kézzel formált; világosbarna-szürke foltos, törésében szürke színű.	elsimított felületű.	Fv.: 0,8-1 cm; Fá.: kb. 13 cm			sz.	
2011.4.2.3	agyag	fazék	1	1	fazék alsó részének töredéke	11	K2	Homokkal és kevés kerámiazúzalékkal soványított, kézzel formált; világosbarna-szürke foltos, törésében szürke színű.	Fazék fenéktöredéke. Díszítetlen; kissé egyenetlen, elsimított felületű.	M: 5 cm; Sz: 5,6 cm; Fv.: 0,5–0,6 cm; Fá.: min. 7 cm	142	121	6–7. sz.	
2011.4.2.4	agyag	fazék	1	1	fazék alsó részének töredéke	11	K1	Homokkal és kevés kerámiazúzalékkal soványított, kézzel formált; világosbarna-szürke foltos, törésében szendvicses és réteges.	Fazék fenéktöredéke. Díszítetlen; kissé egyenetlen, elsimított felületű.	M: 6 cm; Sz: 10 cm; Fv.: 1–1,3 cm; Fá.: 10 cm	142	121	6–7. sz.	
2011.4.2.5	agyag	fazék	1	1	fazék alsó részének töredéke	12	K1	Homokkal és kevés kerámiazúzalékkal soványított, kézzel formált; világosbarna-szürke foltos, törésében szendvicses és réteges.	Fazék fenéktöredéke. Díszítetlen; kissé egyenetlen, elsimított felületű.	M: 5 cm; Sz: 13,8 cm; Fv.: 1 cm; Fá.: 14,5 cm	142	121	6–7. sz.	
2011.4.2.6	agyag	fazék	1	1	fazék alsó részének töredéke	11	K1	Homokkal és kevés kerámiazúzalékkal soványított, kézzel formált; világosbarna-szürke foltos, törésében szürke színű.	Fazék fenéktöredéke. Díszítetlen; kissé egyenetlen, elsimított felületű.	M: 6,5 cm; Sz: 8 cm; Fv.: 1,4 cm; Fá.: kb. 14 cm	142	121	6–7. sz.	
2011.4.2.7	agyag	fazék	1	1	fazék alsó részének töredéke	12	K1	Homokkal és kevés kerámiazúzalékkal soványított, kézzel formált; szürke foltos, törésében szürke színű.	Fazék fenéktöredéke. Díszítetlen, kissé egyenetlen felületű.	M: 3 cm; Sz: 4 cm; Fv.: 0,8 cm; Fá.: 10 cm	142	121	6–7. sz.	
2011.4.2.8	agyag	fazék	1	1	fazék alsó részének töredéke	12	K1	Homokkal és kevés kerámiazúzalékkal soványított, kézzel formált; világosbarna-szürke foltos, törésében réteges.	Fazék enyhén profilált fenéktöredéke. Díszítetlen; egyenetlen, kopott felületű.	M: 4,5 cm; Sz: 4,3 cm; Fv.: 0,8 cm; Fá.: 7 cm	142	121	6–7. sz.	
2011.4.2.9	agyag	kisfazék (bögre)	2	1	kisfazék peremtöredékei	5	K1	Homokkal és kevés kerámiazúzalékkal soványított, kézzel formált; világosbarna-szürke foltos, törésében szürke színű.	Enyhén kihajló, lekerekített peremű, kisfazék peremtöredékei. Díszítetlen; egyenetlen, elsimított felületű.	M: 2,3 cm; Sz: 4,2 cm; Fv.: 0,6 cm; Pá.: 9 cm	142	121	6–7. sz.	
2011.4.2.10	agyag	fazék	1	1	fazék alsó részének töredéke	10	K1	Homokkal és kevés kerámiazúzalékkal soványított, kézzel formált; világosbarna-fehér, törésében világosbarna színű.	Fazék alsó részének töredéke. Díszítetlen, kissé egyenetlen felületű.	M: 5,8 cm; Sz: 4,6 cm; Fv.: 1,2–1,5 cm	142	121	6–7. sz.	
2011.4.2.11	agyag	fazék	1	1	fazék alsó részének töredéke	10	K1	Homokkal és kevés kerámiazúzalékkal soványított, kézzel formált; világosbarna-	Fazék alsó részének töredéke. Díszítetlen; kissé érdes, egyenetlen felületű.	M: 3,7 cm; Sz: 6,3 cm; Fv.: 0,9–1,4	142	121	6–7. sz.	

								szürke foltos, törésében barna vagy szürke színű.		cm				
2011.4.2.12	agyag	fazék	1	1	fazék nyak/váll-töredéke	7	K1	Homokkal és kevés kerámiaüzalékkal soványított, kézzel formált; világosbarna-szürke foltos, törésében szürke színű.	Fazék válltöredéke. Díszítetlen; kissé egyenetlen, elsimított felületű.	M: 5,5 cm; Sz: 5,7 cm; Fv.: 0,8–0,9 cm; Nyá.: kb. 24 cm	142	121	6–7. sz.	
2011.4.2.13	agyag	kisfazék (bögre)	1	1	kisfazék nyak/váll-töredéke	7	K1	Homokkal és kevés kerámiaüzalékkal soványított, kézzel formált; sötétszürke, törésében szürke színű.	Nyújtott S-profilú kisfazék válltöredéke. Díszítetlen, elsimított felületű.	M: 4,4 cm; Sz: 3,1 cm; Fv.: 0,5 cm; Vá.: 9 cm	142	121	6–7. sz.	
2011.4.2.14	agyag	fazék	1	1	fazék oldal-töredéke	9	K1	Homokkal és kevés kerámiaüzalékkal soványított, kézzel formált; világosbarna-szürke foltos, törésében szendvicses, szürke maggal.	Fazék oldaltöredéke. Díszítetlen, elsimított felületű. Másodlagosan megégett.	4,1×2,9 cm; Fv.: 0,7 cm	142	121	6–7. sz.	
2011.4.2.15	agyag	fazék	21	1	fazék oldal-töredékei	9	K1	Homokkal és kevés kerámiaüzalékkal soványított, kézzel formált; világosbarna-fehér-szürke foltos, törésében réteges.	Fazék oldaltöredékei. Díszítetlen; elsimított, kissé egyenetlen felületű.	Legnagyobb töredék: 5,4×8,4 cm; Fv.: 1,1–1,2 cm	142	121	6–7. sz.	
2011.4.2.16	agyag	kisfazék (bögre)	1	1	kisfazék perem-töredéke	5	K1	Homokkal és kevés kerámiaüzalékkal soványított, kézzel formált; világosbarna-homokszínű, törésében világosszürke színű.	Közepesen kihajló, lekerekített peremű, kisfazék peremtöredéke. Díszítetlen; kissé egyenetlen, elsimított felületű.	M: 2,3 cm; Sz: 3,3 cm; Fv.: 0,6–0,7 cm; Pá.: 9 cm	142	121	6–7. sz.	
2011.4.2.17	agyag	fazék	1	1	fazék nyak/váll-töredéke	7	K1	Homokkal és kevés kerámiaüzalékkal soványított, kézzel formált; világosbarna-szürke foltos, törésében rétegesen narancssárga és szürke színű.	Fazék válltöredéke. Díszítetlen, kissé egyenetlen felületű.	M: 6,3 cm; Sz: 5,1 cm; Fv.: 0,7–0,8 cm; Vá.: 14 cm	142	121	6–7. sz.	
2011.4.2.18	agyag	fazék	1	1	fazék alsó részének töredéke	10	K1	Homokkal és kevés kerámiaüzalékkal soványított, kézzel formált; világosbarna-narancssárga-szürke foltos, törésében réteges.	Fazék alsó részének töredéke. Díszítetlen; kissé érdes, egyenetlen felületű.	6,3×5,1 cm; Fv.: 0,7–0,8 cm	142	121	6–7. sz.	
2011.4.2.19	agyag	fazék	1	1	fazék alsó részének töredéke	11	K1	Homokkal és kevés kerámiaüzalékkal soványított, kézzel formált; barna-szürke foltos, törésében réteges vagy szendvicses, szürke maggal.	Fazék fenéktöredéke. Díszítetlen, egyenetlen felületű.	M: 8 cm; Sz: 7,1 cm; Fv.: 0,8–1,1 cm; Fá.: min.7 cm	142	121	6–7. sz.	
2011.4.2.20	agyag	fazék	13	1	fazék oldal-	9	K1	Homokkal és kevés kerámiaüzalékkal soványított,	Fazék oldaltöredékei. Díszítetlen; kissé egyenetlen,	Legnagyobb töredék:	142	121	6–7.	

					töredékei			kézzel formált; barna-vöröszürke foltos, törésében réteges vagy szendvicses.	érdes vagy elsimított felületűek.	5,5×9,2 cm; Fv.: 0,7–0,8 cm				sz.
2011.4.2.21	agyag	fazék	2	1	fazék felső kétharmadának töredékei	2	K2	Homokkal és kevés kerámiázúzalékkal soványított, kézzel formált; homogén homokszínű-halvány narancssárga színű.	Közepesen kihajló, lekerekített peremű fazék perem- és oldaltöredéke. Vállán bekarcolt zeg-zug mintával díszített. Elsimított felületű.	M: 8,2 cm; Sz: 8,8 cm; Fv.: 0,8–1,1 cm; Pá.: kb. 19 cm, mint Há.	142	121	6–7.	sz.
2011.4.2.22	agyag	fazék	2	1	fazék nyak/váll-töredékei	7	K2	Homokkal, pelyvával és kevés kerámiázúzalékkal soványított, kézzel formált; homogén homokszínű-világosbarna színű.	Fazék oldaltöredékei. Vállán sorban és egymásra merőlegesen kerek benyomkodásokkal díszített.	M: 6,8 cm; Sz: 4,8 cm; Fv.: 0,8 cm	142	121	6–7.	sz.
2011.4.2.23	agyag	fazék	1	1	fazék felső kétharmadának töredéke	2	K1	Homokkal és kevés kerámiázúzalékkal soványított, kézzel formált; világosbarnaszürke foltos, törésében inkább világosszürke színű.	Közepesen kihajló, lekerekített peremű fazék peremtöredéke. Díszítetlen, egyenetlen felületű.	M: 7,5 cm; Sz: 9 cm; Fv.: 0,5 cm; Pá.: 24 cm	142	121	6–7.	sz.
2011.4.2.24	agyag	kisfazék (bögre)	1	1	kisfazék felső harmadának töredéke	3	K1	Homokkal és kevés kerámiázúzalékkal soványított, kézzel formált; világosbarnaszürke foltos, törésében réteges.	Enyhén kihajló, ujjbenyomkodással tagolt peremű kisfazék peremtöredéke. Egyenetlen felületű.	M: 4,3 cm; Sz: 2,9 cm; Fv.: 0,6–0,8 cm; Pá.: kb. 10 cm	142	121	6–7.	sz.
2011.4.2.25	agyag	kisfazék (bögre)	1	1	kisfazék felső harmadának töredéke	3	K1	Homokkal és kevés kerámiázúzalékkal soványított, kézzel formált; világosbarnaszürke foltos, törésében inkább szürke színű.	Enyhén kihajló, lekerekített peremű kisfazék peremtöredéke. Díszítetlen, egyenetlen felületű.	M: 4,3 cm; Sz: 2,9 cm; Fv.: 0,6–0,8 cm; Pá.: kb. 13 cm	142	121	6–7.	sz.
2011.4.2.26	agyag	kisfazék (bögre)	1	1	kisfazék felső harmadának töredéke	3	K1	Homokkal és kevés kerámiázúzalékkal soványított, kézzel formált; világosbarnaszürke foltos, törésében inkább szürke színű.	Enyhén kihajló, lekerekített peremű, kissé tölcséres nyakú kisméretű kisfazék peremtöredéke. Díszítetlen, egyenetlen felületű.	M: 4 cm; Sz: 3,7 cm; Fv.: 0,4–0,5 cm; Pá.: 9 cm	142	121	6–7.	sz.
2011.4.2.27	agyag	kisfazék (bögre)	1	1	kisfazék felső harmadának töredéke	3	K1	Homokkal és kevés kerámiázúzalékkal soványított, kézzel formált; világosbarnaszürke foltos, törésében réteges.	Közepesen kihajló, lekerekített peremű kisfazék peremtöredéke. Díszítetlen, egyenetlen felületű.	M: 4,5 cm; Sz: 6,7 cm; Fv.: 0,8 cm; Pá.: 12 cm	142	121	6–7.	sz.
2011.4.2.28	agyag	kisfazék (bögre)	1	1	kisfazék felső harmadának töredéke	3	K1	Homokkal és kevés kerámiázúzalékkal soványított, kézzel formált; világosbarnaszürke foltos, törésében réteges.	Enyhén kihajló, lekerekített peremű kisfazék peremtöredéke. Díszítetlen, egyenetlen felületű.	M: 5 cm; Sz: 4 cm; Fv.: 0,8–0,9 cm; Pá.: 9 cm	142	121	6–7.	sz.
2011.4.2.29	agyag	kisfazék (bögre)	1	1	kisfazék felső har-	3	K1	Homokkal és kevés kerámiázúzalékkal soványított,	Közepesen kihajló, lekerekített peremű, széles vállú kisfazék	M: 4,4 cm; Sz: 3,4 cm;	142	121	6–7.	

					madának töredéke			kézzel formált; világosbarna-szürke foltos, törésében réteges.	peremtöredéke. Díszítetlen, elsimított felületű.	Fv.: 0,5 cm; Pá.: 10 cm			sz.	
2011.4.2.30	agyag	kisfazék (bögre)	1	1	kisfazék felső harmadának töredéke	3	K1	Homokkal és kevés kerámiaüzalékkal soványított, kézzel formált; világosbarna-szürke foltos, törésében szürke színű.	Enyhén kihajló, lekerekített peremű kisfazék peremtöredéke. Díszítetlen, egyenetlen felületű.	M: 5,5 cm; Sz: 5 cm; Fv.: 0,7–0,8 cm; Pá.: 14 cm	142	121	6–7. sz.	
2011.4.2.31	agyag	kisfazék (bögre)	1	1	kisfazék felső harmadának töredéke	3	K1	Homokkal és kevés kerámiaüzalékkal soványított, kézzel formált; világosbarna-szürke foltos, törésében szendvicses, szürke maggal.	Enyhén kihajló, lekerekített peremű kisfazék peremtöredéke. Díszítetlen, egyenetlen felületű.	M: 5 cm; Sz: 4,4 cm; Fv.: 0,7–0,8 cm; Pá.: kb. 13 cm	142	121	6–7. sz.	
2011.4.2.32	agyag	kisfazék (bögre)	1	1	kisfazék peremtöredéke	5	K1	Homokkal és kevés kerámiaüzalékkal soványított, kézzel formált; világosbarna-szürke foltos, törésében réteges.	Egyenes lekerekített peremű kisfazék peremtöredéke. Díszítetlen, egyenetlen felületű.	M: 2,1 cm; Sz: 2,4 cm; Fv.: 0,5 cm; Pá.: min. 7 cm	142	121	6–7. sz.	
2011.4.2.33	agyag	fazék	1	1	fazék nyak/váll-töredéke	7	K1	Homokkal és kevés kerámiaüzalékkal soványított, kézzel formált; világosbarna-szürke foltos, törésében világosbarna színű.	Kihajló peremű, ívelt nyakú fazék nyaktöredéke. Díszítetlen, egyenetlen felületű.	M: 5,4 cm; Sz: 6,4 cm; Fv.: 0,5 cm; Nyá.: 19 cm	142	121	6–7. sz.	
2011.4.2.34	agyag	fazék	1	1	fazék alsó részének töredéke	12	K1	Homokkal és kevés kerámiaüzalékkal soványított, kézzel formált; világosbarna/halvány narancssárga-szürke foltos, törésében inkább vörös színű.	Fazék egyenes aljú fenéktöredéke. Díszítetlen, egyenetlen felületű.	M: 3,1 cm; Sz: 7,3 cm; Fv.: 0,8–1 cm; Fá.: 9 cm	142	121	6–7. sz.	
2011.4.2.35	agyag	fazék	1	1	fazék alsó részének töredéke	10	K1	Homokkal és kevés kerámiaüzalékkal soványított, kézzel formált; homogén világosbarna/halvány narancssárga színű.	Fazék aljtöredéke. Díszítetlen, egyenetlen felületű.	5,5×5,7 cm; Fv.: 0,8-0,9 cm; Fá. nem mérhető	142	121	6–7. sz.	
2011.4.2.36	agyag	fazék	1	1	fazék alsó részének töredéke	12	K1	Homokkal és kevés kerámiaüzalékkal soványított, kézzel formált; világosbarna-szürke foltos, törésében szürke színű.	Fazék egyenes aljú fenéktöredéke. Díszítetlen, egyenetlen felületű.	M: 2 cm; Sz: 5,3 cm; Fv.: 0,6–0,7 cm; Fá.: 7 cm	142	121	6–7. sz.	
2011.4.2.37	agyag	fazék	1	1	fazék alsó részének töredéke	12	K1	Homokkal és kevés kerámiaüzalékkal soványított, kézzel formált; világosbarna-szürke foltos, törésében réteges.	Fazék egyenes aljú fenéktöredéke. Díszítetlen, egyenetlen felületű.	M: 4,5 cm; Sz: 4,2 cm; Fv.: 0,8–0,9 cm; Fá.: 8 cm	142	121	6–7. sz.	
2011.4.2.38	agyag	fazék	1	1	fazék fenéktöredéke	13	K1	Homokkal és kevés kerámiaüzalékkal soványított, kézzel formált; világosbarna-	Fazék fenéktöredéke. Díszítetlen; egyenetlen, kopott felületű.	M: 3,3 cm; Sz: 9 cm; Fv. nem mérhető; Fá.	142	121	6–7. sz.	

								szürke foltos, törésében réteges.		nem mérhető				
2011.4.2.39	agyag	fazék	1	1	fazék alsó részének töredéke	12	K1	Homokkal és kevés kerámiaüzalékkal soványított, kézzel formált; világosbarna/vörös-szürke foltos, törésében réteges.	Fazék egyenes aljú fenéktöredéke. Díszítetlen, egyenetlen felületű.	M: 4 cm; Sz: 7,3 cm; Fv.: 0,8–1 cm; Fá.: 10 cm	142	121	6–7. sz.	
2011.4.2.40	agyag	fazék	29	1?	fazék oldal-töredékei	9	K1	Homokkal és kevés kerámiaüzalékkal soványítottak, kézzel formáltak; világosbarna/vörös-szürke foltosak, törésükben szendvicsesek, sötétszürke maggal.	Fazék oldaltöredékei. Díszítetlenek, egyenetlen felületűek.	5,3×7,7 cm, Fv.: 0,7–0,8 cm	142	121	6–7. sz.	
2011.4.2.41	agyag	fazék	1	1	fazék felső harmadának töredéke	3	K2	Homokkal és kevés kerámiaüzalékkal soványított, kézzel formált; világosbarna-szürke foltos, törésében inkább szürke színű.	Egyenes, lekerekített peremű, hosszan ívelt nyakú fazék peremtöredéke. Díszítetlen, elsimított felületű.	M: 2,1 cm; Sz: 2,4 cm; Fv.: 0,5 cm; Pá.: min. 7 cm	142	121	6–7. sz.	A 2011.4. 2.52.-vel összeillő.
2011.4.2.42	agyag	kisfazék (bögre)	1	1	kisfazék felső harmadának töredéke	3	K1	Homokkal és kevés kerámiaüzalékkal soványított, kézzel formált; világosbarna/vörös-szürke foltos, törésében inkább barna színű.	Erősen kihajló, lekerekített peremű kisfazék peremtöredéke. Díszítetlen, egyenetlen felületű.	M: 2,1 cm; Sz: 2,4 cm; Fv.: 0,5 cm; Pá.: 11 cm	142	121	6–7. sz.	
2011.4.2.43	agyag	fazék	1	1	fazék alsó részének töredéke	12	K1	Homokkal és kevés kerámiaüzalékkal soványított, kézzel formált; világosbarna/vörös-szürke foltos, törésében réteges.	Fazék egyenes aljú fenéktöredéke. Díszítetlen, egyenetlen felületű.	M: 5 cm; Sz: 9,3 cm; Fv.: 0,8–0,9 cm; Fá.: 8,5–9 cm	142	121	6–7. sz.	
2011.4.2.44	agyag	fazék	1	1	fazék alsó részének töredéke	10	K1	Homokkal és kevés kerámiaüzalékkal soványított, kézzel formált; világosbarna-szürke foltos, törésében réteges.	Fazék aljtöredéke. Díszítetlen; egyenetlen felületű, másodlagosan megégett.	6,2×4,4 cm; Fv.: 0,5 cm; Fá. nem mérhető	142	121	6–7. sz.	
2011.4.2.45	agyag	fazék	1	1	fazék alsó részének töredéke	9	K1	Homokkal és kevés kerámiaüzalékkal soványított, kézzel formált; világosbarna-szürke foltos, törésében réteges.	Fazék alsó részének töredéke. Díszítetlen, egyenetlen felületű.	2,6×4,5 cm; Fv.: 1 cm	142	121	6–7. sz.	
2011.4.2.46	agyag	fazék	1	1	fazék alsó részének töredéke	12	K	Homokkal és kevés kerámiaüzalékkal soványított, kézzel formált; világosbarna-szürke foltos, törésében sötétszürke színű.	Fazék egyenes aljú, vastagfalú fenéktöredéke. Díszítetlen, egyenetlen felületű.	M: 3,5 cm; Sz: 12,7 cm; Fv.: 1 cm; Fá.: 13 cm	142	121	6–7. sz.	
2011.4.2.47	agyag	fazék	1	1	fazék alsó részének	12	K1	Homokkal és kevés kerámiaüzalékkal soványított,	Fazék egyenes aljú, vastagfalú fenéktöredéke. Díszítetlen,	M: 4,5 cm; Sz: 8,5 cm;	142	121	6–7.	

					töredéke			kézzel formált; világosbarna-szürke foltos, törésében réteges.	egyenetlen felületű.	Fv.: 0,5 cm; Fev.: 1,7–2,4 cm; Fá.: 12 cm			sz.	
2011.4.2.48	agyag	fazék	1	1	fazék alsó részének töredéke	12	K1	Homokkal és kevés kerámiazúzával soványított, kézzel formált; világosbarna-szürke foltos, törésében inkább szürke színű.	Fazék enyhén profilált aljú fenéktöredéke. Díszítetlen, egyenetlen felületű.	M: 4 cm; Sz: 6,2 cm; Fv.: 1,4 cm; Fá.: 11 cm	142	121	6–7. sz.	
2011.4.2.49	agyag	fazék	17	1?	fazék oldal-töredékei	9	K1	Homokkal és kevés kerámiazúzával soványítottak, kézzel formáltak; világosbarna-szürke foltosak, törésükben szendvicsesek, szürke maggal.	Fazék oldaltöredékei. Díszítetlenek, egyenetlen felületűek.	5×7 cm, Fv.: 1,4 cm	142	121	6–7. sz.	
2011.4.2.50	agyag	kisfazék (bögre)	3	1	kisfazék alsó részének töredékei	10	K1	Homokkal és kevés kerámia zúzával soványítottak, kézzel formáltak; világosbarna-homokszínű-szürke foltosak, törésükben rétegesek.	Kisfazék oldaltöredékei. Díszítetlen, egyenetlen felületű.	5,5×7,6 cm; Fv.: 0,6–0,7 cm; Legnagyobb Á.: 12 cm	151	121	6–7. sz.	
2011.4.2.51	agyag	kisfazék (bögre)	1	1	kisfazék felső harmadának töredéke	3	K1	Homokkal és kevés kerámiazúzával soványított, kézzel formált; világosbarna-szürke foltos, törésében réteges.	Enyhén kihajló, lekerekített, kissé duzzadt peremű kisfazék peremtöredéke. Díszítetlen, egyenetlen felületű.	M: 5,5 cm; Sz: 5,8 cm; Fv.: 0,5–0,6 cm; Pá.: 14 cm	152	121	6–7. sz.	
2011.4.2.52	agyag	kisfazék (bögre)	1	0	kisfazék felső harmadának töredéke	3	K2	Homokkal és kevés kerámiazúzával soványított, kézzel formált; világosbarna-szürke foltos, törésében szürke színű.	Enyhén kihajló, lekerekített peremű, hosszan ívelt nyakú kisfazék peremtöredéke. Díszítetlen, egyenetlen felületű.	M: 5 cm; Sz: 3,1 cm; Fv.: 0,6–0,7 cm; Pá.: 11 cm	152	121	6–7. sz.	A 2011.4. 2.41.-gyel összeillő.
2011.4.2.53	agyag	kisfazék (bögre)	1	1	kisfazék peremtöredéke	4	K1	Homokkal és kevés kerámiazúzával soványított, kézzel formált; világosbarna, törésében szendvicses, szürke maggal.	Enyhén kihajló, lekerekített peremű kisfazék peremtöredéke. Díszítetlen, egyenetlen felületű.	M: 4 cm; Sz: 3,4 cm; Fv.: 0,6–0,7 cm; Pá.: kb. 9 cm	152	121	6–7. sz.	
2011.4.2.54	agyag	fazék	1	1	fazék alsó részének töredéke	12	K1	Homokkal és kevés kerámiazúzával soványított, kézzel formált; világosbarna-szürke foltos, törésében réteges vagy vörös színű.	Fazék enyhén profilált, vastagfalú fenéktöredéke. Díszítetlen, egyenetlen felületű.	M: 4,5 cm; Sz: 10,5 cm; Fv.: 1,3–1,5 cm; Fá.: 13 cm	152	121	6–7. sz.	
2011.4.2.55	agyag	fazék	10	1	fazék oldal-töredékei	9	K1	Homokkal és kevés kerámiazúzával soványítottak, kézzel formáltak; világosbarna/halvány narancssárga-szürke foltosak, törésükben rétegesek vagy szürke színűek.	Fazék oldaltöredékei. Díszítetlenek, egyenetlen felületűek.	5,5×10,3 cm; Fv.: 0,5–1 cm	152	121	6–7. sz.	

2011.4.2.56	agyag	-	1	1	lapított gömb alakú orsógomb	-	-	Lapított gömb alakú agyag orsógomb fele. Homokkal soványított, jól iszapolt agyagból készült, szürkésbarnára égetett.	M: 1,9 cm; Sz: 3 cm; Fv.: 1 cm	142	121	6-7. sz.	6-7. sz.	
2011.4.2.57	csont	-	1	1	csonttű	-	-	Hosszúcsontból faragott és csiszolt, ovális; külső élei felé keskenyedő átmetszetű, a hegygel ellentétes oldalán ellapított és átfűrt ép, barnásfeketére égett csonttű.	M: 8,2 cm; Sz: 0,7 cm; Fv.: 0,1–0,3 cm	142	121	6-7. sz.	6-7. sz.	
2011.4.2.58	agyag	-	1	1	bikónikus orsógomb	-	-	Bikónikus agyag orsógomb. Homokkal soványított, jól iszapolt agyagból készült, szürkére égetett. A furat mindkét oldalánál különböző mértékben tölcsérszerűen bemélyed, felületén vízszintes vonalkötegekkel díszített.	M: 2,3 cm; Sz: 3,3 cm; Fv.: 1,7 cm	142	121	6-7. sz.	6-7. sz.	
2011.4.2.59	vas	-	2	1	kés famaradványokkal	-	-	Vas kés pengéjének töredéke, felületén nyomokban famaradványokkal.	M: 2,2 cm; Sz: 1,5 cm; Fv.: 0,3 cm	142	121	6-7. sz.	6-7. sz.	
2011.4.2.60	kő	-	1	1	fenőkö	-	-	Csiszolt, ívelt oldalú fenőkö töredéke. Egyik végén élszerűen kiképzett, másik végén lapos, töredékes.	M: 10,8 cm; Sz: 3 cm	142	121	6-7. sz.	6-7. sz.	
2011.4.2.61	kő	-	1	1	fenőkö	-	-	Csiszolt, lapos, korong alakú fenőkö töredéke.	M: 4,5 cm; Sz: 5,6	144	121	6-7. sz.	6-7. sz.	
2011.4.3.1	agyag	fazék	3	1	fazék felső kétharmadának töredékei	2	K1	Homokkal és kerámiaüzalékkal soványított, kézzel formált; homogén szürke színű, helyenként barna homokfoltokkal.	Közepesen kihajló, lekerekített peremű fazék peremtöredéke és oldaltöredékei. Vállán többszörösen bekarcolt vízszintes vonalköteggel, alatta hullámvonalköteggel díszített. Egyenetlen felületű.	M: 10,5 cm; Sz: 11 cm; Fv.: 0,6–1 cm; Pá.: 23 cm	160	132	6-7. sz.	Egy edény töredékei.
2011.4.3.2	agyag	fazék	1	1	fazék peremtöredéke	4	K1	Homokkal és kerámiaüzalékkal soványított, kézzel formált; világosbarnaszürke foltos, törésében réteges.	Közepesen kihajló, lekerekített peremű fazék peremtöredéke. Díszítetlen, egyenetlen felületű.	M: 2,8 cm; Sz: 5,5 cm; Fv.: 0,6 cm; Pá.: kb. 20 cm	160	132	6-7. sz.	
2011.4.3.3	agyag	fazék	1	1	fazék válltöredéke	8	K1	Homokkal és kerámiaüzalékkal soványított, kézzel formált; világosbarnasötétszürke foltos, törésében réteges vagy szürke színű.	Fazék kissé megtörő oldaltöredéke. Díszítetlen, egyenetlen felületű.	M: 4,8 cm; Sz: 6,3 cm; Fv.: 0,8 cm; Vá.: 20 cm	160	132	6-7. sz.	
2011.4.3.4	agyag	fazék	1	1	fazék alsó részének töredéke	12	K1	Homokkal és kevés kerámiaüzalékkal soványított, kézzel formált; világosbarnaszürke foltos, törésében réteges vagy sötétszürke színű.	Fazék egyenes aljú fenéktöredéke. Díszítetlen, egyenetlen felületű.	M: 2 cm; Sz: 3,2cm; Fv.: 1,3 cm; Fá.: kb. 7 cm	160	132	6-7. sz.	
2011.4.3.5	agyag	fazék	1	1	fazék alsó részének	12	K1	Homokkal és kevés kerámiaüzalékkal soványított,	Fazék egyenes aljú fenéktöredéke. Díszítetlen,	M: 4 cm; Sz: 12,2 cm;	160	132	6-7.	

					töredéke			kézzel formált; világosbarna/vörös-szürke foltos, törésében réteges vagy szendvices, sötétszürke maggal.	egyenetlen felületű.	Fv.: 1–1,1 cm; Fá.: 13 cm			sz.	
2011.4.3.6	agyag	fazék	3	1	fazék alsó részének töredéke	10	K1	Homokkal és kerámiazúzávalékkal soványított, kézzel formált; szürke foltos, törésében sötétszürke színű.	Fazék alsó harmadának oldaltöredéke. Zeg-zug mintában bekarcolt vonalköteggel díszített. Egyetlen felületű.	10,8×8,4 cm; Fv.: 1–1,2 cm; Legnagyobb Á.: 28 cm	160	132	6–7. sz.	
2011.4.3.7	agyag	fazék	8	1	fazék oldal-töredékei	9	K1	Homokkal és kevés kerámiazúzávalékkal soványítottak, kézzel formáltak; világosbarna-szürke foltosak, törésükben rétegesek vagy szürke színűek.	Fazék oldaltöredékei. Díszítetlenek, egyetlen felületűek.	6,1×5,7 cm; Fv.: 0,4–0,6 cm	161	132	6–7. sz.	
2011.4.3.8	agyag	kisfazék (bögre)	18	1	kisfazék (bögre) alsó részének töredékei	11	K1	Homokkal és kevés kerámiazúzávalékkal soványított, kézzel formált; szürke foltos, törésében sötétszürke színű.	Kisméretű, egyenes aljú, tojásdad kisfazék (bögre) oldal- és aljtöredékei. Díszítetlenek, elsimított felületűek.	M: 8,9 cm; Fv.: 0,5–0,6 cm; Fá.: 6,9 cm	161	132	6–7. sz.	Edény töredékei. Kemenceplattal felületéről, fenekével felfelé.
2011.4.3.9	agyag	kisfazék (bögre)	7	1	kisfazék (bögre) alsó háromnegyedének profilja	14	L4 ?	Homokkal és kerámiazúzávalékkal soványított, lassúkorongolt(?); szürke foltos, törésében sötétszürke.	Kisfazék alsó harmadának oldaltöredéke. Díszítetlen, érdes felületű.	M: 15,4 cm; Fv.: 0,5–0,8 cm; Fá.: 8,7 cm	160	132	6–7. sz.	
2011.4.4.1	agyag	fazék	3	1	fazék oldal-töredékei	9	K1	Homokkal és kevés kerámiazúzávalékkal soványítottak, kézzel formáltak; világosbarna/halvány narancssárga-szürke foltosak, törésükben rétegesek vagy szürke színűek.	Fazék oldaltöredékei. Díszítetlenek, egyetlen felületűek.	3,6×4,4 cm; Fv.: 0,5–0,7 cm	152	149	6–7. sz.	
2011.4.4.2	agyag	fazék	2	1	fazék alsó harmadának töredékei	10	K1	Homokkal és kevés kerámiazúzávalékkal soványítottak, kézzel formáltak; világosbarna/vörös-szürke foltosak, törésükben rétegesek vagy barna színűek.	Fazék alsó harmadának oldaltöredékei. Díszítetlenek, egyetlen felületűek.	4,3×3,8 cm; Fv.: 0,5–0,8 cm	152	149	6–7. sz.	

Pócspetri–Nyírjes-Felső–Erdőszél, M3–201. lh.

Leletári szám	Anyag	Edénytípus	Edény/tárgyszám Darabszám	Megnevezés	Edény mely része	Technológiai csoport	Leírás		Diszitésminta	Méretek	STR.	OBI.	Lelet kora	Objektum kora	
							Technológia	Forma							
2011.2.1.1.	agyag	fazék	1	1	fazék alsó részének töredéke	11	L1 v. L4	Kvarcsezemcsés homokkal, kevés apró fehér kavicsal és talán kevés kerámiazalékkal közepesen soványított, közepesen iszapolt, lassúkorongolt; kívül-belül sötétszürke, törésében réteges vagy sötétszürke színű.	Fazék egyenes aljú fenéktöredéke. Díszítetlen, kissé érdes, szemcsés felületű.	–	M: 6,2 cm; Sz.: 4 cm; Fá.: 15 cm; Fv.: 1–1,1 cm; Fev.: 0,4–0,5 cm	4	4	Késő avar kor	Szarmata
2011.2.1.2.	agyag	fazék	1	1	fazék oldal-töredéke	9	L2	Kvarcsezemcsés homokkal vagy apróra tört kavicsokkal közepesen soványított, közepesen/jól iszapolt, lassúkorongolt; kívül szürke foltos, belül sötétszürke, törésében sötétszürke színű vagy réteges.	Ívelt, gömbös hasú, sűrűn bekarcolt vízszintes vonalkötegekkel díszített oldaltöredék. Elsimított, szemcsés felületű.	19	2,9×4,4 cm; Fv.: 0,5–0,6 cm	4	4	Késő avar kor	Szarmata
2011.2.1.3.	agyag	fazék	1	1	fazék oldal-töredéke	9	L1?	Kvarcsezemcsés homokkal vagy apróra tört kavicsokkal (esetleg meszes?) közepesen soványított, közepesen iszapolt, lassúkorongolt(?); kívül világosszürke, belül pirosasbarna színű, törésében réteges.	Enyhén ívelt, bekarcolt vízszintes vonalköteggel díszített oldaltöredék. Sima felületű.	19	2,7×3,3 cm; Fv.: 0,5–0,7 cm	4	4	Késő avar kor (?)	Szarmata
2011.2.1.4.	agyag	fazék	1	1	fazék oldal-töredéke	9	L1	Homokkal és apró színes kavicsokkal erősen soványított, rosszul iszapolt, lassúkorongolt; belül sötétszürke-fekete színű, kívül világosbarna-szürke foltos, törésében réteges.	Díszítetlen, kopott oldaltöredék. Letöredezett, érdes felületű; belül hurkatechnika nyoma jól látszódik.	–	5,2×6,7 cm; Fv.: 0,7–0,8 cm	4	4	Késő avar kor	Szarmata
2011.2.1.5.	agyag	fazék	1	1	fazék oldal-töredéke	9	L2	Kvarcsezemcsés homokkal és/vagy apró kavicsokkal kevésbé soványított, közepesen iszapolt, lassúkorongolt; kívül-belül szürke foltos, törésében réteges.	Enyhén ívelt, két széles közlő bekarcolt vízszintes vonallal díszített oldaltöredék. Kissé érdes, szemcsés felületű.	20	4,3×4,9 cm; Fv.: 0,7 cm	4	4	Késő avar kor	Szarmata
2011.2.1.6.	agyag	fazék	1	1	fazék alsó részének	10	L1	Homokkal és apró fehér és szürke kavicsokkal, valamint kevés kerámiazalékkal közepesen	Fazék aljából származó, valószínűleg széles közlő bekarcolt vonallal	20 ?	3,2×4,4 cm; Fv.: 1 cm	4	4	Késő avar kor	Szarmata

					töredéke			soványított, közepesen iszapolt, lassúkorongolt; kívül vörös-szürke foltos, belül szürke színű, törésében réteges.	díszített oldaltöredék. Szemcsés, érdes felületű.							
2011.2.1.7.	agyag	fazék	1	1	nyak/váll-töredék	8	L2	Homokkal és apró színes kavicsokkal közepesen soványított, rosszul iszapolt, lassúkorongolt; kívül sötétszürke, belül világosszürke, törésében sötétszürke színű.	Ívelt, széles közzel bekarcolt hullámvonallal díszített nyak/válltöredék. Kissé érdes, szemcsés felületű.	17	3,9×2,8 cm; Fv.: 0,5–0,8 cm	4	4	Késő avar kor	Szarmata	
2011.2.1.8.	agyag	fazék	1	1	fazék alsó részének töredéke	10	L1	Homokkal és kisebb-nagyobb színes kavicsokkal erősen soványított, rosszul iszapolt; lassúkorongolt, kívül-belül szürkésbarna színű, törésében szendvicsprofilú, sötétszürke maggal.	Fazék aljából származó, széles közzel bekarcolt vízszintes vonallal díszített oldaltöredék. Kissé érdes, szemcsés felületű.	20	4,8×5,2 cm; Fv.: 0,8–0,9 cm	4	4	Késő avar kor	Szarmata	
2011.2.1.9.	agyag	fazék	1	1	fazék alsó részének töredéke	10	L1	Homokkal és apró fehér kavicsokkal közepesen soványított, rosszul iszapolt, lassúkorongolt; kívül világosbarna, belül sötétszürke-fekete színű, törésében réteges.	Fazék aljából származó, enyhén ívelt, díszítetlen oldaltöredék. Kissé érdes. szemcsés felületű.	–	4,8×4,3 cm; Fv.: 0,6–0,8 cm	4	4	Késő avar kor	Szarmata	
2011.2.1.10.	agyag	fazék	1	1	fazék oldal-töredéke	9	L1	Kvarcsezemcsés homokkal vagy apróra tört kavicsokkal enyhén soványított, jól iszapolt, lassúkorongolt; kívül világosbarna-szürke foltos, belül sötétszürke-fekete színű.	Ívelt, szabálytalanul bekarcolt vízszintes vonalköteggel díszített oldaltöredék. Elsimított, szemcsés felületű.	19	2,4×2,7 cm; Fv.: 0,5–0,6 cm	4	4	Késő avar kor	Szarmata	
2011.2.1.11.	agyag	fazék	1	1	fazék alsó részének töredéke	10	L1	Homokkal és apró színes kavicsokkal, valamint kerámiazúzalékkal erősen soványított, rosszul iszapolt, lassúkorongolt; kívül vörösszürke, belül világosszürke színű, törésében réteges.	Fazék aljából származó, ívelt, díszítetlen oldaltöredék. Kissé érdes, szemcsés felületű.	–	7,8×5,2 cm; Fv.: 0,8–0,9 cm	4	4	Késő avar kor	Szarmata	
2011.2.1.12.	agyag	fazék	1	1	fazék alsó részének töredéke	11	L1	Homokkal és apró fehér kavicsokkal enyhén soványított, közepesen iszapolt, lassúkorongolt; kívül szürkésbarna, belül világosbarna színű, törésében szendvicses, sötétszürke maggal.	Ívelt oldaltöredék, fenékrésze töredékes. Vízszintesen bekarcolt vonalköteggel díszített. Kissé érdes, szemcsés felületű.	19	H: 9,2 cm; edénymag: kb. 6 cm; Sz.: 6,3 cm; Fv.: 0,7–1 cm	4	4	Késő avar kor	Szarmata	
2011.2.1.13.	agyag	fazék	1	1	fazék váll-töredéke	8	L1	Homokkal és apró fehér és szürke kavicsokkal erősen soványított, rosszul iszapolt, lassúkorongolt; kívül szürke-világosbarna foltos, belül sötétszürke, törésében sötétszürke színű.	Ívelt, bekarcolt hullámvonalköteggel díszített válltöredék. Elsimított, szemcsés felületű.	14	3,6×5,6 cm; Fv.: 0,8 cm	4	4	Késő avar kor	Szarmata	

2011.2.1.14.	agyag	fazék	1	1	fazék oldal-töredék	9	L2	Homokkal és apró színes kavicsokkal közepesen soványított, közepesen iszapolt, lassúkorongolt; kívül szürke, belül szürkésbarna színű, törésében sötétszürke.	Enyhén ívelt, széles közzel bekarcolt hullámvonallal díszített oldaltöredék. Kissé érdes, szemcsés felületű.	17	3,7×2,9 cm; Fv.: 0,5	4	4	Késő avar kor	Szarmata
2011.2.1.15.	agyag	fazék	1	1	fazék alsó részének töredéke	10	L1	Homokkal és apró fehér és szürke kavicsokkal közepesen soványított, közepesen iszapolt, lassúkorongolt; kívül-belül világosbarna-szürke foltos, törésében szendvices, szürke színű maggal.	Fazék aljából származó ívelt, bekarcolt vízszintes vonalköteggel díszített oldaltöredék. Kissé érdes, szemcsés felületű.	19	4,3×6,5 cm; Fv.: 0,8–1 cm	4	4	Késő avar kor	Szarmata
2011.2.1.16.	agyag	fazék	1	1	fazék oldal-töredéke	9 v. 10	L1	Homokkal és apróra tört kavicsokkal közepesen soványított, közepesen iszapolt, lassúkorongolt; kívül világosbarna-szürke foltos, belül sötétszürke-fekete színű, törésében réteges.	Enyhén ívelt, bekarcolt vízszintes, széles vonalköteggel díszített oldaltöredék. Kissé érdes, szemcsés felületű.	19	3,8×5,4 cm; Fv.: 0,7–1 cm	4	4	Késő avar kor	Szarmata
2011.2.1.17.	agyag	fazék	1	1	fazék alsó részének töredéke	10	L4?	Homokkal és durvára tört kerámiaüzalékkal közepesen soványított, rosszul iszapolt, lassúkorongolt (?); kívül világos szürkésbarna, belül sötétszürke-fekete színű, törésében réteges.	Fazék aljából származó, enyhén ívelt oldaltöredék, melyet két sorban bekarcolt vízszintes irányú, széles vonalköteg díszít. Egyenetlen, de elsimított felületű.	10	4,8×3,8 cm; Fv.: 0,8–0,9 cm	4	4	Késő avar kor	Szarmata
2011.2.1.18.	agyag	fazék	1	1	fazék váll-töredéke	8 v. 9	L2 L2a	Homokkal és apróra tört kavicsokkal közepesen soványított, közepesen iszapolt, lassúkorongolt; kívül világos-és sötétszürke foltos, belül és törésében is sötétszürke színű.	Ívelt, bekarcolt girland motívummal, alatta vízszintesen bekarcolt vonallal díszített válltöredék. Kissé érdes, szemcsés felületű.	5	5×4,7 cm; Fv.: 0,6–0,7 cm	4	4	Késő avar kor	Szarmata
2011.2.1.19.	agyag	fazék	1	1	fazék váll-töredéke	8	L2	Homokkal és apró színes kavicsokkal közepesen soványított, lassúkorongolt; kívül világos- és sötétszürke foltos, belül szürkésbarna színű, törésében sötétszürke színű.	Ívelt, széles közzel bekarcolt hullámvonallal díszített válltöredék. Érdes, szemcsés felületű.	17	4,4×5,8 cm; Fv.: 0,6–0,8 cm	4	4	Késő avar kor	Szarmata
2011.2.1.20.	agyag	fazék	1	1	fazék oldal-töredéke	9	L1	Csillámos, kvarcsemmes homokkal és apróra tört kavicsokkal erősen soványított, rosszul iszapolt, lassúkorongolt; kívül világosbarna, belül sötétszürke-világosbarna foltos, törésében réteges vagy sötétszürke színű.	Bekarcolt hullámvonalköteggel, felette vízszintesen bekarcolt vonallal díszített oldaltöredék. Érdes, szemcsés felületű.	13	3,7×4cm; Fv.: 0,8–1 cm	4	4	Késő avar kor	Szarmata

2011.2.1.21.	agyag	fazék	1	1	fazék oldal-töredéke	9	L1	Homokkal és apró színes kavicsokkal erősen soványított, rosszul iszapolt, lassúkorongolt; kívül világosbarna–szürke foltos, belül szürke színű, törésében réteges vagy sötétszürke színű.	Bekarolt hullámvonal-köteggel, alatta két sorban vízszintesen bekarolt vonalkötegekkel díszített oldaltöredék. Egyenetlen, de elsimított felületű.	6	5×3,5 cm; Fv.: 0,6–0,7 cm	4	4	Késő avar kor	Szarmata
2011.2.1.22.	agyag	fazék	1	1	fazék oldal-töredéke	9	L1 v. L2	Csillámos homokkal és apró színes kavicsokkal enyhén soványított, lassúkorongolt; kívül–belül kopott szürke színű, alatta világosbarna, törésében szendvicses, sötétszürke maggal.	Bekarolt vízszintes vonalköteggel díszített oldaltöredék. Sima felületű.	19	2,5×3,7cm; Fv.: 0,6–0,7 cm	4	4	Késő avar kor	Szarmata
2011.2.2.1.	agyag	fazék	1	1	fazék alsó részének töredéke	10	L1	Homokkal és apró színes kavicsokkal erősen soványított, rosszul iszapolt, lassúkorongolt; kívül–belül szürke–világosbarna foltos, törésében szendvicses, szürke színű maggal.	Fazék aljához tartozó, enyhén ívelt, díszítetlen oldaltöredék. Érdes, szemcsés felületű.	–	4,2×5,5cm; Fv.: 0,7 cm	5	5	Késő avar kor	Szarmata
2011.2.2.2.	agyag	fazék	1	1	fazék perem-töredéke	4	L1	Homokkal és apró színes kavicsokkal enyhén soványított, lassúkorongolt; kívül–belül szürke–világosbarna foltos, törésében sötétszürke színű.	Erősen kihajló, lekerekített peremű; ívelt nyakú, díszítetlen fazéktöredék. Kissé érdes, szemcsés felületű.	–	M.: 3,4 cm, Sz.: 8,5 cm; Pá.: 19 cm; Fv.: 0,6–0,7 cm	5	5	Késő avar kor	Szarmata
2011.2.2.3.	agyag	fazék	1	1	fazék oldal-töredéke	9	L4?	Homokkal és kevés kerámia-zúzalékkal közepesen soványított, közepesen iszapolt, lassúkorongolt (?); kívül lekopott narancssárga slippel, alatta szürke színű, belül és törésében is sötétszürke színű.	Kopott felületű, díszítetlen oldaltöredék.	–	4,5×5cm, Fv.: 0,7–0,8 cm	5	5	Késő avar kor (?)	Szarmata
2011.2.2.4.	agyag	fazék	1	1	fazék alsó részének töredéke	10	L1	Homokkal és apró fehér kavicsokkal erősen soványított, rosszul iszapolt, lassúkorongolt; kívül világosbarna–halvány narancssárga, belül sötétszürke–fekete színű, törésében réteges.	Fazék aljához tartozó enyhén ívelt, díszítetlen oldaltöredék. Szemcsés, érdes felületű.	–	M.: 2,3 cm, Sz.: 3,9 cm, Fv.: 0,7–0,8 cm	5	5	Késő avar kor	Szarmata
2011.2.2.5.	agyag	fazék	1	1	fazék alsó részének töredéke	12	L1	Homokkal, valamint apró fehér és átlátszó kvarcsemmekkel és kavicsokkal erősen soványított, rosszul iszapolt, lassúkorongolt; kívül vörös–szürke foltos, belül narancssárga–szürke foltos, törésében réteges, helyenként szendvicses, szürke színű maggal.	Egyenes aljú, enyhén felfelé ívelő, díszítetlen fenéktöredék. Kissé szemcsés, sima felületű.	–	M.: 2,1 cm; Sz.: 4,9 cm, Fv.: 1,1 cm; Alját m.: 14 cm	5	5	Késő avar kor (?)	Szarmata

2011.2.2.6.	agyag	fazék	1	1	fazék oldaltörredéke	9	L2a	Kvarcsezemcsés homokkal vagy apróra tört kavicsokkal kevésbé soványított, közepesen iszapolt, lassúkorongolt; kívül sötétszürke-fekete, belül szürkésbarna színű, törésében réteges.	Díszítetlen, sima felületű oldaltörredék.	–	2,8×3,8 cm; Fv.: 0,8–0,9cm	5	5	Késő avar kor	Szarmata
2011.2.2.7.	agyag	fazék	1	1	fazék alsó részének törredéke	12	L2?	Homokkal és apró kavicsokkal közepesen soványított, rosszul iszapolt, lassúkorongolt; kívül-belül szürkésbarna, törésében sötétszürke színű.	Egyenes aljú, díszítetlen fenéktörredék. Sima, kissé kopott felületű.	–	M: 2,9 cm; Sz.: 3,8 cm; Aljtm.: 7 cm; Fv.: 1 cm; Fenékv.: 0,5 cm	5	5	Késő avar kor	Szarmata
2011.2.2.9.	agyag	fazék	1	1	fazék alsó részének törredéke	10	L1	Csillámos homokkal és apróra tört kavicsokkal közepesen soványított, lassúkorongolt; kívül barnásszürke, belül sötétszürke-fekete színű, törésében réteges.	Fazék aljához tartozó enyhén ívelt, díszítetlen oldaltörredék. Érdes, szemcsés felületű.	–	4,4×3,9 cm; Fv.: 0,8 cm	5	5	Késő avar kor	Szarmata
2011.2.2.10.	agyag	kisfazék (bögre)	3	1	kisfazék peremtörredékei	4	L2	Homokkal és apró színes kavicsokkal gyengén soványított, közepesen iszapolt, lassúkorongolt; egyenetlen redukált égetésű, kívül sötétszürke, belül szürke-világosbarna foltos, törésében sötétszürke színű.	Rövid, erősen kihajló, lekerekített peremű; nyakban megtörő kisfazék-törredék. Kissé szemcsés, sima felületű.	–	M: 1,9 cm; Sz.: 7,2 cm; Pá.: 13 cm; Fv.: 0,9 cm	5	5	Késő avar kor	Szarmata
2011.2.2.11.	agyag	fazék	1	1	fazék alsó részének törredéke	10	L2a	Homokkal és apró színes kavicsokkal közepesen soványított, közepesen iszapolt, lassúkorongolt; redukált égetésű, kívül-belül és törésében is sötétszürke-fekete színű.	Enyhén ívelt, díszítetlen oldaltörredék. Kissé szemcsés, sima felületű.	–	4,1×3,7 cm; Fv.: 0,6–0,7 cm	5	5	Késő avar kor	Szarmata
2011.2.2.12.	agyag	fazék	1	1	fazék oldaltörredéke	9	L2?	Kvarcsezemcsés homokkal és apróra tört kavicsokkal erősen soványított, rosszul iszapolt, korongolt; kívül sötétszürke színű, belül sötétszürke-barna foltos, törésében helyenként réteges.	Enyhén ívelt, díszítetlen oldaltörredék. Kissé érdes, szemcsés felületű.	–	3,5×4,6 cm; Fv.: 0,7–1 cm	5	5	Késő avar kor	Szarmata
2011.2.2.13.	agyag	fazék	1	1	fazék oldaltörredéke	9 v. 10	L1	Homokkal és apró színes kavicsokkal gyengén soványított, közepesen iszapolt, lassúkorongolt; kívül narancssárga-szürke foltos, belül szürke színű, törésében szendvicsprofilú, fekete maggal.	Enyhén ívelt, két sorban vízszintes irányú, sűrűn bekarcolt vonalkötegekkel díszített oldaltörredék. Kissé szemcsés, sima felületű.	10	5,5×3,3 cm; Fv.: 0,8–0,9 cm	5	5	Késő avar kor	Szarmata
2011.2.2.14.	agyag	fazék	1	1	fazék oldaltörredéke	9 v. 10	L1	Homokkal és apró színes kavicsokkal gyengén soványított, közepesen iszapolt, lassúkorongolt;	Enyhén ívelt, két sorban vízszintes irányú bekarcolt	10	3,9×2,7 cm; Fv.: 0,8–0,9 cm	5	5	Késő avar kor	Szarmata

								kívül halvány narancssárga, belül szürke színű, törésében szendvicsprofilú, fekete maggal.	vonalkötegekkel díszített oldaltörödékek. Kissé szemcsés, sima felületű.						
2011.2.2.15.	agyag	fazék	1	1	fazék oldal-törödéke	9 v. 10	L1 v. L1a	Kvarcsezemcsés homokkal és kevés mésszel (?) közepesen soványított, közepesen iszapolt, lassúkorongolt; kívül narancssárga–szürke foltos, belül fekete színű, kormos égett réteggel, törésében réteges.	Az ívelt oldaltörödékek két vízszintesen bekarcolt vonalköteggel, felette talán bekarcolt hullámvonallal díszített. Sima, kissé szemcsés felületű.	6?	5,5×6,5cm; Fv.: 0,8 cm	5	5	Késő avar kor	Szarmata
2011.2.2.16.	agyag	fazék	1	1	fazék oldal-törödéke	8 v. 9	L1 v. L2	Kvarcsezemcsés homokkal és apróra tört kavicsokkal erősen soványított, rosszul iszapolt, lassúkorongolt; kívül szürkésbarna, fekete színű, égett foltokkal, belül szürkésbarna, törésében fekete színű.	Az ívelt, kissé kopott oldaltörödékek két vízszintesen bekarcolt vonalköteg között két sorban hullámvonal-kötegekkel díszített. Kissé érdes, szemcsés felületű.	9	7,2×7,7 cm; Fv.: 0,7–0,8 cm	5	5	Késő avar kor	Szarmata
2011.2.2.17.	agyag	fazék	1	1	fazék oldal-törödéke	9	L1	Homokkal és apró színes kavicsokkal közepesen soványított, rosszul iszapolt, lassúkorongolt; kívül szürke–világosbarna foltos, belül szürke foltos, törésében sötétszürke.	Bekarcolt lágy hullámvonalköteggel díszített oldaltörödékek. Kissé szemcsés, sima felületű.	14	3,7×6 cm; Fv.: 0,7 cm	5	5	Késő avar kor	Szarmata
2011.2.3.1.	agyag	fazék	1	1	fazék perem-törödéke	4	L1	Csillámos homokkal soványított, jól iszapolt, lassúkorongolt; kívül szürkésbarna, belül világosbarna színű, törésében réteges v. sötétszürke színű.	Rövid, erősen kihajlító, ferdén levágott peremű; nyakban élesen megtörő, vállban kiszélesedő fazéktörödékek. Vállán bekarcolt vízszintes vonalköteg fut. Kissé szemcsés, sima felületű.	19	Pá.: 18 cm; 3,5×4 cm; Fv.: 0,5–0,7 cm	33	33	Késő avar kor	Késő bronzkor
2011.2.4.1.	agyag	fazék	1	1	fazék oldal-törödéke	9	L1 v. L3	Homokkal és apró kavicsokkal erősen soványított, rosszul iszapolt, lassúkorongolt; kívül-belül szürke-narancssárga foltos, törésében réteges v. narancsvörös színű.	Bekarcolt vízszintes vonalköteggel díszített oldaltörödékek. Szemcsés, érdes felületű.	19	3,1×3,2 cm; Fv.: 0,5–0,7 cm	40	38	Késő avar kor	Késő avar kor
2011.2.4.2.	kő	–	1	–	–	–	–	Egyenetlen felületű, vörösszürke színű kötöredék.		–	4,8×4,5 cm	40	38	Késő avar kor	Késő avar kor
2011.2.5.1.	agyag	fazék	1	1	fazék alsó részének törödéke	10	L1	Homokkal és apró színes kavicsokkal erősen soványított, rosszul iszapolt, lassúkorongolt; kívül barna foltos, belül fekete színű, kormos, belseje erősen égett, törésében réteges.	Fazék aljához tartozó ívelt, két sorban bekarcolt vízszintes vonalkötegekkel díszített oldaltörödékek. Szemcsés, sima felületű.	10	5,5×5,1 cm; Fv.: 0,5–0,6 cm	59	57	Késő avar kor	Késő avar kor

2011.2.6.1.	agyag	fazék (?)	1	1	fazék fenék-töredéke (?)	13?	L1	Homokkal és apró színes kavicsokkal gyengén soványított, rosszul iszapolt, lassúkorongolt; szürkésbarna, belül sötétszürke színű, törésében réteges.	Diszítetlen, töredékes fenéktöredék (?). Szemcsés, sima felületű.	–	2,6×2,3 cm; M: 1,3 cm; Fv.: 0,7–0,8 cm	79	77	Késő avar kor	Késő avar kor
2011.2.7.1.	agyag	kis-fazék (bögre)	1	1	kisfazék felső harmadának töredéke	3	L1	Homokkal és apró színes kavicsokkal erősen soványított, rosszul iszapolt; lassúkorongolt, kívül szürkésbarna, belül szürke–világosbarna foltos, égésnyomokkal; törésében sötétszürke–fekete v. szendvices, sötétszürke–fekete maggal.	Kihajló, tagolatlan peremű kisfazék-töredék. Vállán bekarcolt hullámvonalköteg díszíti. Szemcsés, kissé érdes felületű.	14	M.: 4,3 cm; Sz.: 6,1 cm; Fv.: 0,6–0,7 cm; Pá.: 14 cm	90	88	Késő avar kor	Késő avar kor
2011.2.7.2.	kő	–	1	–	–	–	–	Egyenetlen felületű, szürke színű kódarab.	–	–	5×3,2 cm	90	88	Késő avar kor	Késő avar kor
2011.2.7.3.	kő	–	1	–	–	–	–	Egyenetlen felületű, szürke színű kódarab.	–	–	4,5×2,9 cm	90	88	Késő avar kor	Késő avar kor
2011.2.7.4.	kő	–	1	–	–	–	–	Egyenetlen felületű, szürke színű kódarab.	–	–	5×5,2 cm	90	88	Késő avar kor	Késő avar kor
2011.2.8.1.	agyag	fazék	4	1	fazék felső kétharmadának töredékei	2	L1	Homokkal és apró színes kavicsokkal erősen soványított, rosszul iszapolt, lassúkorongolt; kívül–belül világosbarna–szürke foltos, belsejében égésnyomokkal, törésében sötétszürke–fekete v. szendvices, sötétszürke maggal.	Közepesen kihajló, ferdén levágott peremű, nyakban erősen megtörő; gömbölyű vállú, nyújtott gömbös testű fazék töredékei. Legnagyobb kiszélesedése a has középvonalában van. Válltól a has alsó vonaláig bekarcolt vízszintes vonalköteg és bekarcolt hullámvonalköteg váltakozik kétszer, majd vízszintes vonalköteggel lezárt. Szemcsés, kissé érdes felületű.	23	1. tör.: M.: 15,7 cm, Sz.: 14,1 cm; 2. tör.: M.: 12,9 cm, Sz.: 7,9 cm; 3. tör.: M.: 4,8 cm, Sz.: 7,3 cm; 4. tör.: M.: 5,7 cm, Sz.: 5,7 cm; Fv.: 0,6–1 cm; teljes mérh. M: 19,7 cm; Pá.: 25 cm	97	95	Késő avar kor	Késő avar kor
2011.2.9.1.	agyag	fazék	1	1	fazék alsó részének töredéke	12	L1	Homokkal és apró színes kavicsokkal közepesen soványított, rosszul iszapolt, lassúkorongolt; kívül–belül szürkésbarna, törésében szendvices, szürke maggal.	Egyenes aljú, díszítetlen fenéktöredék. Kissé szemcsés, sima felületű.	–	M: 2,6 cm; Sz.: 4,7 cm; Fv.: 0,9–1,1 cm; Fá.: 12 cm	98	96	Késő avar kor	Késő avar kor
2011.2.9.2.	agyag	fazék	1	1	fazék alsó részének	10	L1	Csillámos homokkal és apró színes kavicsokkal, ill. kevés tört kerámiával közepesen	Fazék aljához tartozó díszítetlen oldaltöredék. Szemcsés, kissé érdes	–	4×5,8cm; Fv.: 0,8 cm	98	96	Késő avar kor	Késő avar kor

					töredéke			soványított, rosszul iszapolt; lassúkorongolt, kívül világosbarna, szürke égés-foltokkal, törésében réteges.	felületű.							
2011.2.10.1.	agyag	fazék	1	1	fazék alsó részének töredéke	10	L1	Kvarcsezcsés homokkal és apróra tört kavicsokkal erősen soványított, közepesen iszapolt, lassúkorongolt; kívül szürke-vörös foltos, belül szürke-világosbarna foltos, törésében sötétszürke v. vörös színű, helyenként szendvices, szürke maggal.	Fazék aljához tartozó enyhén ívelt, díszítetlen oldaltöredék. Szemcsés, érdes felület.	–	5,3×4,1 cm; Fv.: 0,8–0,9 cm	101	99	Késő avar kor	Késő avar kor	
2011.2.11.1.	agyag	nagyméretű fazék	1	1	nagyméretű fazék oldal-töredéke	10	L1	Csillámos homokkal, apró színes kavicsokkal és kevés kerámiazúzával erősen soványított, rosszul iszapolt, lassúkorongolt; kívül homokszínű-barna foltos, belül barna-szürke foltos, törésében réteges.	Fazék aljához tartozó enyhén ívelt, díszítetlen oldaltöredék. Szemcsés, érdes, kissé kopott felület.	–	9×10,3 cm; Legnagyobb Á.: kb. 22 cm; Fv.: 0,9–1 cm	104	102	Késő avar kor	Késő avar kor	
2011.2.11.2.	agyag	fazék	1	1	fazék oldal-töredék	9	K1	Homokkal és durvára tört kerámiazúzával közepesen soványított, rosszul iszapolt, kézzel formált; kívül szürkésbarna, belül sötétszürke színű, törésében réteges.	Egyetlen felületű, díszítetlen oldaltöredék.	–	3,5×3,8 cm; Fv.: 1–1,1 cm	104	102	Késő avar kor	Késő avar kor	
2011.2.11.3.	agyag	fazék	1	0	fazék oldal-töredéke	9	L1	Csillámos homokkal, apró színes kavicsokkal és kevés kerámiazúzával erősen soványított, rosszul iszapolt, lassúkorongolt; kívül homokszínű-barna foltos, belül barna-szürke foltos, törésében réteges.	Enyhén ívelt, vízszintes vonalköteggel díszített oldaltöredék. Szemcsés, érdes, kissé kopott felületű.	19	3,4×6,3 cm; Legnagyobb Á.: kb. 22 cm; Fv.: 0,9 cm	104	102	Késő avar kor	Késő avar kor	
2011.2.11.4.	agyag	fazék	1	0	fazék oldal-töredéke	9	L1	Csillámos homokkal, apró színes kavicsokkal és kevés kerámiazúzával erősen soványított, rosszul iszapolt, lassúkorongolt; kívül homokszínű-barna foltos, belül barna-szürke foltos, törésében réteges.	Enyhén ívelt, vízszintes vonalköteggel díszített oldaltöredék. Szemcsés, érdes, kissé kopott felületű.	19	6,4×4,2 cm; Legnagyobb Á.: kb. 22 cm; Fv.: 0,8–0,9 cm	104	102	Késő avar kor	Késő avar kor	

2011.2.12.1.	agyag	kis-fazék (bögre)	3	1	kisfazék alsó részének töredékei	11	L1	Homokkal és apró színes kavicsokkal erősen soványított, rosszul iszapolt, lassúkorongolt; kívül–belül szürke–barna foltos, törésében szendvicses, sötétszürke–fekete maggal.	Enyhén homorú aljú, díszítetlen fenéktöredék. Szemcsés, érdes felületű.	–	M.: 6,2 cm; Sz.: 6,1 cm; Fv.: 0,5–0,6 cm; Fv.: 0,9 cm; Fá.: 7 cm; Legnagyobb Á: 13 cm	105	103	Késő avar kor	Késő avar kor
2011.2.12.2.	agyag	fazék	2	1	fazék oldal-töredékei	9	L1	Csillámos homokkal, kevés durvára tört kerámiával, ill. apró fehér és szürke kavicsokkal közepesen soványított, rosszul iszapolt, lassúkorongolt; kívül világosbarna–szürke foltos, belül szürke–barna foltos, törésében réteges.	Ívelt, két sorban vízszintesen bekarcolt vonalkötegekkel díszített oldaltöredékek. Másodlagosan megégett; szemcsés, kissé érdes felületű.	10	8,3×7,8 cm; Fv.: 0,9–1 cm	105	103	Késő avar kor	Késő avar kor
2011.2.12.3.	agyag	fazék	1	0	fazék alsó részének töredéke	10	L1	Homokkal és apró kavicsokkal közepesen soványított, korongolt; kívül vörösesbarna, belül sötétszürke színű.	Díszítetlen, enyhén ívelt oldaltöredék. Szemcsés, érdes, kissé kopott felületű.	–	4,3×6,9 cm; Fv.: 1 cm	105	103	Késő avar kor	Késő avar kor
2011.2.12.4.	agyag	fazék (bögre)	1	1	kis-méretű fazék perem-töredéke	4	L2	Csillámos homokkal és apró fehér, éles szélű kavicsokkal közepesen soványított, rosszul iszapolt, lassúkorongolt; egyenetlen redukált égetésű, kívül sötétszürke színű, belül szürkésbarna, törésében szürke színű.	Vízszintesen kihajló, lekerekített, szinte lecseppenő végű peremtöredék, rövid, erősen ívelt nyakkal. Kissé érdes, elsimított felületű.	–	2×4 cm; Pá.: 14 cm; Fv.: 0,5 cm	105	103	Késő avar kor/szar mata (?)	Késő avar kor
2011.2.12.5.	agyag	fazék	1	0	fazék oldal-töredéke	9	L1	Csillámos homokkal és apró színes kavicsokkal közepesen soványított, rosszul iszapolt, lassúkorongolt; kívül narancssárga–világosbarna, belül sötétszürke színű, törésében réteges.	Enyhén ívelt, díszítetlen oldaltöredék. Érdes, szemcsés felületű.	–	3,9×3,5 cm; Fv.: 0,9–1 cm	105	103	Késő avar kor	Késő avar kor
2011.2.12.6.	agyag	fazék	1	1	fazék oldal-töredéke	9	L1	Csillámos homokkal, apró színes kavicsokkal és kevés kerámiazalékkal közepesen soványított, rosszul iszapolt, lassúkorongolt; kívül homokszínű–szürke foltos, belül sötét szürkésbarna, törésében réteges.	Kissé kopott, két sorban vízszintesen bekarcolt vonalkötegekkel díszített oldaltöredék. Érdes, szemcsés felületű.	10	6,4×4,3 cm; Fv.: 0,8–0,9 cm	105	103	Késő avar kor	Késő avar kor

2011.2.12.7.	agyag	fazék	1	0	fazék oldal- töredéke	9	L1	Csillámos homokkal és apró színes kavicsokkal közepesen soványított, rosszul iszapolt, lassúkorongolt; kívül narancssárga–világosbarna, belül sötétszürke színű, törésében réteges.	Enyhén ívelt, egy sorban bekarcolt vízszintes vonalköteggel díszített oldaltöredék. Érdes, szemcsés felületű.	19	5,5×4,1 cm; Fv.: 0,9 cm	105	103	Késő avar kor	Késő avar kor
2011.2.13.1.	agyag	fazék	1	1	fazék oldal- töredéke	9	L2?	Homokkal, durvára tört kerámiával és apró színes kavicsokkal erősen soványított, rosszul iszapolt, lassúkorongolt; kívül világos szürkésbarna, belül sötét szürkésbarna színű, törésében réteges.	Enyhén ívelt, díszítetlen oldaltöredék. Szemcsés, érdes, erősen kopott felületű.	–	6×4,7 cm; Fv.: 0,8–1 cm	112	110	Késő avar kor	Késő avar kor
2011.2.14.1.	agyag	fazék	1	1	fazék oldal- töredéke	8 v. 9	L1	Homokkal és kevés apró kavicsal enyhén soványított, közepesen iszapolt, lassúkorongolt; kívül–belül szürke foltos, égett fekete foltokkal, törésében réteges.	Bekarcolt nagy amplitúdójú hullámvonalköteggel, alatta vízszintesen bekarcolt vonalköteggel díszített oldaltöredék. Kissé szemcsés, sima felületű.	13	8,2×7 cm; Fv.: 0,7–0,8 cm	326	281	Késő avar kor	Késő avar kor
2011.2.14.2.	agyag	fazék	1	1	fazék oldal- töredéke	9	L1	Homokkal és apró kavicsokkal erősen soványított, rosszul iszapolt, lassúkorongolt; kívül világosbarna, belül világosszürke, törésében sötétszürke színű.	Egész mélyen bekarcolt hullámvonallal v. hullámvonal köteggel díszített oldaltöredék. Kissé szemcsés, sima felületű.	14 ?	3,5×5,6 cm; Fv.: 0,7–0,8 cm	326	281	Késő avar kor	Késő avar kor
2011.2.14.3.	agyag	fazék	1	1	fazék alsó részének töredéke	10	L1	Csillámos homokkal, kevés tört kerámiával és apró kavicsokkal közepesen soványított, közepesen iszapolt, lassúkorongolt; kívül szürke–vörösésbarna foltos, belül sötétszürke színű, törésében szürke v. réteges.	Fazék aljához tartozó díszítetlen oldaltöredék. Szemcsés, kissé érdes, erősen kopott felületű.	–	3,6×2,2 cm; Fv.: 0,7 cm	326	281	Késő avar kor	Késő avar kor
2011.2.14.4.	agyag	fazék	1	1	fazék oldal- töredéke	9	L1	Csillámos homokkal és kevés finom kerámiazúzalékkal enyhén soványított, jól iszapolt, lassúkorongolt; kívül középszürke, belül világosbarna színű, törésében szendvices, szürke maggal.	Két sorban bekarcolt, egyszeres hullámvonallal díszített oldaltöredék. Kissé szemcsés, sima felületű.	24	3,5×4,5 cm; Fv.: 0,7–0,8 cm	326	281	Késő avar kor	Késő avar kor

2011.2.14.5.	agyag	fazék	1	0	fazék alsó részének töredéke	10	L1	Csillámos homokkal, kevés tört kerámiával és apró kavicsokkal közepesen soványított, közepesen iszapolt, lassúkorongolt; kívül szürke-vörösesbarna foltos, belül sötétszürke színű, törésében szürke v. réteges.	Fazék aljához tartozó díszítetlen oldaltöredék. Szemcsés, kissé érdes, erősen kopott felületű.	–	4×3,3 cm; Fv.: 0,7 cm	326	281	Késő avar kor	Késő avar kor
2011.2.14.6.	agyag	fazék	1	1	fazék oldal-töredéke	9	L1	Homokkal és apró fehér kavicsokkal közepesen soványított, közepesen iszapolt, lassúkorongolt; kívül szürke-világosbarna foltos, belül sötétszürke színű, törésében réteges v. szendvicses, sötétszürke maggal.	Széles közzel bekarcolt csigavonalakkal (három sor látható) díszített oldaltöredék. Kissé érdes, szemcsés felületű.	20	4,6×3,1 cm; Fv.: 0,8 cm	326	281	Késő avar kor	Késő avar kor
2011.2.14.7.	agyag	fazék	1	1	fazék oldal-töredéke	9	L1	Kvarcsemcsés homokkal és apróra tört kavicsokkal enyhén soványított, közepesen iszapolt, lassúkorongolt; kívül világosbarna, belül sötétszürke/fekete színű, törésében réteges.	Halványan bekarcolt vízszintes vonalköteggel díszített oldaltöredék. Kissé érdes, szemcsés felületű.	19	3,4×2,2 cm; Fv.: 0,8–0,9 cm	326	281	Késő avar kor	Késő avar kor
2011.2.15.1.	agyag	fazék	1	1	fazék perem-töredéke	4	L1	Homokkal és apró színes kavicsokkal közepesen soványított, közepesen jól iszapolt, lassúkorongolt; kívül-belül sötét szürkésbarna színű, törésében szendvicses, sötétszürke maggal.	Erősen kihajló, kívül lekerekített, külső szélén kissé homyolt peremtöredék. Elsimított felületű.	–	2,3×4 cm; Pá.: 21 cm; Fv.: 0,8 cm	119	115	Késő avar kor	Késő avar kor
2011.2.15.2.	agyag	fazék	1	1	fazék oldal-töredéke	9 v. 10	K1	Homokkal és kerámiázúalékkal közepesen soványított, közepesen jól iszapolt, kézzel formált (?); kívül narancssárga-sötétszürke foltos, belül halvány narancssárga, törésében sötétszürke/fekete.	Enyhén ívelt, díszítetlen oldaltöredék. Kissé érdes felületű.	–	3,5×3,8 cm; Fv.: 0,9–1,1 cm	119	115	Késő avar kor	Késő avar kor
2011.2.15.3.	agyag	fazék	1	1	fazék oldal-töredéke	9	L1	Csillámos/kvarcsemcsés homokkal és apróra tört kavicsokkal közepesen soványított, közepesen jól iszapolt, lassúkorongolt; kívül világosbarna-szürke foltos (égett foltos), belül	Enyhén ívelt, díszítetlen oldaltöredék. Szemcsés, érdes felületű.	–	3,1×3,3 cm; Fv.: 0,6–0,7 cm	119	115	Késő avar kor	Késő avar kor

								sötétszürke–fekete színű.								
2011.2.15.4.	agyag	fazék	1	1	fazék oldal-töredéke	9	L1	Homokkal és apró fehér kavicsokkal közepesen soványított, közepesen jól iszapolt, lassúkorongolt; kívül szürkésbarna, belül világosbarna, törésében szendvicses, világosszürke maggal.	Vízszintesen bekarcolt vonalköteggel díszített oldaltöredék. Szemcsés, érdes felületű.	10	2,6×3,4 cm; Fv.: 0,5–0,6 cm	119	115	Késő avar kor	Késő avar kor	
2011.2.15.5.	agyag	fazék	1	1	fazék alsó részének töredéke	10	L1	Kvarcsemcsés homokkal és apróra tört kavicsokkal (?) enyhén soványított, közepesen jól iszapolt, lassúkorongolt; kívül szürkésbarna, belül sötétszürke színű, törésében réteges.	Fazék aljához tartozó, vízszintesen bekarcolt vonalköteggel (?) díszített oldaltöredék. Elsimított felületű.	–	2,8×3,5 cm; Fv.: 0,7–0,8 cm	119	115	Késő avar kor	Késő avar kor	
2011.2.15.6.	agyag	fazék	1	1	fazék alsó részének töredéke	10	L1	Homokkal és apró fehér kavicsokkal közepesen soványított, közepesen iszapolt, lassúkorongolt; kívül szürkésbarna színű, belül sötétszürke foltos, törésében réteges.	Fazék aljához tartozó díszítetlen oldaltöredék. Szemcsés, érdes felületű.	–	5,3×4,9 cm; Fv.: 0,7–0,8 cm	119	115	Késő avar kor	Késő avar kor	
2011.2.15.7.	agyag	fazék	1	1	fazék alsó részének töredéke	10	L1	Kvarcsemcsés homokkal és apró fehér és szürke kavicsokkal közepesen soványított, közepesen jól iszapolt, lassúkorongolt; kívül–belül szürkésbarna színű, törésében szendvicses, sötétszürke maggal.	Fazék aljához tartozó, széles közzel bekarcolt egyszeres vízszintes vonallal díszített oldaltöredék. Szemcsés, érdes felületű.	20	4,5×3,1 cm; Fv.: 0,6–0,7 cm	119	115	Késő avar kor	Késő avar kor	
2011.2.15.8.	agyag	fazék	1	1	fazék oldal-töredéke	8 v. 9	L1	Kvarcsemcsés homokkal közepesen soványított, jól iszapolt, lassúkorongolt; kívül világosbarna–égett szürke foltos, belül sötétszürke–feketére égett színű, törésében réteges.	Az ívelt oldaltöredék három sorban vízszintesen bekarcolt vonalkötegekkel díszített. Szemcsés, érdes felületű.	10	5,5×5,2 cm; Fv.: 0,4–0,6 cm	119	115	Késő avar kor	Késő avar kor	
2011.2.16.1.	agyag	fazék	1	1	fazék oldal-töredéke	9	L2	Homokkal és apró fehér kavicsokkal közepesen soványított, közepesen jól iszapolt, lassúkorongolt; kívül sötétszürke, belül világosszürke színű, törésében szendvicses, sötétszürke maggal.	Halványan bekarcolt vízszintes vonalköteggel, ill. felette valószínűleg bekarcolt hullámvonalköteggel díszített oldaltöredék. Elsimított felületű.	13	2,8×4 cm; Fv.: 0,8–0,9 cm	124	115	Késő avar kor	Késő avar kor	

2011.2.17.1.	agyag	fazék	3	1	fazék felső kétharmadának töredékei	3	L1	Homokkal és apró fehér kavicsokkal közepesen soványított, közepesen jól iszapolt, lassúkorongolt; kívül szürke–világosbarna foltos, belül sötétszürke színű, törésében sötétszürke.	Erősen kihajló, duzzadt, lekerekített peremű; nyakban megtörő, gömbölyű vállú, alja felé szűkülő fazék töredékei. Vállán széles közzel bekarcolt egyszeres hullámvonalakkal díszített. Szemcsés, érdes felületű.	17	9×16,3 cm; Fv.: 1 cm; Pá.: 32 cm	140	133	Késő avar kor	Késő avar kor
2011.2.17.2.	agyag	fazék	1	0	fazék alsó részének töredéke	10	L1	Homokkal és apró fehér kavicsokkal közepesen soványított, közepesen jól iszapolt, lassúkorongolt; kívül szürke–világosbarna foltos, belül szürkésbarna színű, törésében szendvicses, szürke maggal.	Fazék aljához tartozó oldaltöredék, a has alsó vonalán széles közzel bekarcolt egyszeres vízszintes vonallal díszített. Szemcsés, érdes felületű.	20	6,5×6,2cm; Fv.: 0,7–0,8 cm	140	133	Késő avar kor	Késő avar kor
2011.2.17.3.	agyag	fazék	1	0	fazék oldal-töredéke	9	L1	Homokkal és apró fehér kavicsokkal közepesen soványított, közepesen jól iszapolt, lassúkorongolt; kívül szürke–világosbarna foltos, belül sötétszürke színű, törésében réteges v. sötétszürke.	Széles közzel bekarcolt egyszeres hullámvonallal díszített oldaltöredék. Szemcsés, érdes felületű.	17	6,4×5,7cm; Fv.: 0,9–1,1 cm	140	133	Késő avar kor	Késő avar kor
2011.2.17.4.	agyag	fazék	1	0	fazék oldal-töredéke	9	L1	Homokkal és apró fehér kavicsokkal közepesen soványított, közepesen jól iszapolt, lassúkorongolt; kívül szürke–világosbarna foltos, belül sötétszürke színű, törésében sötétszürke.	Széles közzel bekarcolt egyszeres hullámvonallal díszített oldaltöredék. Szemcsés, érdes felületű.	17	6,9×7,8cm; Fv.: 0,8–1 cm	140	133	Késő avar kor	Késő avar kor
2011.2.17.5.	agyag	fazék	1	0	fazék nyak/váll-töredéke	7	L1	Homokkal és apró fehér kavicsokkal közepesen soványított, közepesen jól iszapolt, lassúkorongolt; kívül szürke–világosbarna foltos, belül szürkésbarna színű, törésében szendvicses, sötétszürke maggal.	Széles közzel bekarcolt egyszeres hullámvonallal díszített oldaltöredék. Szemcsés, érdes felületű.	17	6,1×5,4cm; Fv.: 0,9–1,1 cm	140	133	Késő avar kor	Késő avar kor
2011.2.17.6.	agyag	fazék	1	0	fazék oldal-töredéke	9	L1	Homokkal és apró fehér kavicsokkal közepesen soványított, közepesen jól iszapolt, lassúkorongolt; kívül szürke–világosbarna foltos, belül szürke színű, törésében réteges.	Széles közzel bekarcolt egyszeres hullámvonallal díszített oldaltöredék. Szemcsés, érdes felületű.	17	6,8×5,4cm; Fv.: 0,9–1 cm	140	133	Késő avar kor	Késő avar kor

2011.2.17.7.	agyag	fazék	1	1	fazék oldaltörredéke	9	L1	Homokkal és apró színes kavicsokkal közepesen soványított, rosszul iszapolt, lassúkorongolt; kívül vörösesbarna, belül sötét szürkésbarna színű, törésében réteges.	Bekarolt lágy hullámvonalköteggel, alatta vízszintesen bekarolt vonalköteggel díszített oldaltörredék. Szemcsés, érdes felületű.	13	4×5,3cm; Fv.: 0,7 cm	140	133	Késő avar kor	Késő avar kor
2011.2.17.8.	agyag	fazék	1	0	fazék nyak/válltörredéke	7	L1	Homokkal és apró fehér kavicsokkal közepesen soványított, közepesen jól iszapolt, lassúkorongolt; kívül-belül szürkésbarna színű, törésében szendvices, sötétszürke maggal.	Széles közzel bekarolt egyszeres hullámvonallal (?) díszített. Szemcsés, érdes felületű.	17	4,6×4,5cm; Fv.: 0,9–1,2 cm	140	133	Késő avar kor	Késő avar kor
2011.2.17.9.	agyag	fazék	1	0	fazék oldaltörredéke	9	L1	Homokkal és apró színes kavicsokkal közepesen soványított, közepesen jól iszapolt, lassúkorongolt; kívül szürke–világosbarna foltos, belül szürkésbarna színű, törésében réteges.	Széles közzel bekarolt egyszeres vízszintes vonallal díszített oldaltörredék. Szemcsés, érdes felületű.	20	4,4×4,7cm; Fv.: 0,8–1,1 cm	140	133	Késő avar kor	Késő avar kor
2011.2.17.10.	kő	–	1	–	örlőkő törredéke	–	–	Egyetlen felületű, vörösszürke színű örlőkő törredéke.	–	–	6×5,2 cm	140	133	Késő avar kor	Késő avar kor
2011.2.17.11.	kő	–	1	–	örlőkő törredéke	–	–	Egyetlen felületű, vöröses–fehér, szürkés színű örlőkő törredéke.	–	–	6,8×4,9 cm	140	133	Késő avar kor	Késő avar kor
2011.2.17.12.	kő	–	1	–	kőtörredék	–	–	Egyetlen felületű, szürkésfehér, helyenként vöröses színű kötötörredék.	–	–	7,4×5,6 cm	140	133	Késő avar kor	Késő avar kor
2011.2.17.13.	kő	–	1	–	örlőkő törredéke	–	–	Egyetlen felületű, fehéresszürke, helyenként vöröses színű örlőkő törredéke.	–	–	9×5,6 cm	140	133	Késő avar kor	Késő avar kor
2011.2.17.14.	kő	–	1	–	kőtörredék	–	–	Egyetlen felületű, sötétszürke–vöröses színű kötötörredék.	–	–	4,5×4,2 cm	140	133	Késő avar kor	Késő avar kor
2011.2.18.1.	agyag	fazék	1	1	fazék oldaltörredéke	9	L2	Homokkal és apró kavicsokkal erősen soványított, rosszul iszapolt, lassúkorongolt; redukált égetésű, kívül szürkésbarna, belül sötétszürke–fekete színű, törésében sötétszürke.	Bikónikus formájú, három sorban vízszintesen bekarolt vonalkötegekkel díszített fazék törredékei. Szemcsés, érdes, kopott felületű.	10	6,7×5,4 cm; Fv.: 0,6–0,8 cm	141	133	Késő avar kor	Késő avar kor
2011.2.18.2.	agyag	fazék	1	1	fazék alsó részének törredéke	10	L2?	Homokkal és apró fehér ill. szürke kavicsokkal közepesen soványított, közepesen jól iszapolt, lassúkorongolt; egyenetlenül redukált égetésű, kívül világosszürke, belül	Fazék aljához tartozó, széles közzel bekarolt egyszeres vízszintes vonallal díszített oldaltörredék. Szemcsés, érdes felületű.	20	4,8×5,2 cm; Fv.: 0,8cm	141	133	Késő avar kor	Késő avar kor

								szürkésbarna színű, törésében réteges.								
2011.2.18.3.	agyag	fazék	1	1	fazék alsó részének töredéke	10	L3	Homokkal és apró fehér kavicsokkal erősen soványított, rosszul iszapolt, lassúkorongolt; egyenetlen oxidált égetésű, kívül-belül vöröses világosbarna-halvány narancssárga, törésében helyenként szendvices, sötétszürke maggal.	Fazék aljához tartozó, díszítetlen, szemcsés, érdes felületű oldaltöredék.	–	4,3×5,1 cm; Fv.: 0,7–0,8 cm	141	133	Késő avar kor	Késő avar kor	
2011.2.18.4.	agyag	fazék	1	1	fazék alsó részének töredéke	11	L1	Homokkal és apró színes kavicsokkal közepesen soványított, közepesen jól iszapolt, lassúkorongolt; szürkésbarna, belül sötétszürke színű, törésében réteges v. sötétszürke.	Egyenes aljú, díszítetlen fenéktöredék. Szemcsés, érdes felületű.	–	7×6,2 cm; Fv.: 0,8–0,9 cm; Fá.: 10 cm	141	133	Késő avar kor	Késő avar kor	
2011.2.18.5.	agyag	fazék	1	0	fazék oldal-töredéke	9	L3	Homokkal és apró fehér kavicsokkal erősen soványított, rosszul iszapolt, lassúkorongolt; egyenetlen oxidált égetésű, kívül halvány narancssárga, belül szürke-világosbarna foltos, törésében helyenként réteges v. szendvices, sötétszürke maggal.	Széles közzel bekarcolt hullámvonallal díszített oldaltöredék. Szemcsés, érdes felületű.	17	4,5×5,4 cm; Fv.: 0,6–0,7 cm	141	133	Késő avar kor	Késő avar kor	
2011.2.19.1.	agyag	fazék	1	1	fazék alsó részének töredéke	10	L1	Homokkal és durva kerámiazúzával, és talán apróra tört kavicsokkal soványított, lassúkorongolt; kívül világosbarna-szürke foltos, belül szürkésbarna színű, égett foltokkal.	Fazék aljához tartozó, vízszintesen bekarcolt vonalköteggel díszített oldaltöredék. Szemcsés, érdes felületű.	19	11,2×6,3 cm; Á: kb. 23 cm; Fv.: 1 cm	376	298	Késő avar kor	Késő avar kor	
2011.2.19.2.	agyag	fazék	1	1	fazék alsó részének töredéke	10	L1?	Homokkal, durvára tört kerámiával és apró kavicsokkal közepesen soványított, közepesen jól iszapolt, lassúkorongolt (?); kívül-belül szürkésbarna színű, törésében szendvices, szürke maggal.	Fazék aljához tartozó díszítetlen oldaltöredék. Szemcsés, érdes felületű.	–	5,7×7 cm; Á: kb. 21 cm; Fv.: 0,9–1 cm	376	298	Késő avar kor	Késő avar kor	

2011.2.19.3.	agyag	fazék	1	1	fazék fenék-töredéke	13	K1?	Homokkal és durva kerámiaüzalékkal közepesen soványított, rosszul iszapolt, kézzel formált (?); kívül-belül szürkés vörösesbarna színű, törésében szendvicses, szürke maggal.	Diszítetlen fenéktöredék. Érdes, egyenetlen felületű.	–	4,4×4,6 cm; Fv.: 1,1–1,3 cm	376	298	Késő avar kor	Késő avar kor
2011.2.19.4.	agyag	fazék	1	1	fazék alsó részének töredéke	10	L1	Homokkal és apró kavicsokkal közepesen soványított, közepesen jól iszapolt, lassúkorongolt; kívül világosbarna-szürke foltos, belül sötét szürkésbarna színű, törésében szendvicses, szürke maggal.	Fazék aljához tartozó díszítetlen oldaltöredék. Szemcsés, érdes felületű.	–	7,5×4,3 cm; Fv.: 0,9–1,3 cm	376	298	Késő avar kor	Késő avar kor
2011.2.19.5.	agyag	fazék	1	0	fazék alsó részének töredéke	12	K1?	Homokkal és durva kerámiaüzalékkal közepesen soványított, rosszul iszapolt, kézzel formált (?); kívül világosbarna, belül szürkés vörösesbarna színű, törésében szendvicses, szürke maggal.	Egyenes aljú fenéktöredék. Érdes, egyenetlen felületű.	–	2,6×4,6 cm; Fv.: 1,2 cm; Fv.: 1,1–1,2	376	298	Késő avar kor	Késő avar kor
2011.2.19.6.	agyag	sütőharang	1	1	sütőharang perem-töredéke	4	K3	Homokkal és durvára tört kerámiával soványított, kézzel formált; kívül szürkésbarna, belül égett foltos vörösesbarna színű, törésében réteges.	Díszítetlen, egyenetlen felületű.	–	7,1×10 cm; Fv.: 2,5 cm; Pá.: kb. 32 cm	376	298	Késő avar kor	Késő avar kor
2011.2.19.7.	agyag	sütőharang	4	1	sütőharang oldal-töredékei	9	K3	Homokkal és durva kerámiaüzalékkal soványított, kézzel formált; kívül szürke, belül homokszínű, törésében réteges.	Díszítetlen, egyenetlen, kopott felületű.	–	8,4×7,6 cm; 6,1×6,9 cm; 6,4×5,2 cm; 5,6×4,7 cm; Fv.: 1,8 cm	376	298	Késő avar kor	Késő avar kor
2011.2.20.1.	agyag	sütőharang	1	1	sütőharang perem-töredéke	3 v. 4	K3	Homokkal, pelyvával és durvára tört kerámiával soványított, rosszul iszapolt, kézzel formált; kívül-belül szürkésbarna, törésében szendvicses, narancssárga maggal.	Egyenes, lekerekített peremű töredék. Belső felületén zsinór lenyomatai láthatóak hálómintába rendezve (?). Kívül elsimított, de egyenetlen felületű.	–	Pá.: kb. 24 cm; 12,1×10 cm; Fv.: 1–3 cm	398	298	Késő avar kor	Késő avar kor
2011.2.20.2.	agyag	fazék	1	1	fazék oldal-töredéke	10	L2?	Homokkal és apró fehér kavicsokkal enyhén soványított, közepesen iszapolt, lassúkorongolt; kívül-belül szürke foltos, törésében szendvicses, sötétszürke maggal, vöröses kéreggel	A fazék az alja felé erőteljesen szűkül, vízszintesen bekarcolt csigavonallal díszített. Szemcsés, elsimított felületű.	20	9,3×7,9 cm; Á: több mint 35 cm; Fv.: 0,8–1,2 cm	398	298	Késő avar kor	Késő avar kor

							(egyenetlen redukció nyoma).									
2011.2.20.3.	agyag	sütő-harang	1	0	sütő-harang oldal-töredéke	9	K3	Homokkal, pelyvával és durvára tört kerámiával soványított, rosszul iszapolt, kézzel formált; kívül szürkésbarna, törésében szendviceses, narancssárga maggal.	Diszítetlen, elsimitott, de egyenetlen felületű.	–	4×4,1 cm; Fv.: 1,7 cm	398	298	Késő avar kor	Késő avar kor	
2011.2.20.4.	agyag	fazék	1	1	fazék alsó részének töredéke	10	L1	Homokkal és apró kavicsokkal enyhén soványított, közepesen iszapolt, lassúkorongolt; kívül szürke, belül sötét szürkésbarna, törésében szendviceses, sötétszürke maggal.	Fazék aljához tartozó diszítetlen oldaltöredék. Szemcsés, elsimitott felületű.	–	4×4,8cm, Á: 16 cm; Fv.: 1,2 cm	398	298	Késő avar kor	Késő avar kor	
2011.2.20.5.	agyag	fazék	1	1	fazék oldal-töredéke	9 v. 10	L1	Homokkal és apró szürke kavicsokkal enyhén soványított, közepesen iszapolt, lassúkorongolt; kívül–belül és törésében is szürke színű.	Bekarolt vízszintes egyszeres széles közüi vonalakkal díszített oldaltöredék. Szemcsés, elsimitott felületű.	20	6,1×3,5cm; Á: 20 cm; Fv.: 1 cm	398	298	Késő avar kor	Késő avar kor	
2011.2.20.6.	agyag	fazék	1	1	fazék oldal-töredéke	9	L2?	Homokkal és apró színes kavicsokkal közepesen soványított, közepesen iszapolt, lassúkorongolt; kívül sötétszürke színes, belül szürke–barna foltos, törésében réteges.	Széles közzel bekarolt egyszeres hullámvonallal díszített gömbös testű fazék oldaltöredéke. Kissé szemcsés, érdes felületű.	17	7×6,3 cm; Á: 17 cm; Fv.: 0,8cm	398	298	Késő avar kor	Késő avar kor	
2011.2.21.1.	agyag	fazék	7	1	fazék oldal-töredékei	14	L1	Homokkal és apró színes kavicsokkal közepesen soványított, közepesen iszapolt, lassúkorongolt; kívül vörösesbarna és szürke foltos, belül vörös és sötétszürke–fekete égett foltos, törésében réteges.	Tojásdad alakú fazék szinte teljes profilja, a perem, nyak és fenék kivételével: gömbölyű vállú, alja felé szűkülő. Vállán bekarolt hullámvonalköteggel, alatta vízszintesen bekarolt egyenes vonalköteggel, alatta újra hullámvonalköteggel díszített. Kissé szemcsés, érdes felületű.	8	20,3×16,1cm; Fv.: 1 cm; Legnagyobb Á: 21 cm	404	325	Késő avar kor	Késő avar kor	
2011.2.21.2.	agyag	fazék	2	1	fazék oldal-töredékei	9 v. 10	L2	Homokkal és apró fehér, ill. szürke kavicsokkal közepesen soványított, közepesen jól iszapolt, lassúkorongolt; kívül szürkésbarna, belül égett, kormos, fekete színű; törésében rétegesen vörös és fekete, v. fekete színű.	Diszítetlen, kissé szemcsés, érdes felületű oldaltöredék.	–	egyik tör.: 6,7×4,9 cm; másik tör.: 6,2×4cm; Fv.: 0,7–0,8 cm	404	325	Késő avar kor	Késő avar kor	

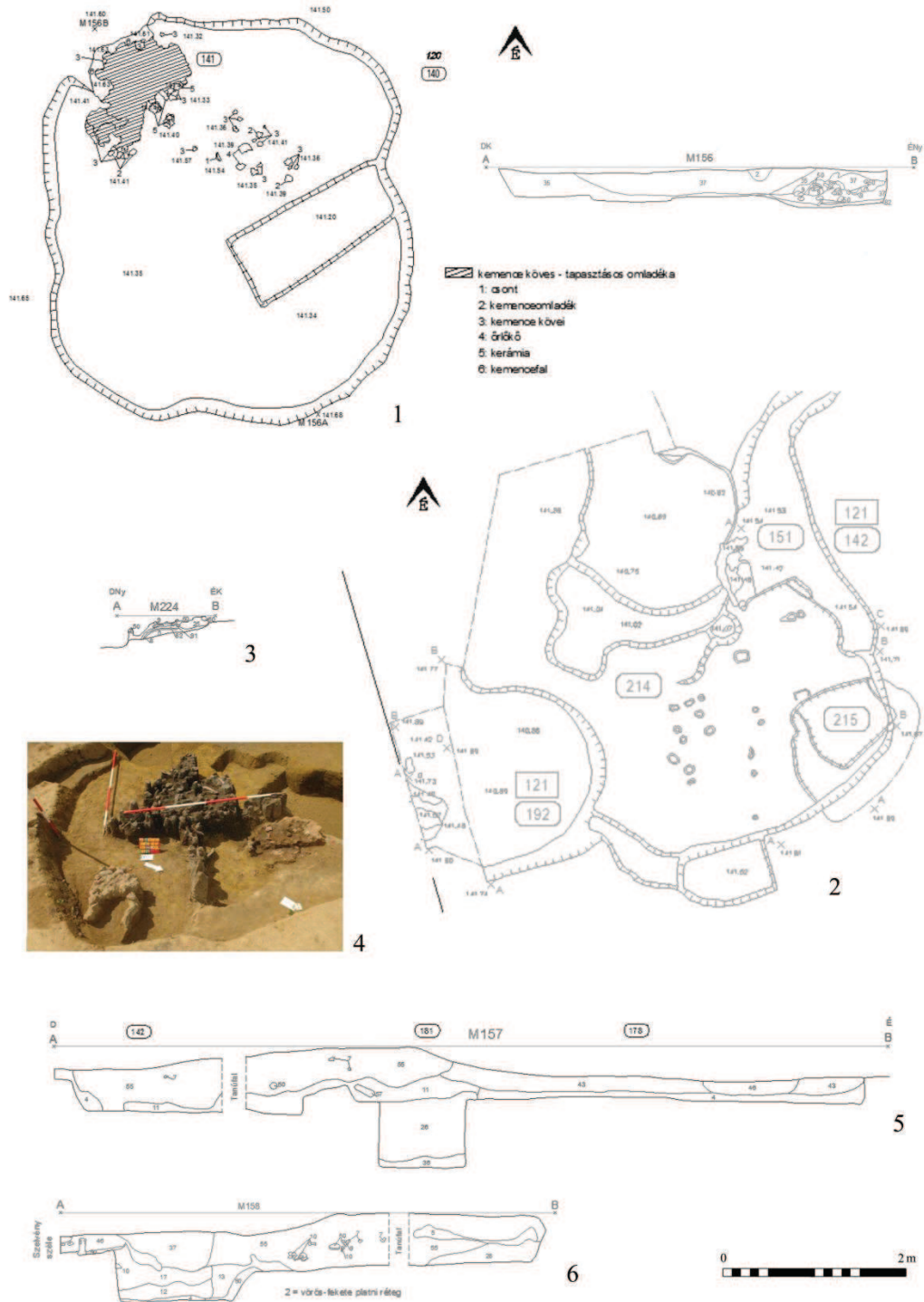
2011.2.21.4.	kő	–	1	–	kő-töredék	–	–	Egyetlen felületű, vörösszürke színű kötőredék.	–	8,7×7 cm	404	325	Késő avar kor	Késő avar kor
2011.2.22.1.	agyag	kis-fazék (bögre)	4	1	kisfazék perem- és oldal-töredékei	3	L1	Homokkal és apró színes kavicsokkal erősen soványított, rosszul iszapolt, lassúkorongolt (?); kívül sötétszürke és világosbarna foltos, belül világosbarna-homokszínű, törésében szendvicses, sötétszürke maggal.	8	4,9×10,9 cm; Fv.: 0,5–0,6 cm; Pá.: 11,5 cm; Legnagyobb Á.: 14,5 cm	451	361	Késő avar kor	Késő avar kor
2011.2.22.2.	agyag	kis-fazék (bögre)	2	1	kisfazék oldal-töredékei	9	L1	Szemcsés homokkal alig soványított, jól iszapolt, lassúkorongolt; kívül–belül homokszínű, kívül szürke égett foltokkal, törésében szendvicses, sötétszürke maggal.	13	6×4,4 cm; Fv.: 0,7 cm; Á.: 9 cm	451	361	Késő avar kor	Késő avar kor
2011.2.22.3.	agyag	fazék	1	1	fazék oldal-töredéke	9	L1	Kvarcsezemcsés homokkal gyengén soványított, közepesen iszapolt, lassúkorongolt; kívül világosbarna-homokszínű, belül vörösesbarna színű, törésében szendvicses, sötétszürke maggal.	17	2,6×3,2 cm; Fv.: 0,9 cm	451	361	Késő avar kor	Késő avar kor
2011.2.22.4.	agyag	fazék	1	1	fazék oldal-töredéke	9	L2	Homokkal és apróra tört kavicsokkal közepesen soványított, közepesen iszapolt, lassúkorongolt; kívül–belül sötétszürke–fekete színű, törésében is fekete; redukált égetésű.	11	5,6×4,7cm; Á.: 16 cm; Fv.: 0,4–0,6 cm	451	361	Késő avar kor	Késő avar kor
2011.2.22.5.	agyag	fazék	1	1	fazék oldal-töredéke	8 v. 10	L2	Kvarcsezemcsés homokkal és/v. apróra kavicsokkal közepesen soványított, közepesen iszapolt, lassúkorongolt; kívül szürke, belül szürke–barna foltos, törésében szendvicses, szürke maggal.	20	5,8×5,7cm; Á.: 15–16 cm; Fv.: 0,5–0,6 cm	451	361	Késő avar kor	Késő avar kor

2011.2.22.6.	agyag	fazék	2	1	fazék alsó részének töredékei	11	L2	Homokkal és apró kavicsokkal erősen soványított, rosszul iszapolt, lassúkorongolt; kívül-belül sötétszürke színű, törésében szintén sötétszürke.	Egyenes aljú, alja felé szűkülő fazék fenéktöredéke. Érdes, szemcsés felületű.	–	5,5×4,4cm; Fv.: 0,8 cm; Fá.: 11 cm	451	361	Késő avar kor	Késő avar kor
2011.2.22.7.	agyag	fazék	1	1	fazék alsó részének töredéke	12	L2	Homokkal és apróra tört kavicsokkal közepesen soványított, közepesen iszapolt, lassúkorongolt; kívül-belül és törésében is sötétszürke színű.	Egyenes aljú fenéktöredék. Érdes, szemcsés felületű.	–	2,6×4,3cm; Fv.: 0,4 cm; Fá.: 7 cm	451	361	Késő avar kor	Késő avar kor
2011.2.22.8.	agyag	fazék	1	1	fazék alsó részének töredéke	12	L1	Kvarcsezemcsés homokkal gyengén soványított, közepesen iszapolt, lassúkorongolt; kívül szürkésbarna, belül sötétszürke színű, törésében réteges v. sötétszürke.	Egyenes aljú fenéktöredék. Kissé szemcsés, de elsimított felületű.	–	3,3×3,6cm; Fv.: 0,6–0,7 cm, Fá.: kb. 6,5 cm	451	361	Késő avar kor	Késő avar kor
2011.2.22.9.	agyag	fazék	1	1	fazék alsó részének töredéke	10	L1	Homokkal és apróra tört kavicsokkal közepesen soványított, közepesen iszapolt, lassúkorongolt; kívül szürkésbarna, belül és törésében is sötétszürke színű.	Fazék aljához tartozó díszítetlen oldaltöredék. Érdes, szemcsés felületű.	–	2,7×3,4cm; Fv.: 0,9 cm	451	361	Késő avar kor	Késő avar kor
2011.2.22.10.	agyag	orsógomb	1	1	orsógomb	–	–	Korongolt, homokkal soványított, világosszürke színű bikónikus orsógomb. Bekarcolt vízszintesen körbefutó vonalakkal díszített. Kiegészített, kissé kopott, szemcsés, égett.	–	M: 2,3 cm; Á: 2,8 cm; Furat Á: 1 cm	451	361	Késő avar kor	Késő avar kor	
2011.2.22.11.	kő	–	1	–	örlőkő töredéke	–	–	Egyenetlen felületű, barnásszürke színű örlőkő töredéke.	–	8,3×6,4 cm	451	361	Késő avar kor	Késő avar kor	
2011.2.22.12.	kő	–	1	–	fenőkő töredéke	–	–	Sima felületű, homokszínű fenőkő töredéke.	–	5,5×2,1 cm	451	361	Késő avar kor	Késő avar kor	
2011.2.22.13.	csont	–	1	–	csont-eszköz	–	–	Megmunkált csont. Csonteszköz (ár) töredéke.	–	Hossz.: 11,7 cm	451	361	Késő avar kor	Késő avar kor	
2011.2.22.14.	csont	–	1	–	csont-eszköz	–	–	Megmunkált csont. Csonteszköz (ár) töredéke.	–	Hossz.: 4,5 cm	451	361	Késő avar kor	Késő avar kor	
2011.2.23.1.	agyag	fazék	1	1	fazék oldal-töredéke	9	L1	Homokkal és apróra tört kavicsokkal kevésbé soványított, közepesen iszapolt, lassúkorongolt; vörösesbarna, belül fekete színű, törésében réteges.	Halványan bekarcolt hullámvonalakkal díszített oldaltöredék. Kissé érdes, szemcsés felületű.	–	2,5×2,7 cm; Fv.: 0,6–0,7 cm	519	361	Késő avar kor	Késő avar kor

2011.2.24.1.	agyag	fazék	1	1	fazék perem-töredéke	4	L1	Finomszemcsés homokkal és apró kavicsokkal kevésbé soványított, közepesen iszapolt, lassúkorongolt; kívül-belül világosbarna-homokszínű, külsején sötétszürke égett foltokkal, törésében szendvicses, sötétszürke maggal.	Erősen, majdnem vízszintesen kihajló, ferdén levágott, rövid peremű; nyakban élesen megtörő, vállban szélesedő fazék peremtöredéke. Vállán vízszintesen bekarcolt vonalköteggel díszített. Kissé érdes, szemcsés felületű.	–	Pá: 18 cm; 6,7×3,7 cm; Fv.: 0,8–1 cm	39	37	Késő avar kor	Késő bronzkor
2011.2.24.2.	agyag	fazék	1	1	fazék oldal-töredéke	9	L4?	Homokkal és apróra tört kerámiazúzával kevésbé soványított, közepesen iszapolt, lassúkorongolt (?); kívül vörösesbarna színű, égett fekete foltokkal, törésében szendvicses, fekete maggal.	Bekarcolt kéttagú hullámvonalköteggel díszített oldaltöredék. Kissé érdes, szemcsés felületű.	–	4×3,9 cm; Fv.: 0,4–0,6 cm	39	37	Késő avar kor (?)	Késő bronzkor
2011.2.24.3.	agyag	fazék	1	1	fazék oldal-töredéke	9 v. 10	L2?	Homokkal és apró szürke kavicsokkal kevésbé soványított, közepesen iszapolt, lassúkorongolt (?); kívül szürke foltos, belül sötétszürke-fekete, törésében réteges v. sötétszürke.	Diszítettlen oldaltöredék. Érdes, szemcsés felület.	–	3,4×5,6 cm; Fv.: 0,7 cm	39	37	Késő avar kor	Késő bronzkor
2011.2.25.1.	agyag	fazék	1	1	fazék oldal-töredéke	9 v. 10	L2?	Kvarcsezemcsés homokkal és/v. apróra tört kavicsokkal kevésbé soványított, közepesen iszapolt, lassúkorongolt; világosbarna-fekete foltos, belül sötétszürke, törésében réteges.	Bekarcolt vízszintes vonalköteggel díszített oldaltöredék. Kissé érdes, de elsimított, fényes „köves” felület.	–	6×2,5 cm; Fv: 0,8 cm	414	335	Késő avar kor	Késő avar kor
2011.2.25.2.	agyag	fazék	1	1	fazék alsó részének töredéke	10?	L1	Kvarcsezemcsés homokkal és apró szürke kavicsokkal kevésbé soványított, rosszul iszapolt, lassúkorongolt; kívül szürkésbarna, belül sötétszürke színű, törésében sötétszürke v. szendvicses, sötétszürke maggal.	Diszítettlen. Érdes, szemcsés felületű.	–	5×3 cm; Fv: 0,7 cm	414	335	Késő avar kor	Késő avar kor
2011.2.25.3.	agyag	fazék	1	1	fazék alsó részének töredéke	12	L1	Durva kvarcsezemcsés homokkal és talán kevésbé soványított, rosszul iszapolt, lassúkorongolt; kívül-belül pirosasbarna, szürke foltokkal, törésében világosbarna színű.	Fazék egyenes aljú fenéktöredéke. Szemcsés, elsimított felületű.	–	7×3 cm; Fv.: 1,2 cm; Fá.: 10 cm	414	335	Késő avar kor	Késő avar kor

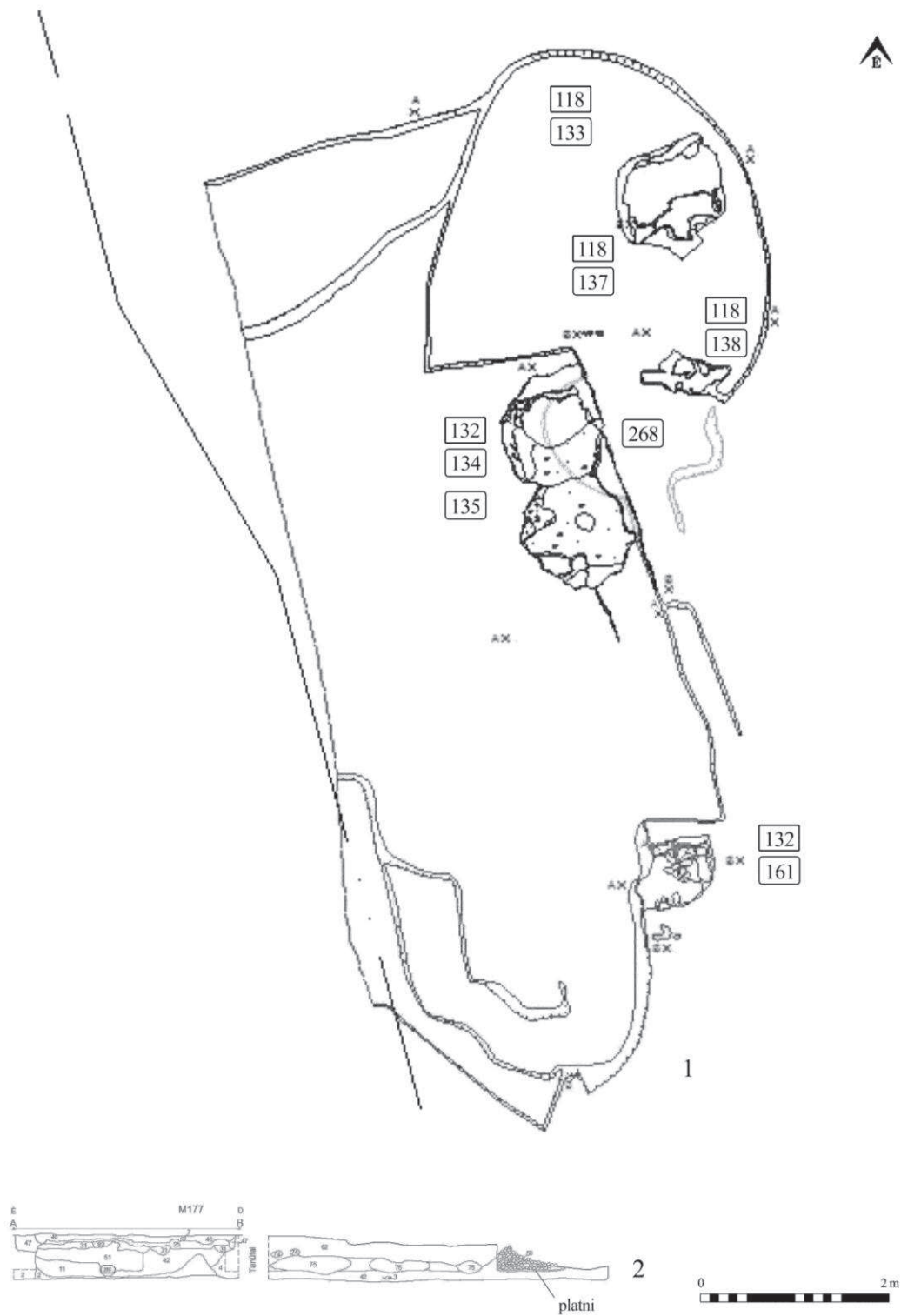

TÁBLÁK

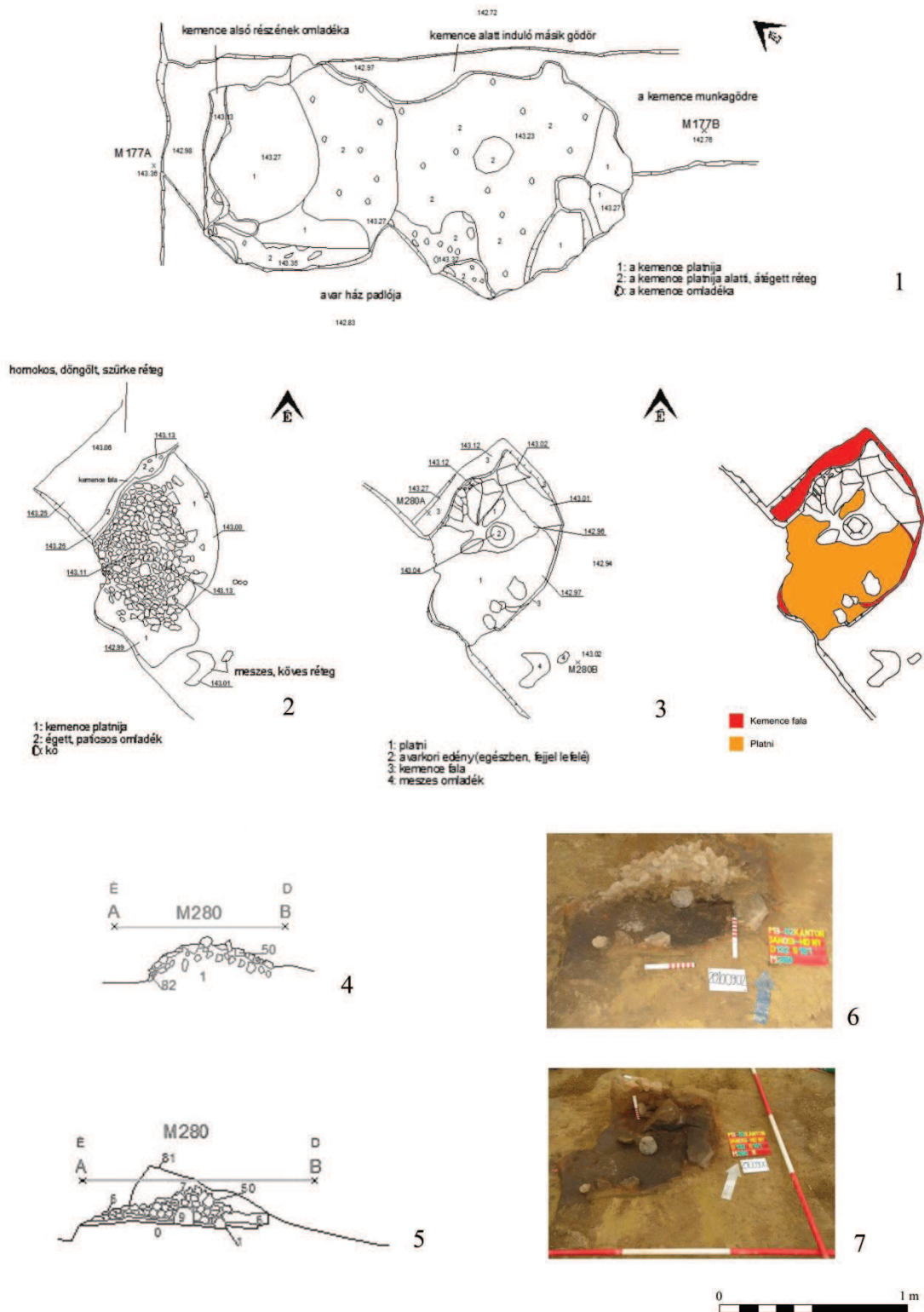
1. tábla

Kántorjánosi, M3–52. lh.1.: 120/141. ház felszínrajza és metszete;
 2.: 121/142. ház felszínrajza; 3.: 121/151. kemence DNy–ÉK irányú metszete; 4.: 121/142. ház kemencéje és omladéka;
 5.: 121/142. és 149/178. házak D–É-i irányú metszete; 6.: 121/142. ház DNy–ÉK irányú metszete.

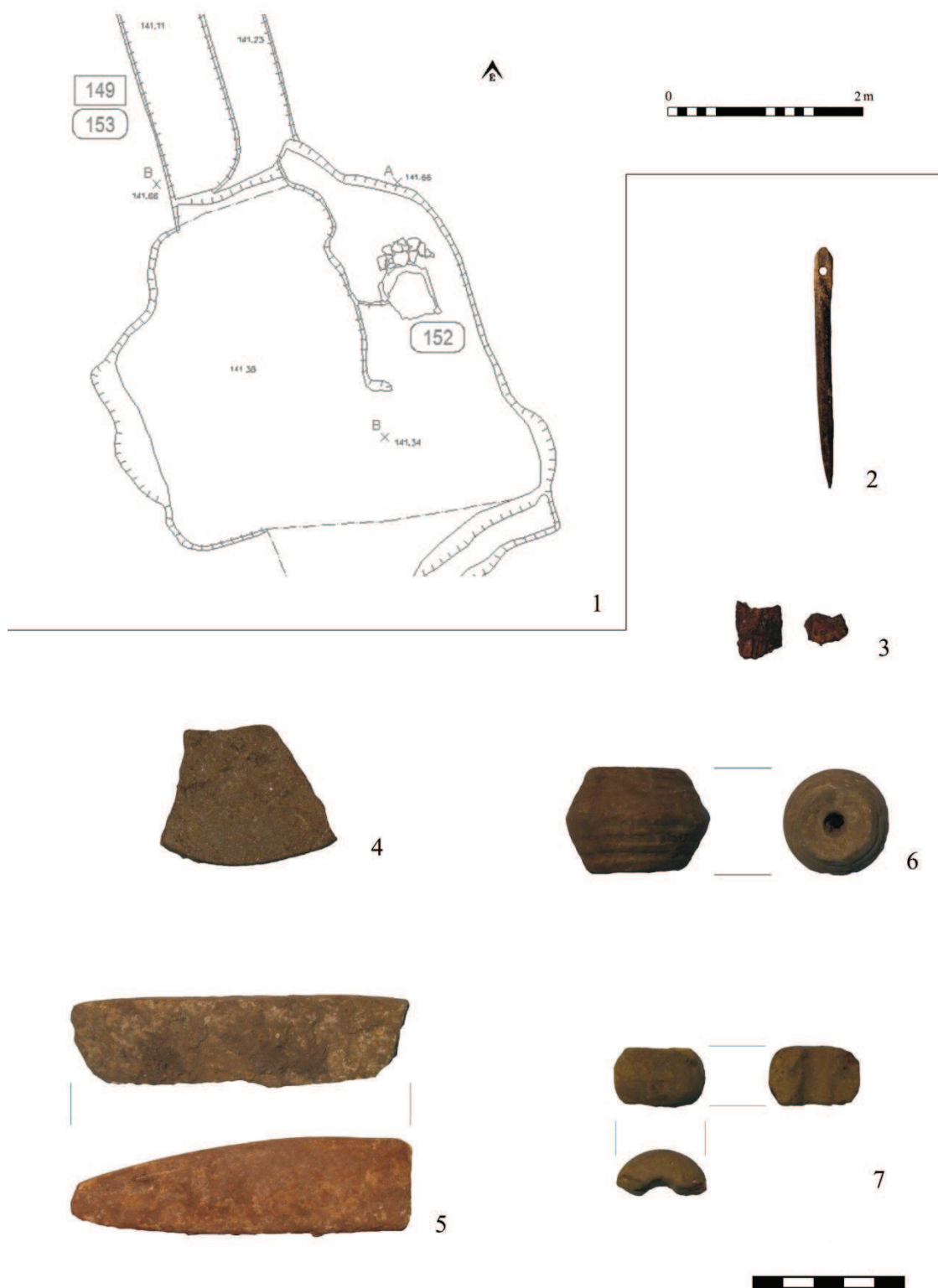
2. tábla

Kántorjánosi, M3–52. lh. 1.: 132/160. ház felszínrajza;
2.: 132/160. ház ill. 132/134., 132/135., 132/161. kemencéinek közös metszetfala.

3. tábla

Kántorjánosi, M3–52. lh. 1.: 132/134. ill. 132/135. kemencék rajza; 2.: 132/161. kemence 1. rétegének részletrajza; 3.: 132/161. kemence 2. rétegének részletrajza; 4–5.: 132/161. kemence részletrajza; 6–7.: 132/161. kemence részletfotója.

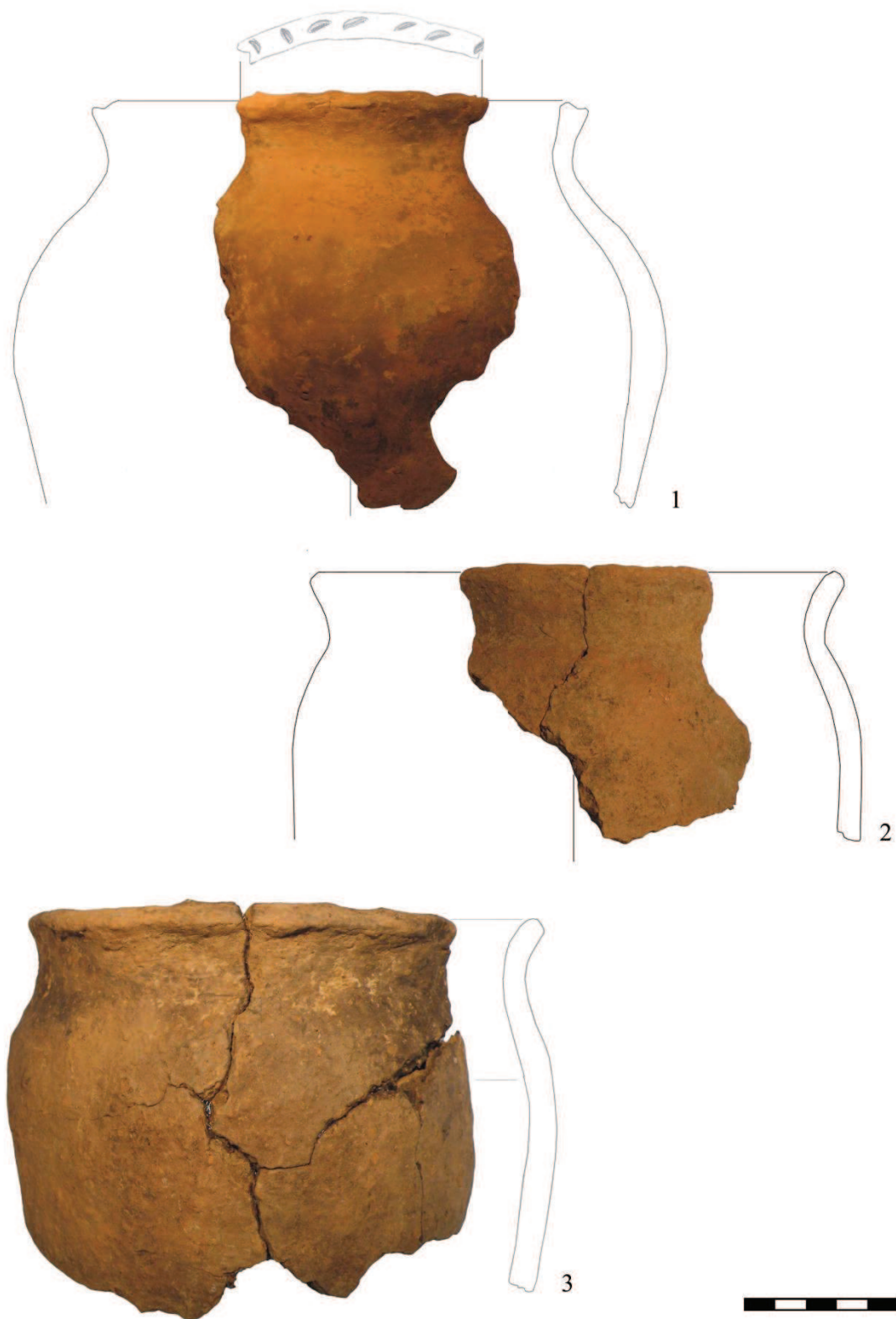

4. tábla

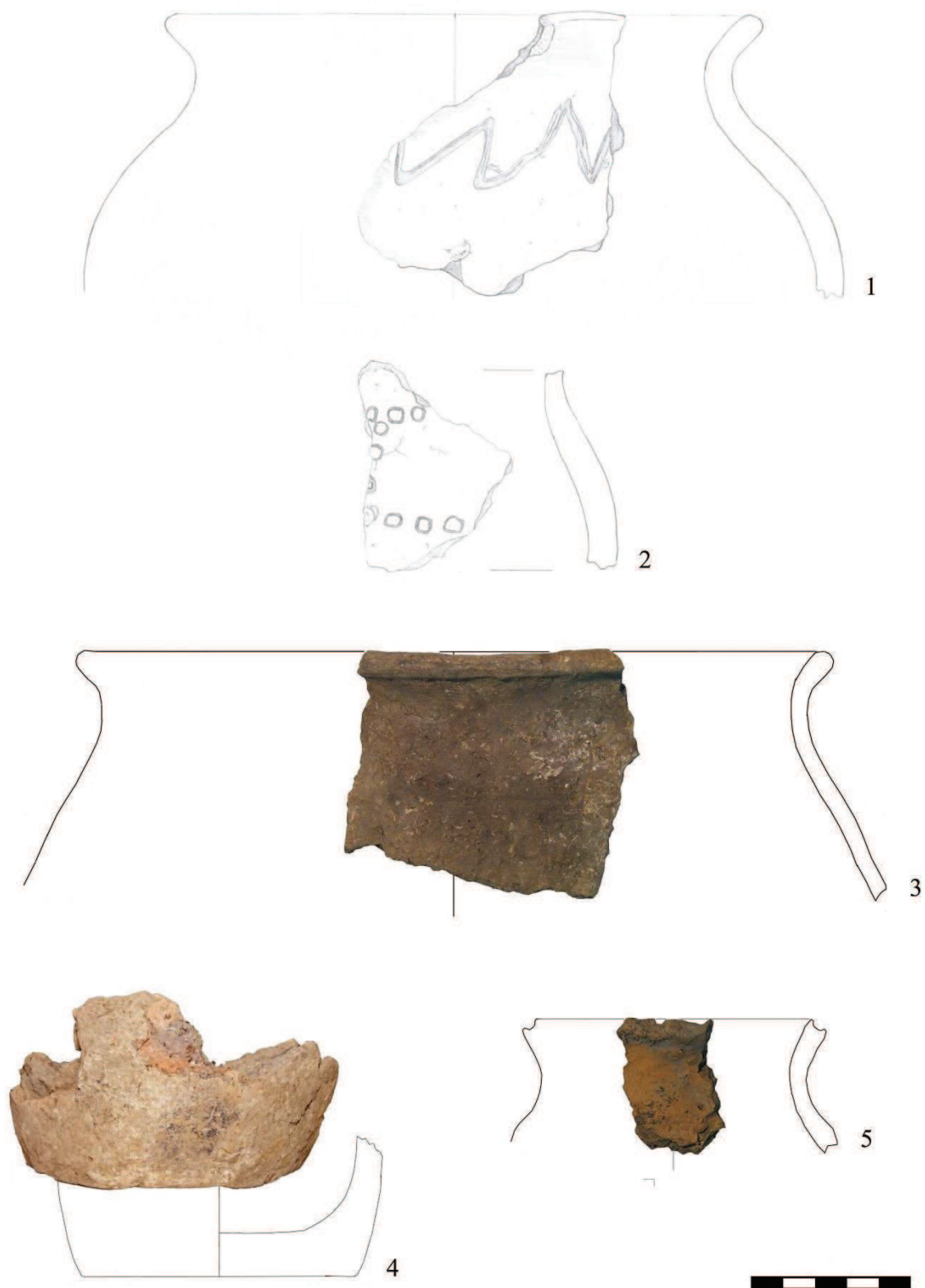
Kántorjánosi, M3–52. lh. 1.: 149/178. ház felszínrajza; 2.: csont tű a 121. házból; 3. vaskés töredékei a 121. házból; 4.: fenőkő töredéke a 121. ház omladékából; 5.: fenőkő töredéke a 121. házból; 6–7.: orsógombok a 121. házból.

5. tábla
Kántorjánosi, M3-52. lh. 1-6.: 120/141. ház.

6. tábla
Kántorjánosi, M3-52. lh. 1-3.: 120/141. ház.

7. tábla
Kántorjánosi, M3-52. lh. 1-5.: 121/142. ház.

8. tábla

Kántorjánosi, M3-52. lh. 1., 2., 4.: 132/160. ház; 3.: 132/161. kemence.

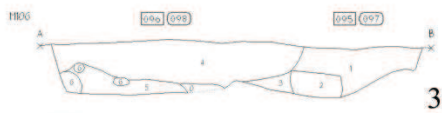

1

2

3

- 0 tilbantás
 1 homokkal kevert, barna humusz
 2 sötétszürke homokos agyag
 3 szárszürke homok
 4 világosbarna humuszos homok, sárga homokfoltokkal és paticsfetykkel
 5 sötétszürke humuszos homok, paticsfetykkel
 6 sárga homok

4

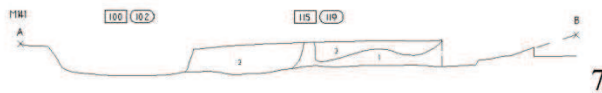
- 1 barnászürke, humuszos homok, paticsfetykkel
 2 patics
 3 sárga homok
 4 sötétszürke homok
 5 vörösbarna égett tapasztás

5

6

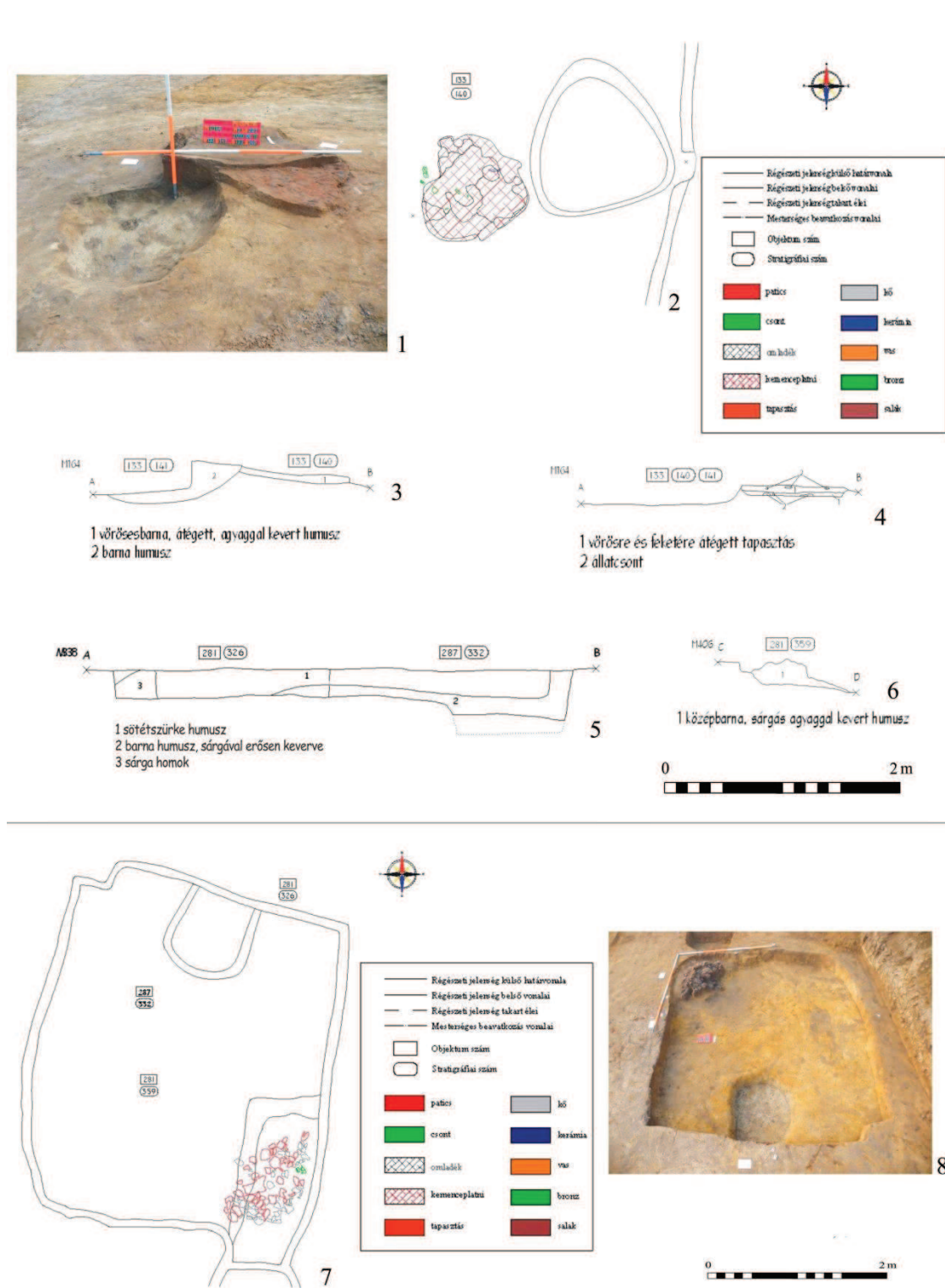
7

- 1 homokszemcsékkel kevert, világosbarna humusz
 2 barna humusz

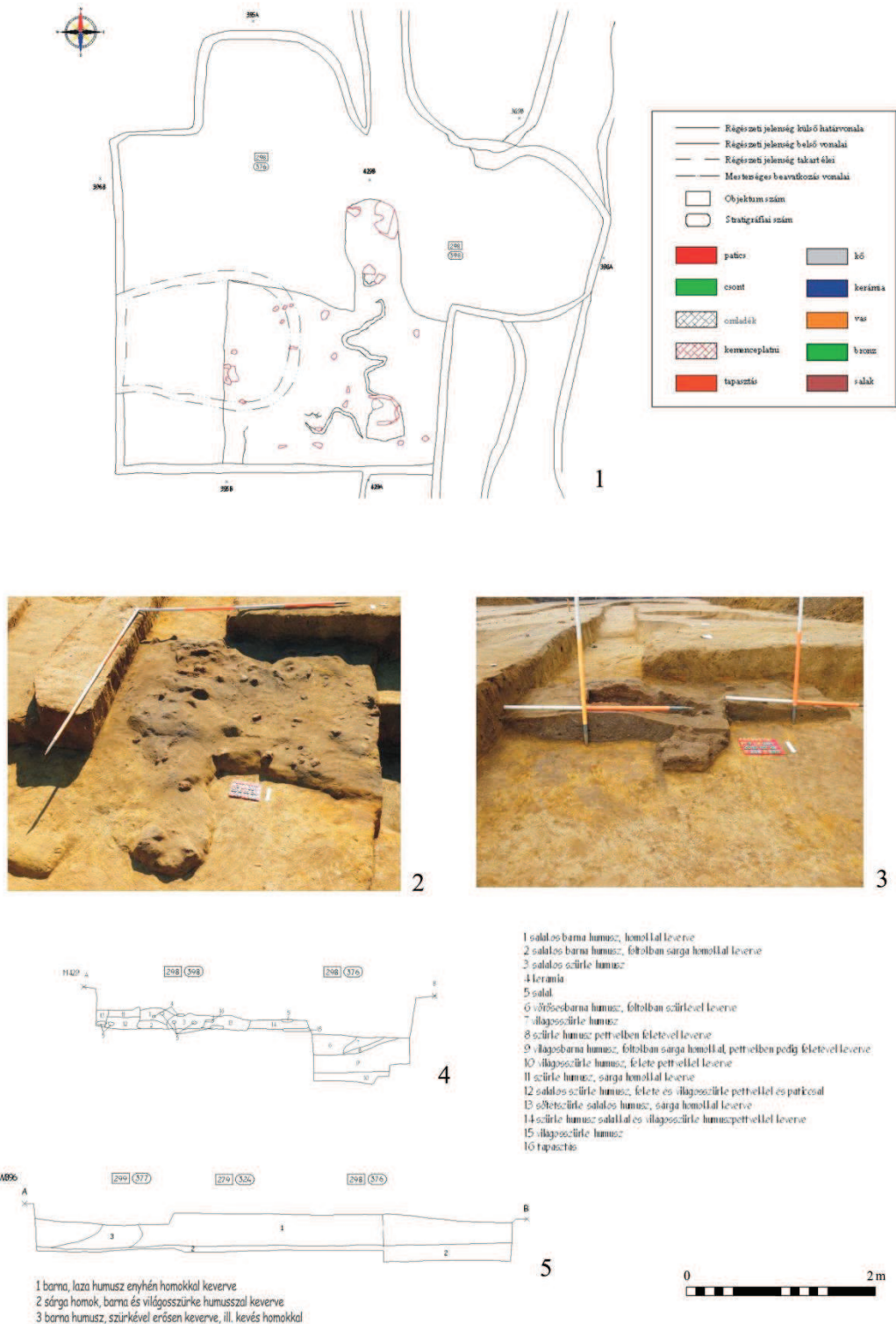
9. tábla

Pócspetri, M3–201. lh. 1.: 95/97. ház;
 2.: 96/98. kemence; 3.: 95/97. ház és 96/98. kemence D–É-i irányú közös metszete; 4.: a 95/97. ház,
 96/98. kemence és 4/4. árok Ny–K-i irányú közös metszete; 5–6.: 115/119. ház és 115/124. tűzhely; 7.: 115/119. ház metszete.

10. tábla

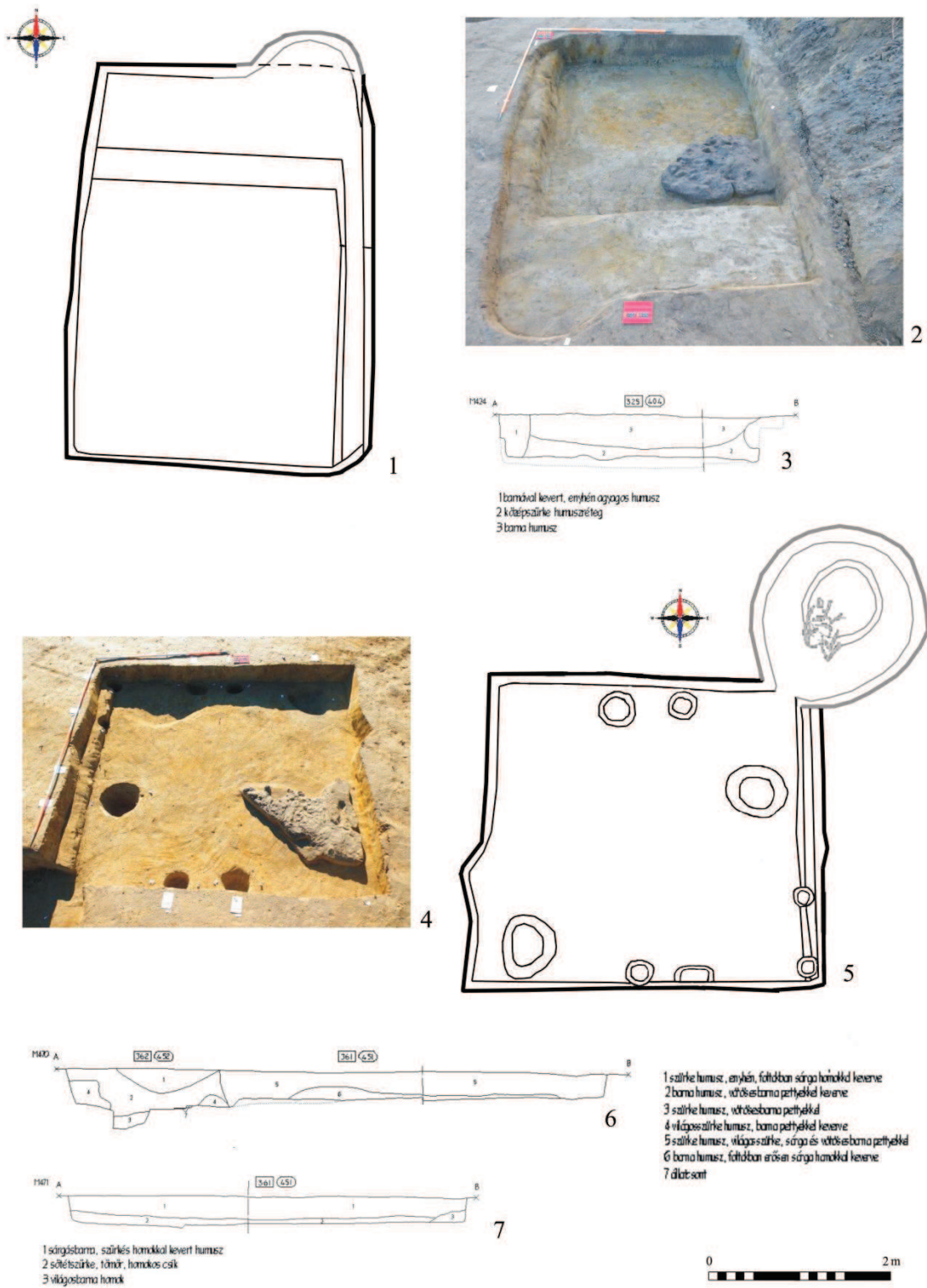
Pócspetri, M3-201. lh. 1-2.: 133/140. szabadban álló kemence és 133/141. hamusgödör;
3-4.: 133/140. szabadban álló kemence és 133/141. hamusgödör ÉK-DNy-i irányú metszetei; 5.: 281/326. ház és 287/332. gödör DNy-ÉK-i irányú közös metszete; 6.: 281/359. kemence metszete; 7.: 281/326. ház felszínrajza; 8.: 281/326. ház.

11. tábla

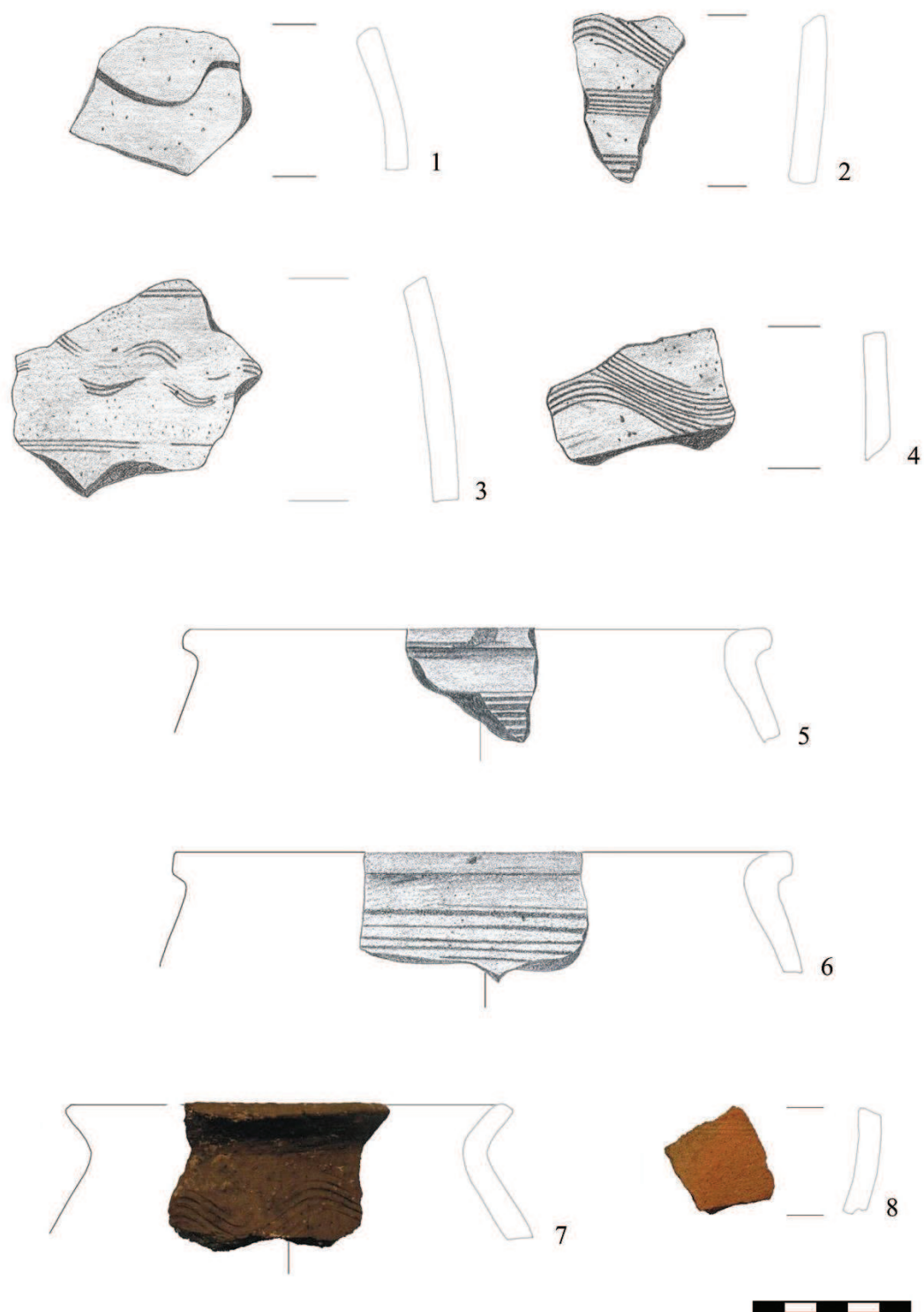
Pócspetri, M3–201. lh. 1.: 298/376. ház felszínrajza;

2.: 298/398. tűzhely maradványa; 3.: 298/398. tűzhely metszete; 4.: 298/376. ház és 298/398. tűzhely D–É-i irányú metszete; 5.: 299/377. gödör, 279/324. árok és 298/376. ház K–Ny-i irányú közös metszete.

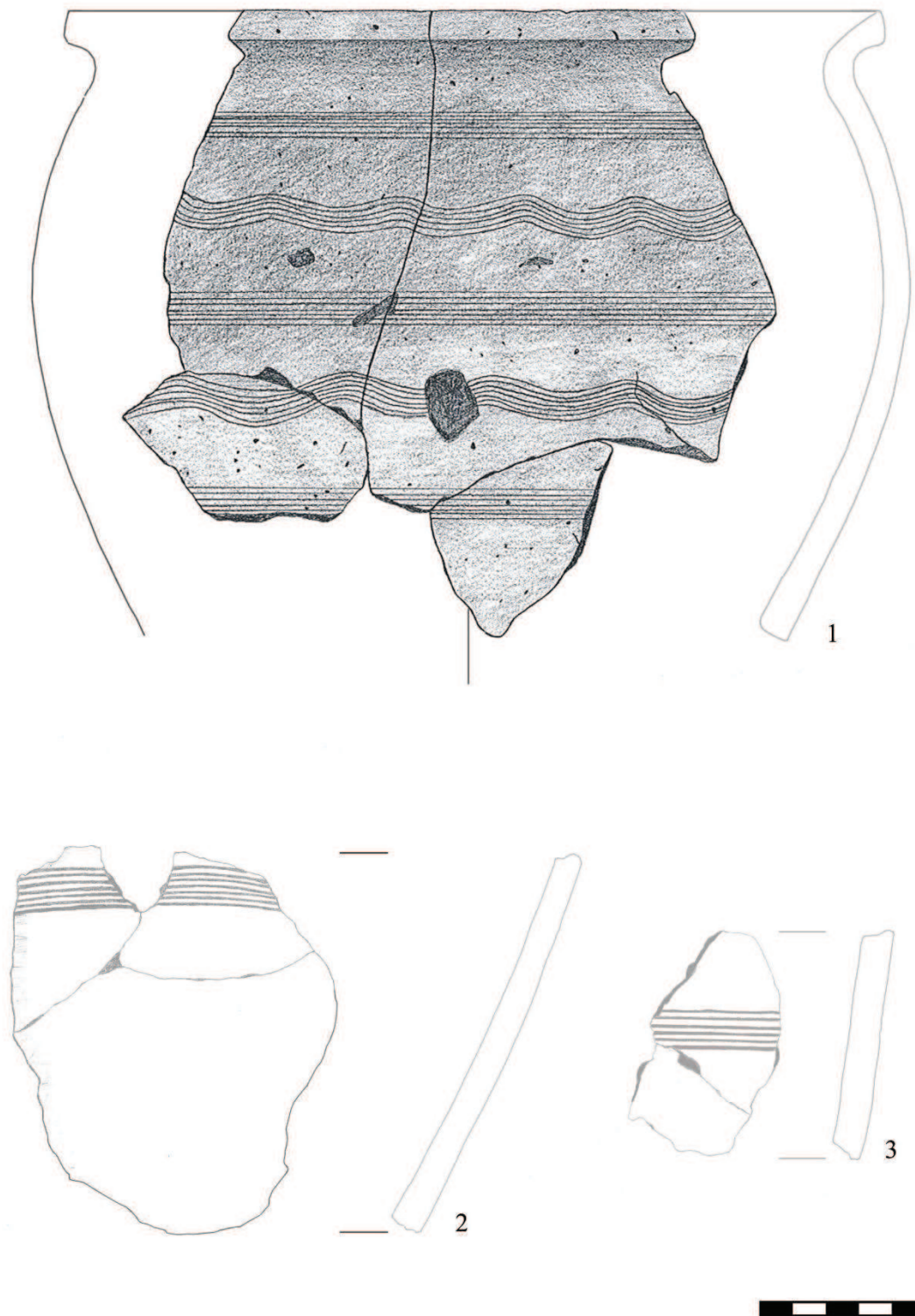
12. tábla

Pócspetri, M3–201. lh. 1.: 325/404. ház felszínrajza; 2.: 325/404. ház; 3.: 325/404. ház Ny–K-i irányú metszete; 4.: 361/451. ház felszínrajza; 6.: 362/452. gödör és 361/451. ház ÉK–DNy-i irányú metszete; 7.: 361/451. ház metszete.

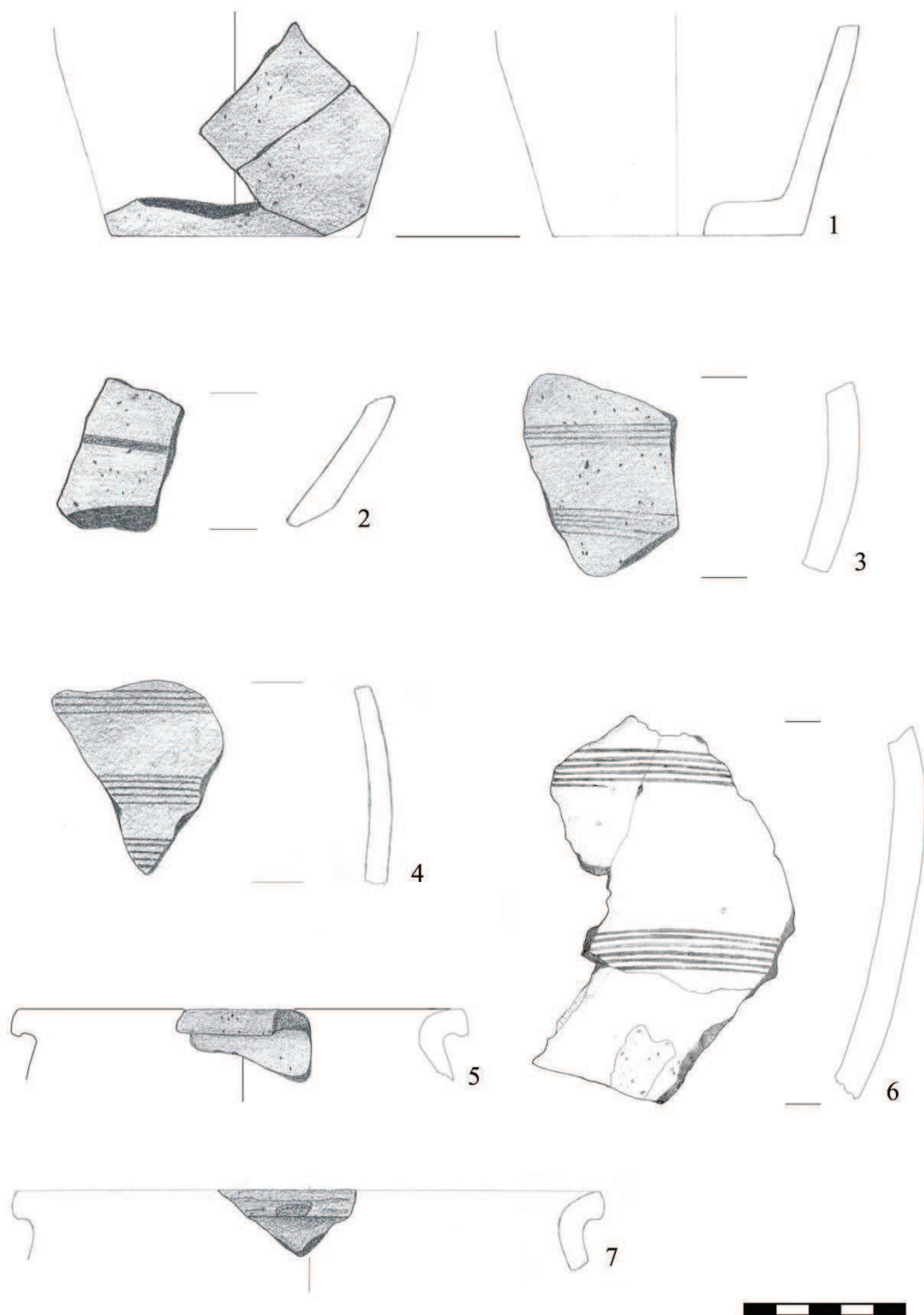
13. tábla

Pócspetri, M3-201. lh. 1-2.: 4/4. árok; 3-4.: 5/5. árok;
5.: 33/33. gödör; 6.: 37/39. gödör; 7.: 88/90. gödör; 8.: 38/40. gödör.

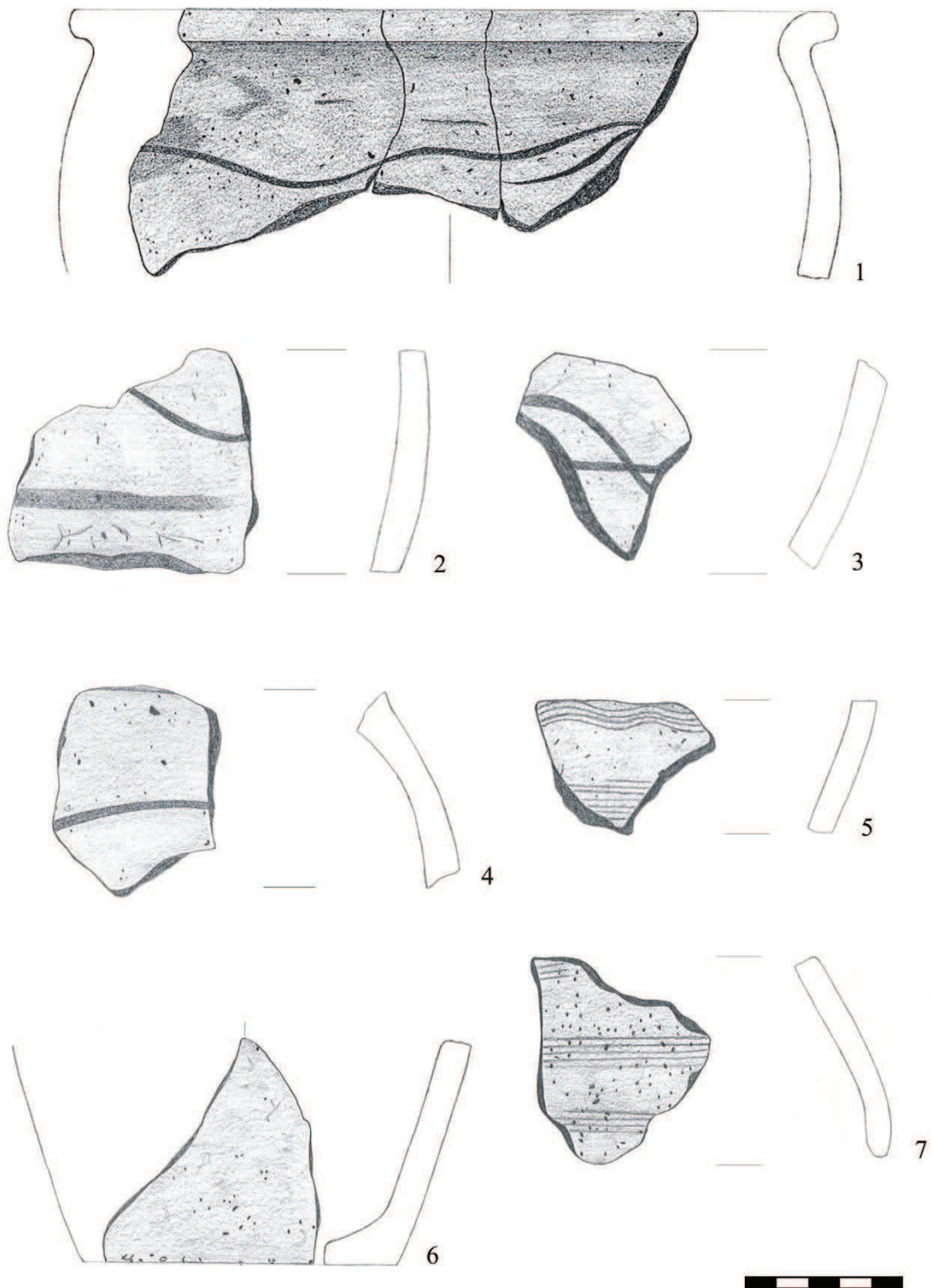
14. tábla

Pócspetri, M3-201. lh. 1.: 95/97. ház; 2.: 102/104. gödör; 3.: 103/105. gödör.

15. tábla

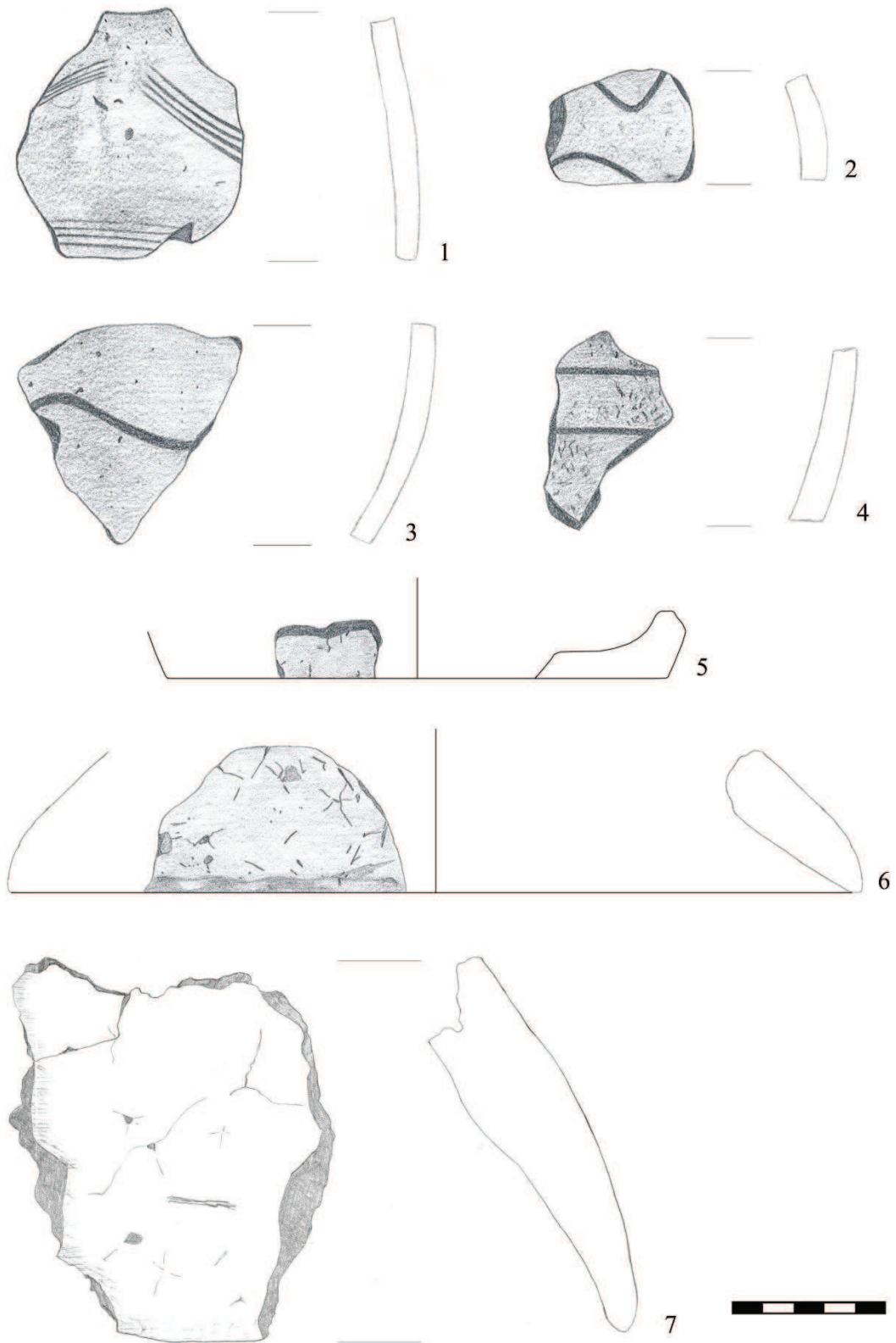
Pócspetri, M3-201. lh. 1., 3., 5., 6.: 103/105. gödör; 2., 4., 7.: 115/119. ház.

16. tábla

Pócspetri, M3-201. lh. 1-7.: 133/140. szabadban álló kemence.

17. tábla

Pócspetri, M3-201. lh. 1-2.: 281/326. ház; 3-4., 7.: 298/398. tűzhely; 5-6.: 298/376. ház.

18. tábla

Pócspetri, M3-201. lh. 1.: 325/404. ház; 2.: orsógomb,
361/451. ház; 3.: 361/451. ház; 4. örlőkő, 361/451. ház; 5. fenőkő, 361/451. ház.

IRODALOM

- BAJKAI 2012 Bajkai R.: Egy késő avar kori település kutatási lehetőségei az Alföld északi peremén. In: Liska A. – Szatmári I. szerk.: *Sötét idők rejtélyei. 6-11. századi régészeti emlékek a Kárpát-medencében és környékén*. Tempora Obscura 3. Békéscsaba, 2012. 9–44.
- BÁLINT 1991 Cs. Bálint: *Die spätawarenzeitliche Siedlung von Eperjes (Kom. Csongrád)*. VAH 4. Budapest, 1991.
- BÁRÁNY 2012 Bárány A.: Szarmata kori kutyaleletek Pócspetri lelőhely állatcsontanyagából. In: Szabó Á. – Masek Zs. szerk.: *Ante viam stratam. A Magyar Nemzeti Múzeum megelőző feltárásai Kántorjánosi és Pócspetri határában az M3 autópálya nyírségi nyomvonalán*. Budapest, 2012. 519–544.
- BÓNA 1973 Bóna I.: VII. századi avar települések és Árpád-kori magyar falu Dunaújvárosban. *FontArchHung*. Budapest, 1973.
- B. TÓTH 2006 B. Tóth Á.: *Gepidische Siedlungen im Theissgebiet*. MGAH Vol. 4. Monumenta Gepidica. Budapest, 2006.
- CYGAN 2006 S. Cygan: *Wczesnosłowiańskie pólziemianki kwadratowe na terenie Polski, Czech, Słowacji, Wschodnich Niemiec i Dolnej Austrii*. CAR. Tomus III. Rzeszów, 2006.
- DANI et AL. 2005 Dani J. – Szilágyi K. A. – Szelekovszky M. – Czifra Sz. – Kisjuhász V.: Előzetes jelentés a Berettyóújfalu, Nagy Bócs-dűlő lelőhelyen 2004–2005 során végzett megelőző feltárásról. *RKM* 2005. Budapest, 2006. 5–31.
- DANI – SZILÁGYI 2006 Dani J. – Szilágyi K. A.: Előzetes jelentés a Berettyóújfalu – Nagy Bócs-dűlő lelőhelyen 2004–2005 során végzett megelőző feltárásokról. *BiMÉ* 10–11. (2006) 7–28.
- ERDÉLYI – SZIMONOVA 1987 I. Erdélyi – E. Szimonova: Ausgrabungen in der Gemarkung von Vásárosnamény–Gergelyugornya (Vorbericht). *ActaArchHung* 39. (1987) 287–311.
- FODOR 2012 Fodor I.: Avar kori lakóházak Hajdúnánáson – Awarenzeitliche Grubenhäuser in Hajdúnánás. In: Vida T. szerk.: *Thesaurus Avarorum. Régészeti tanulmányok Garam Éva tiszteletére. Archaeological Studies in Honour of Éva Garam*. Budapest, 2012. 709–720.
- HANULIAK – KUZMA 2011 M. Hanuliak – I. Kuzma: Doklady včasnostredovekej tkačskej výroby z Mužle–Čenkova. (Belege der frühmittelalterlichen Webproduktion in Mužla–Čenkov). In: J. Bartík Hrsg.: *Karolínska kultúra a Slovensko. Štúdie. Karolingische Kultur und die Slowakei. Studien*. ZSlovNMA. Supplementum 4. Bratislava, 2011. 39–46.
- HEROLD 2004 H. Herold: Die Frühmittelalterliche Siedlung von Örménykút 54. *VAH* 14. Budapest, 2004.
- HILCZER-KURNATOWSKA – KARA 1994 Z. Hilczer-Kurnatowska – M. Kara: Die Keramik vom 9. bis zur Mitte des 11. Jahrhunderts in Großpolen. In: Č. Staňa Hrsg.: *Slawische Keramik in Mitteleuropa vom 8. bis zum 11. Jahrhundert. Forschungsprobleme des frühen Mittelalters*. Kolloquium Mikulčice, 25. – 17. Mai 1993. Internationale Tagungen in Mikulčice (ITM). Band I. Brno, 1994. 121–141.

- ISTVÁNOVITS 2001 Istvánovits E.: Korai szláv település maradványai Kisvárda határában. *JAMÉ* 43. (2001) 165–183.
- KLANICA 2008 Z. Klanica: *Mutěnice–Zbrod. Zaniklé slovenské sídliště ze 7.–10. století*. Brno, 2008.
- KOLOZSI – SZABÓ 2005 B. Kolozsi – L. Szabó: An avar settlement on the periphery of Hortobágy. In: L. Hum – S. Gulyás – P. Sümei ed.: *Environmental historical studies from the Late Tertiary and Quaternary of Hungary*. Department of Geology and Paleontology. University of Szeged. Szeged, 2005. 175–189.
- KRALOVÁNSZKY 1996 Kralovánszky A.: Az Ártánd–Kapitány-dűlői késő avar kori temető. *DMÉ* (1994) 1996. 37–103.
- MADARAS 1991 Madaras L.: Az avar falu. In: Tálás L. – Madaras L. szerk.: *Régészeti ásatások Tiszafüred–Morotvaparton*. Szolnok Megyei Múzeumi Adattár. Szolnok, 1991. 227–316.
- MAJ 1990 U. Maj: *Stradów, stanowisko I. Część I. Ceramika wczesnośredniowieczna. Stradów. Fundstelle I. I. Teil. Frühmittelalterliche Keramik*. Kraków, 1990.
- MESTERHÁZY 1973 Mesterházy K.: Régészeti adatok Hajdú–Bihar megye területe IX–XIII. századi településtörténetéhez I. *DMÉ* (1973) 1975. 95–174.
- MESTERHÁZY 1974 Mesterházy K.: Régészeti adatok Hajdú–Bihar megye területe IX–XIII. századi településtörténetéhez II. *DMÉ* (1974) 1975. 211–262.
- OKOŃSKI 1995 J. Okoński: Keramik aus der Burg von Zawada, Gem. Tarnów – Ein Verfahren zur Registrierung von Merkmalen und die Analysenmöglichkeiten. In: L. Polaček Hrsg.: *Slawische Keramik in Mitteleuropa vom 8. bis zum 11. Jahrhundert. Terminologie und Beschreibung*. Kolloquium Mikulčice, 24. – 26. Mai 1994. Internationale Tagungen in Mikulčice (ITM) Band II. Brno, 1995. 51–64.
- RUTTKAY 2002 M. Ruttkay: Mittelalterliche Siedlungen und Gräberfelder in Bajč–Medzi kanálmi (Vorbericht). *SlovArch* L–2. (2002) 245–322.
- RZEŹNIK 1995 P. Rzeźnik: Frühmittelalterliche Töpfertechniken im Lichte der Keramik von der Dominsel zu Wrocław. In: L. Polaček Hrsg.: *Slawische Keramik in Mitteleuropa vom 8. bis zum 11. Jahrhundert. Terminologie und Beschreibung*. Kolloquium Mikulčice, 24. – 26. Mai 1994. Internationale Tagungen in Mikulčice (ITM) Band II. Brno, 1995. 65–78.
- ŠALKOVSKÝ 2001 P. Šalkovský: *Häuser in der frühmittelalterlichen slawischen Welt*. Nitra, 2001.
- SAMU 2012 Samu L.: *A „korai szláv” megtelepülés emlékei Észak–Északkelet–Magyarországon*. Szakdolgozat. Budapest, 2012.
- STANCIU 1998 I. Stanciu: Über frühslawische Tonklumpen und Ton „Brötchen”. *EphNap* 8. (1998) 215–272.
- SZŐKE 1980 Szőke B. M.: Zur awarenzeitlichen Siedlungsgeschichte des Körös-Gebietes in Südost-Ungarn. *ActaArchHung* 32. (1980) 181–203.
- SZŐKE 1992 Szőke B. M.: 7–9. századi településmaradványok Nagykanizsán. *ZM* 4. (1992) 129–167.
- SZŐKE 2008 Szőke B. M.: Kora avar kori veremház Balatonmagyaród–Hídvépuzstán. *ZM* 17. (2008) 209–220.

- TAKÁCS 2011 Takács M.: *Egy nyírségi 8–11. századi település: Nyíregyháza–Rozsrétszőlő, Szelkő-dűlő (Mintavétel egy nagy felületű ásatásról)*. Szakdolgozat. Budapest, 2011.
- TOMKA 1988 Tomka P.: Avar kori település Győr, Bokányi Dezső utcában. *Arrabona* 24–25. (1988) 35–61.
- VIDA 1999 Vida T.: *Die awarenzeitliche Keramik I.* VAH 8. Berlin – Budapest, 1999.
- VÖRÖS 2012 Vörös I.: Kántorjánosi–Homoki-dűlő állatsontmaradványai. In: Szabó Á. – Masek Zs. szerk.: *Ante viam stratam. A Magyar Nemzeti Múzeum megelőző feltárásai Kántorjánosi és Pócspetri határában az M3 autópálya nyírségi nyomvonalán*. Budapest, 2012. 487–518.

AWARENZEITLICHE SIEDLUNGSRESTE
IN DEN GEMARKUNGEN VON KÁNTORJÁNOSI UND PÓCSPETRI

Im Rahmen von Rettungsgrabungen konnten in den Jahren 2010 und 2011 auf der Trasse der Autobahn M3 zwei awarenzeitliche Siedlungsreste freigelegt werden. Die beiden Fundorte liegen östlich von Nyíregyháza, ca. 13 km voneinander entfernt.

Auf dem Fundplatz von Kántorjánosi–Homoki-dűlő nyugati pereme (westlicher Rand) wurden insgesamt 4 Grubenhäuser mit Steinöfen freigelegt, die aufgrund des keramischen Materials in die erste Hälfte des 7. Jhs. n Chr. datiert werden können. Neben der fast ausschliesslich handgeformten und unverzierten Keramik liegen handgeformte Gefässe vor, die mit eingekämmten Zick-zack-Mustern, mit eingeritzten Linienbändern oder mit Wellenlinienbündeln bzw. mit kreisförmigen Stempelmustern verziert sind.

Auf dem Fundplatz von Pócspetri–Nyírjes-Felső–Erdőszél (oberer Waldrand) wurden 16, in die Spätawarenzeit datierbare Befunde freigelegt: 6 Häuser, 6 Gruben (wahrscheinlich Vorratsgruben), 3 Gräben und 1 freistehender Ofen. Den überwiegende Teil des keramischen Materials bilden mit feinkörnigen Kiesen gemagerte, gut geschlammte, langsamgedrehte, mit eingeritzten Linien und Wellenlinien bzw. Linienbändern und Wellenlinienbündeln verzierte Gefässe. Damit kann die Siedlung sicher in das 8–9. Jh., eher ins 9. Jh. datiert werden.

ÉLETKÉPEK

KÁNTORJÁNOSI, M3-52-52D. LH.

1

2

3

4

5

6

1. tábla

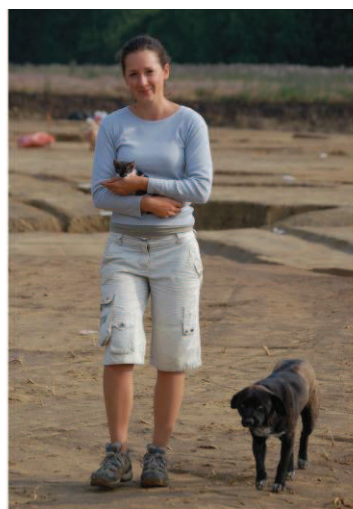
Kántorjánosi, M3-52-52d. lh. 1-2.: Az 52. lelőhely keleti része nyugat felől;
3-4.: Az 52. lelőhely nyugati homokdombja kelet felől; 5-6.: Az első „kapavágások”.

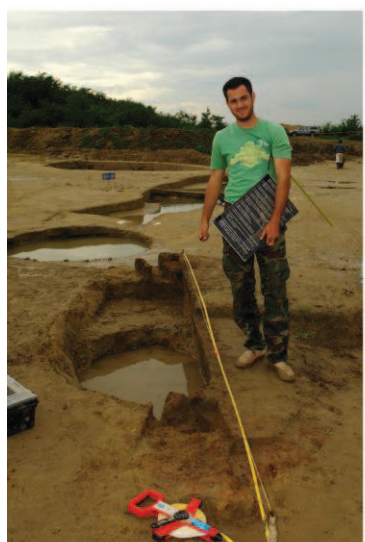
1

2

3

4

5

6

7

8

2. tábla

Kántorjánosi, M3–52. lh. 1–8.: a csapat. Ági, Attesz, Rozi, Viktor, Ádám, Dénes, Kriszti, Zsófi.

1

2

3

4

5

6

7

8

9

3. tábla

Kántorjánosi, M3–52. lh. 1–3.: „nélkülük nem jöhetett volna létre”; 4.: neolitikus kút alján;
5.: ásátásvezetés; 6.: leletmosás; 7.: esőnap; 8.: 2010. májusa az 52. lelőhelyen; 9.: az utolsó munkanapok a 147. kútban.

PÓCSPETRI, M3–201. LH.

1

2

3

4

5

6

4. tábla

Pócspetri, M3–201 lh. 1.: technikusok munkában 1. (Brigi, Betti);
2.: ásatásvezető helyettes és „rendező” (András); 3.: metszetrájk készül 1. (Péter);
4.: metszetrájk készül 2. (Brigi); 5.: a lelőhely „hősei”; 6.: technikusok munkában 2. (Brigi, Enikő).

1

2

3

4

5

6

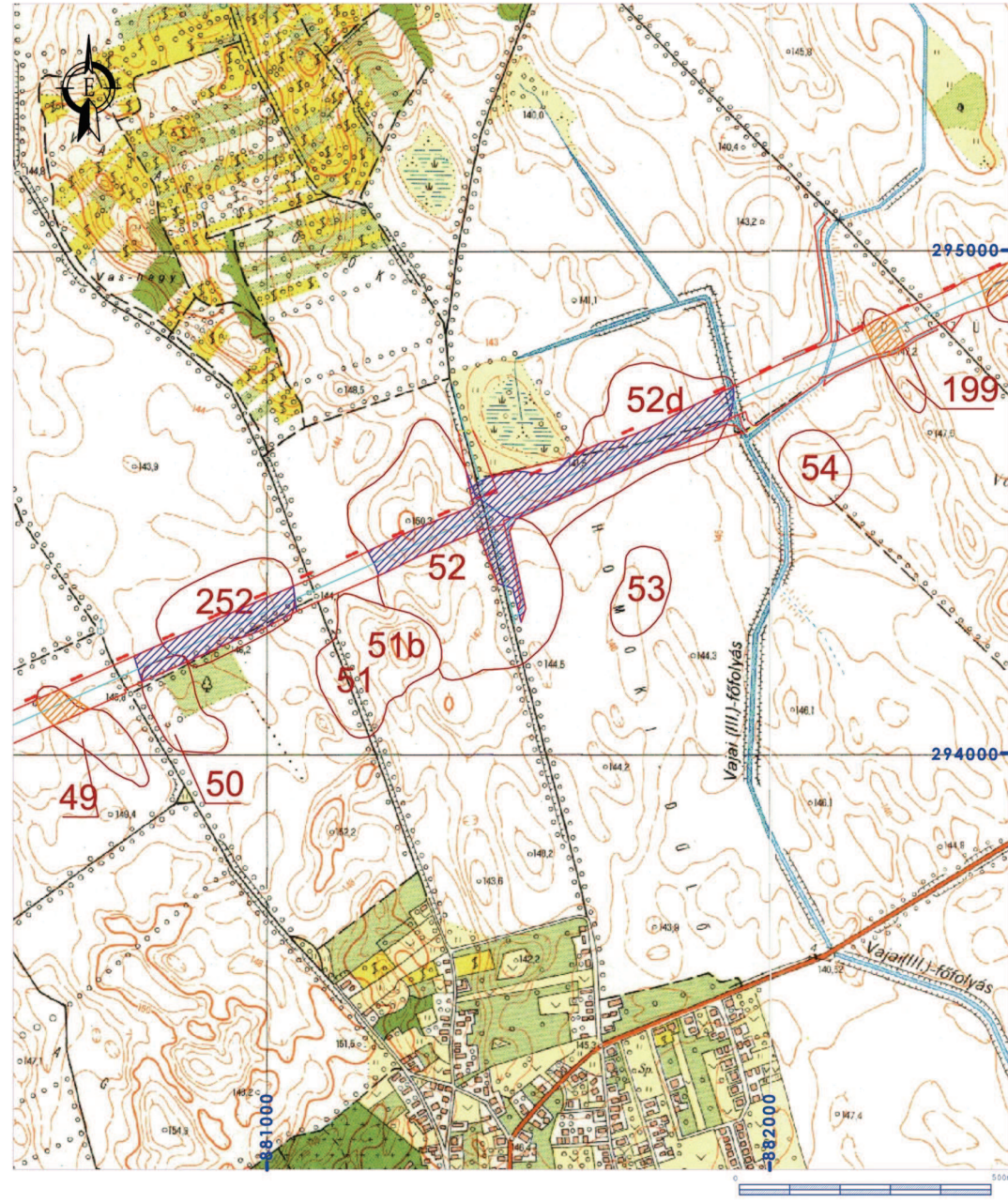
5. tábla

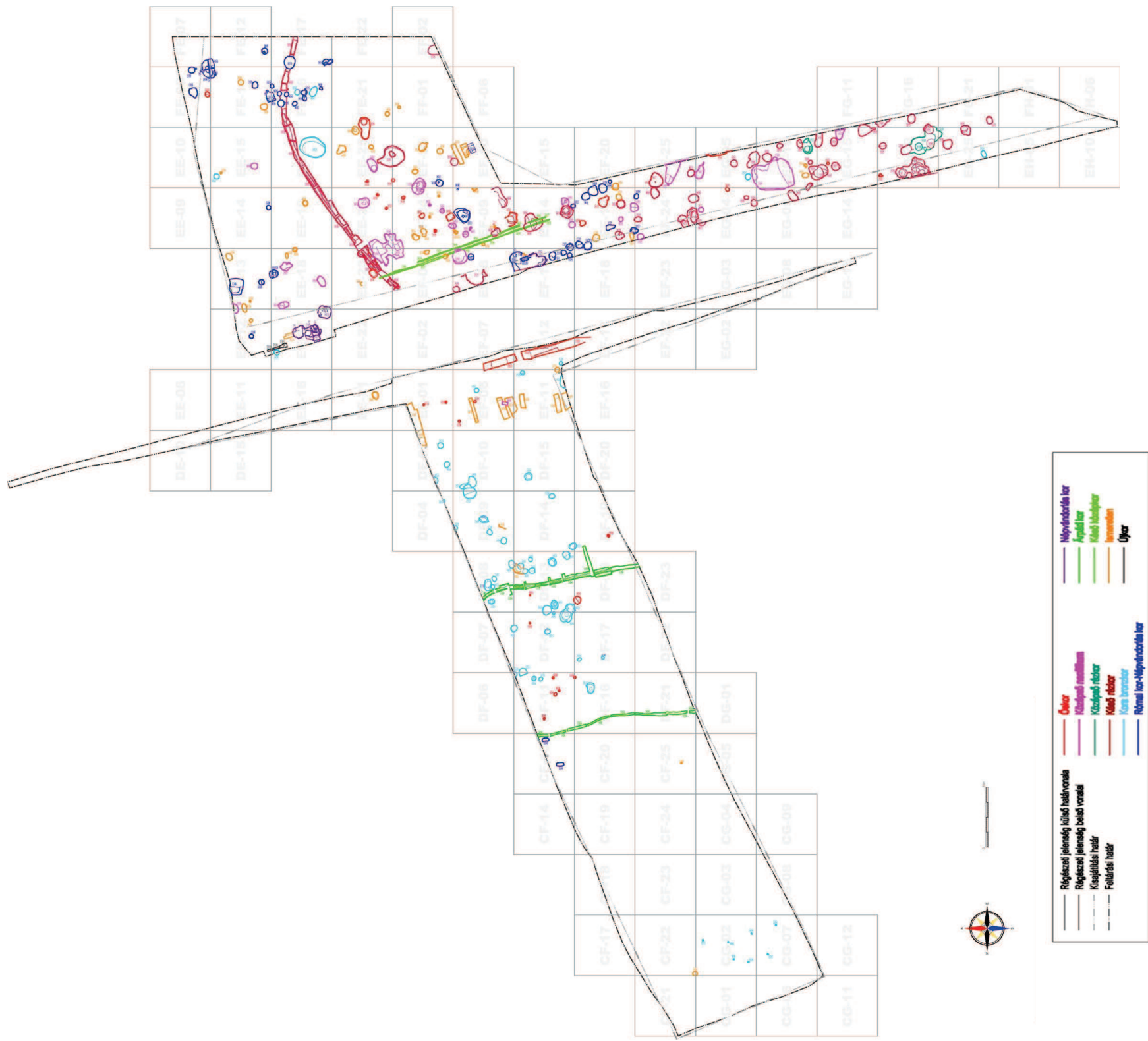
Pócspetri, M3–201 lh. 2.: a máriapócsi brigád nyeres közben; 2.: vidám társaság;
 3.: gumicsizmás ásátásvezető (Laci); 4.: egy szarmata kori koporsó maradványainak kiemelése (Brigi, Kati);
 5.: mindent a tudományért 1. – szarmata sír víztelenítése (Kati); 6.: mindent a tudományért 2. – sírbontás novemberben (Brigi, Kati).

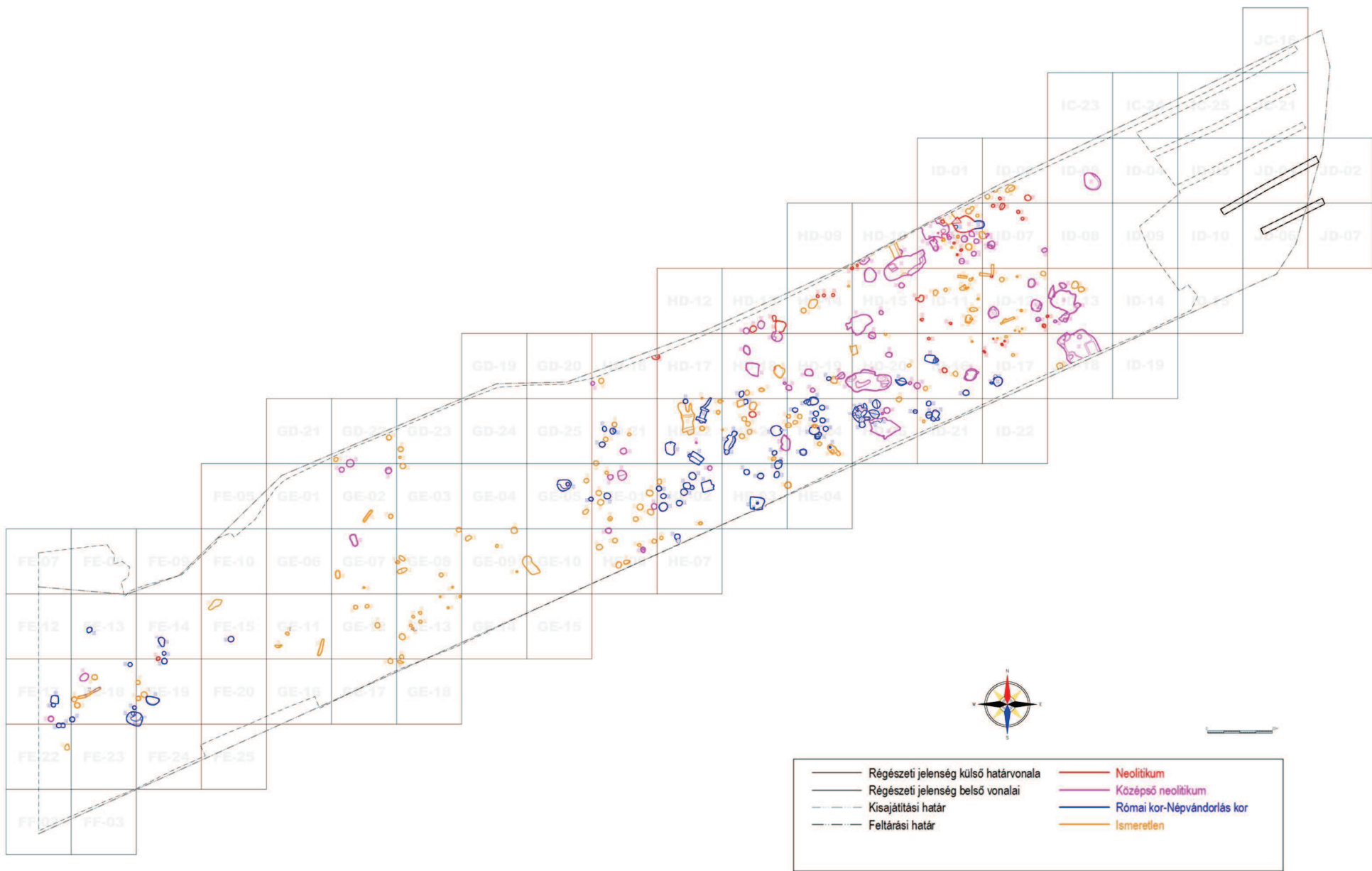
TÉRKÉPMELLÉKLET

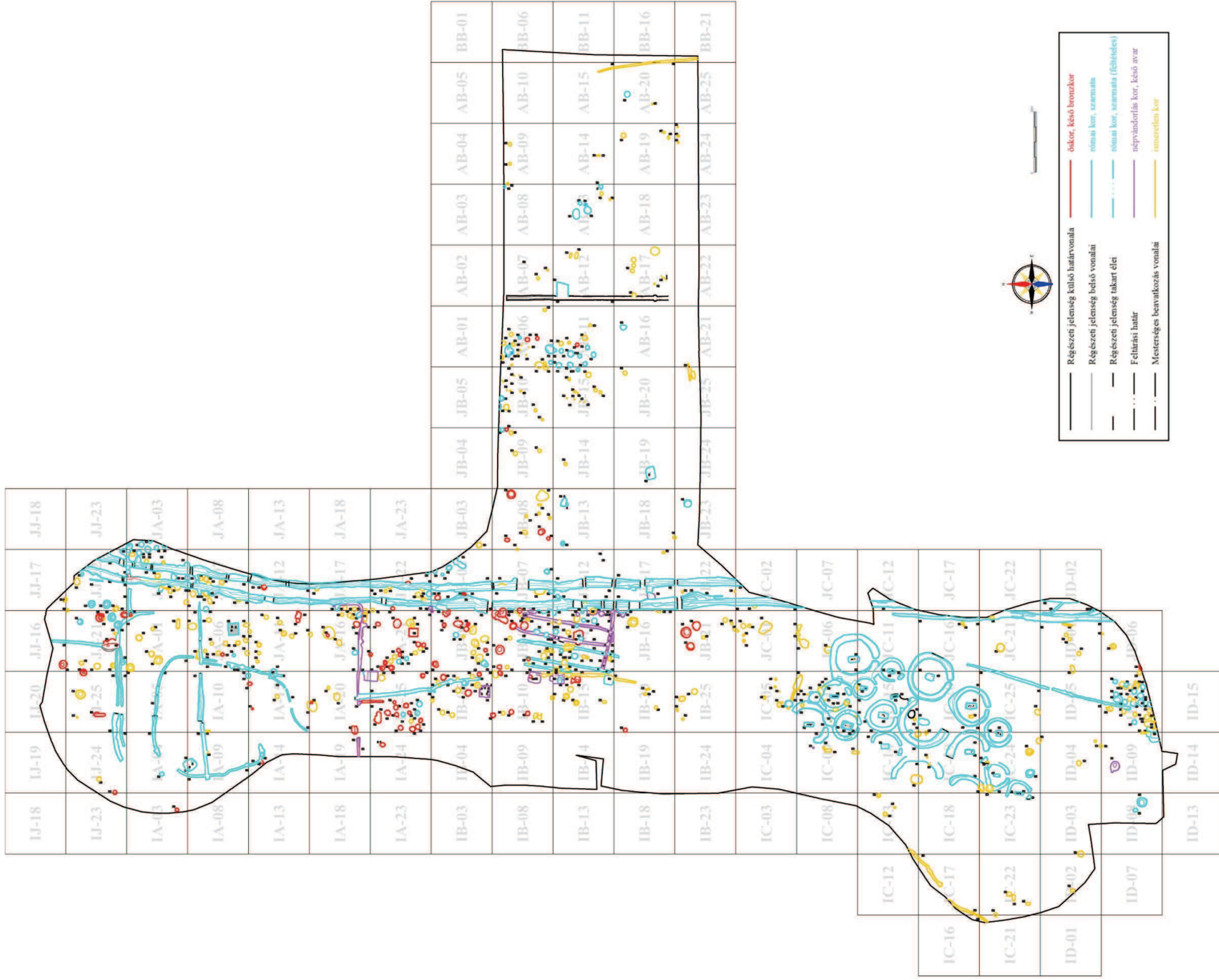
- I.** Az M3 autópálya megépített és tervezett útvonala; Szabolcs–Szatmár–Bereg megye. Az M3–201. és az M3–52–52d. lelőhelyek Pócspetri és Kántorjánosi községektől északra, különböző színnel jelölve a többi nyomvonalra eső nyilvántartott régészeti lelőhely.
- II.** Kántorjánosi, M3–52–52d. lh. A lelőhely elhelyezkedése és terepbejárással megállapított határai Kántorjánosi és Vaja között, a környező régészeti lelőhelyekkel.
- III.** Pócspetri, M3–201. lh. A lelőhely elhelyezkedése és terepbejárással megállapított határai a Pócspetri és Magy között vezető földút mellett, a környező régészeti lelőhelyekkel.
- IV.** Kántorjánosi, M3–52. lh. A 2010. évi feltárás összesítő térképe. (Felmérés, rajz: Geoservice Kft.)
- V.** Kántorjánosi, M3–52d. lh. A 2010. évi feltárás összesítő térképe. (Felmérés, rajz: Geoservice Kft.)
- VI.** Pócspetri, M3–201. lh. A 2010–2011. évi feltárások összesítő térképe. (Felmérés, rajz: Archeodata 1998 Bt.)
- VII.** Kántorjánosi, M3–52–52d. lh. A lelőhely terepbejárással megállapított kiterjedése, az objektumok korszakok szerinti megoszlása a feltárt területen (Készítette: Füzesi András.)
- VIII.** Pócspetri, M3–201. lh. Az objektumok korszakok szerinti megoszlása a feltárt területen (Készítette: Füzesi András.)

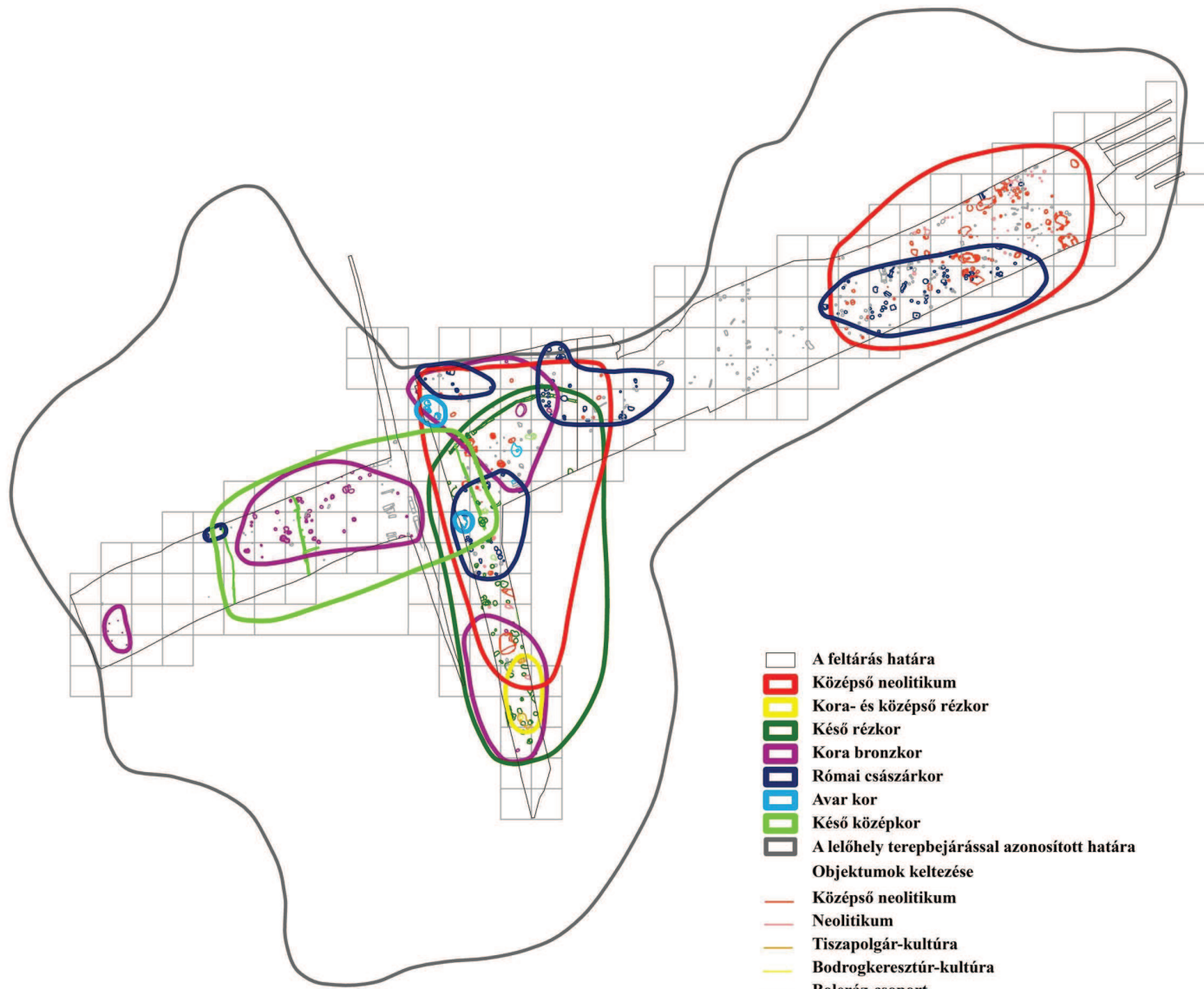

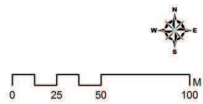

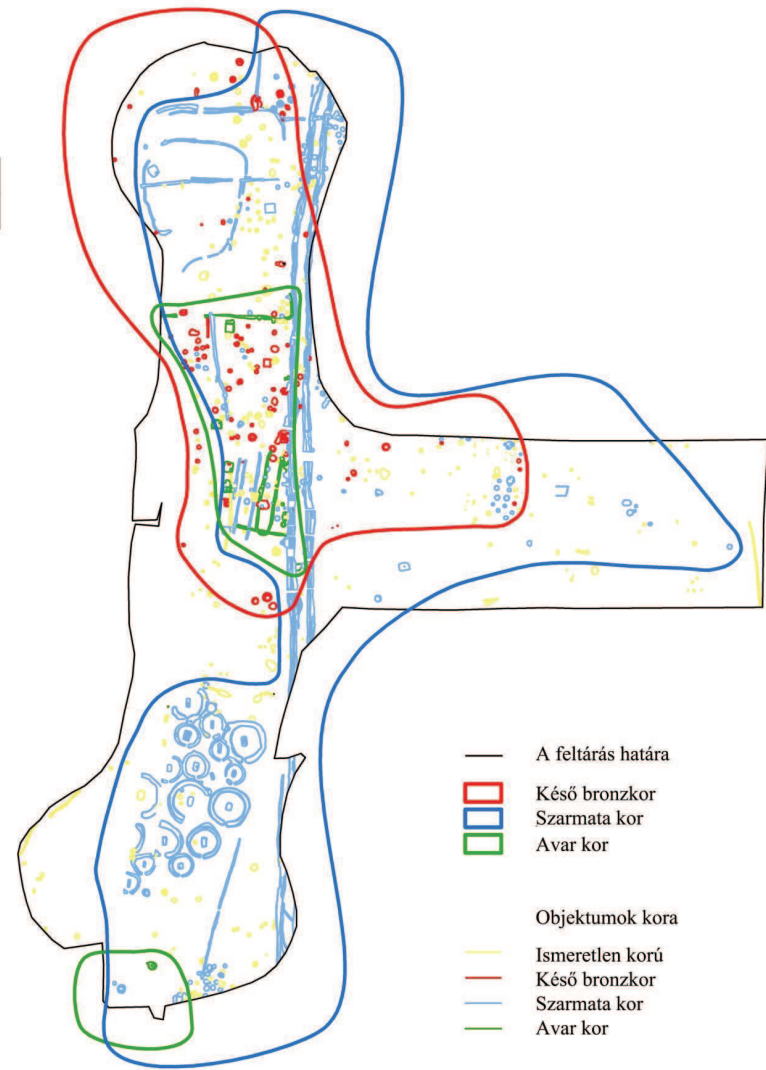
VII.

- A feltárás határa
- Középső neolitikum
- Kora- és középső rézkor
- Késő rézkor
- Kora bronzkor
- Római császárkor
- Avar kor
- Késő középkor
- A lelőhely terepbejárással azonosított határa
- Objektumok keltezése**
- Középső neolitikum
- Neolitikum
- Tiszapolgár-kultúra
- Bodrogheresztúr-kultúra
- Boleráz-csoport
- Rézkor/bronzkor
- Kora bronzkor
- Óskor
- Szarmata kor
- Avar kor
- Késő középkor

VIII.

- A feltárás határa
- Késő bronzkor
- Szarmata kor
- Avar kor
- Objektumok kora**
- Ismeretlen korú
- Késő bronzkor
- Szarmata kor
- Avar kor

